

ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

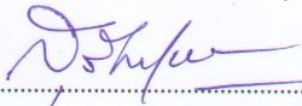
พงษ์พันธ์ แซ่เต๋

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

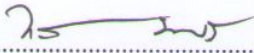
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ พงษ์พันธ์ แซ่เต๋ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

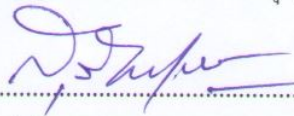

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ทองนุช)

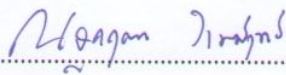

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ทองนุช)

.....กรรมการ
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

.....กรรมการ
(ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 10 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับกรุณาและความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ทองนุช อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังมีรายนามที่ปรากฏนามในงานวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครูปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณบุพการี ครอบครัวแซ่แต่ ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้รับโอกาสที่ดีทางการศึกษา และเป็นกำลังใจ จนประสบความสำเร็จที่เป็นที่ภาคภูมิใจของครอบครัว และขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 2 ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนช่วยเหลือและให้กำลังใจอยู่เสมอ

คุณค่าและประโยชน์ทั้งหลายที่จะพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอนอบน้อมบูชาแก่บุพการี ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบทุกวันนี้

พงษ์พันธ์ แซ่แต่

58920320: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหารงาน/ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน/ กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา/ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

พงษ์พันธ์ แซ่เต้: ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 (THE STATE OF ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE STATE INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOLS NIKOMPATTANA SCHOOL GROUP UNDER THE OFFICE OF RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สมศรี ทองนุช, กศ.ด., สุรัตน์ ไชยชมภู, กศ.ด. 214 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 13 คน และครูผู้สอน จำนวน 140 คน รวมเป็น 153 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .47-.88 และค่าความเชื่อมั่น .98 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .54-.92 และค่าความเชื่อมั่น .98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยทางการบริหารงานที่เป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา มีเพียง 3 ปัจจัย คือ ด้านการใช้เทคโนโลยี (X_1) ด้านภาวะผู้นำ (X_2) ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับร้อยละ 66.80 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 44.60 โดยสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.72 + 0.30 (X_1) + 0.18 (X_2) + 0.14 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.38 (Z_1) + 0.22 (Z_2) + 0.17 (Z_3)$$

58920320: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATION ADMINISTRATION)

KEYWORDS: THE ADMINISTRATIVE FACTORS/ INTERNAL QUALITY ASSURANCE

OF SCHOOLS/ NIKOMPATTANA SCHOOL GROUP/ THE OFFICE OF RAYONG

PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

PHONGPHAN SAE-TAE: THE STATE OF ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE STATE INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOLS NIKOMPATTANA SCHOOL GROUP

UNDER THE OFFICE OF RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1. ADVISORY

COMMITTEE: SOMSRI THONGNUT, Ed.D., SURATH CHAICHOMPU, Ed.D. 214 P. 2017.

This research aimed to study the state of administrative factors affecting the state of internal quality assurance of schools in Nikompattana School Group under the Office of Rayong Primary Educational Service Area 1. The samples used in this study were the administrators and teachers composed of 13 administrators and 140 teachers totally 153 personnels. The research instrument employed for the data collection was a set of rating-scale questionnaires. The questionnaire of the administrative factors of schools of discriminative power value was between .47 and .88 and reliability value was .98 and the questionnaire of the internal quality assurance of discriminative power value was between .54 and .92 and reliability value was .98. Data was analyzed by using a computer program for calculating the mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD), Pearson product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The regression equations for predicting the dependent variables were created by using stepwise multiple regression analysis method.

The results of the study were as follows:

1. The state of administrative factors of schools in Nikompattana School Group under the Office of Rayong Primary Educational Service Area 1 was found at high level.

2. The state of internal quality assurance of school in Nikompattana School Group under the Office of Rayong Primary Educational Service Area 1 was found at high level.

3. The state administrative factors which could be used for predicting the state of internal quality assurance of school in Nikompattana School Group under the Office of Rayong Primary Educational Service Area 1 were found only 3 factors including technology utilization (X_1), leadership (X_2), instruction resource (X_3) which multiple correlation coefficient was found at 66.80% with statistically significant at level of .05.

The regression coefficient predictive competence was found at 44.60. These could be formed as the regression equations of raw score and standardized score as follows:

The regression equation of raw score:

$$Y = 1.72 + 0.30 (X_1) + 0.18 (X_2) + 0.14 (X_3)$$

The regression equation of standardized score:

$$Z = 0.38 (Z_1) + 0.22 (Z_2) + 0.17 (Z_3)$$

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและปัจจัยทางการบริหาร.....	19
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	59
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	98
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	112
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	112
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	113
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	114
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	117

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	120
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	121
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	144
สรุป.....	144
อภิปรายผล.....	151
ข้อเสนอแนะ.....	165
บรรณานุกรม.....	169
ภาคผนวก.....	179
ภาคผนวก ก.....	180
ภาคผนวก ข.....	184
ภาคผนวก ค.....	209
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	214

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ปริมาณงานในความรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1.....	15
2 เกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพขององค์การตามหลักทฤษฎี.....	24
3 การสังเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	32
4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามโรงเรียน.....	113
5 ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน.....	116
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	121
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ โดยรวมและรายข้อ.....	122
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมและรายข้อ.....	123
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	124
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายข้อ.....	125
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ.....	126

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ โดยรวมและรายด้าน.....	127
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี โดยรวมและรายข้อ.....	128
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปัจจัยด้านการจูงใจ โดยรวมและรายข้อ.....	129
15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	130
16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาของ เขต 1 ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	131
17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาของ เขต 1 ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวม และรายข้อ.....	132
18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาของ เขต 1 ในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ	133
19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาของ เขต 1 ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	134

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20	135
<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่อ.....</p>	
21	136
<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ในการประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมและรายชื่อ.....</p>	
22	137
<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ในการจัดทำรายงานประจำปี โดยรวมและรายชื่อ.....</p>	
23	138
<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมและรายชื่อ.....</p>	
24	139
<p>ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1.....</p>	
25	140
<p>ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่แยกเป็นรายด้าน เพื่อตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity).....</p>	
26	141
<p>การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จากปัจจัยต่าง ๆ.....</p>	
27	141
<p>ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (อำนาจพยากรณ์) ของปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1</p>	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ของปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1.....	142
29 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงาน ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1.....	210
30 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1.....	212

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2 โรงเรียนในฐานะเป็นระบบทางสังคม	23
3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	60

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษา และในการจัดการศึกษานั้นต้องได้คุณภาพตรงตามมาตรฐาน มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหลักการและวิธีการบริหาร และการจัดการคุณภาพสมัยใหม่ ที่มุ่งเน้นให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และมีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน ผู้เรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 48 ว่าให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งรองรับการประเมินภายนอก ในส่วนของของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนโดยให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน การจัดทำรายงานประจำปี การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งโรงเรียนต้องดำเนินการตามกฎกระทรวงดังกล่าว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เกิดความมั่นใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนว่าเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ส่งผลต่อคุณภาพผู้รับการศึกษาทุกคนอย่างทั่วถึง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข)

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพ

ตามมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตร กำหนดหรือสังคมต้องการ และสืบเนื่องจากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กระจายบทบาทการจัดการ การศึกษาให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ จัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่เชื่อมั่น และพอใจของสถานศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ จัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่เชื่อมั่น และพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ดังนั้นหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้อง มีส่วนร่วมในการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงานและตรวจสอบผลการดำเนินงานตามภาระ รับผิดชอบอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ดังนั้น ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 48 อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการและเกิดการยอมรับ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใช้ปัจจัยการบริหารที่เหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษา หรือเทคนิควิธีการต่าง ๆ ทางการบริหาร มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน ให้สถานศึกษาได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับสำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 8-9) การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญ คือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบ ที่สามารถตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย กระบวนการ ดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน 3 ส่วน คือ 1) การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษา เองหรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษา ต้องมีการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการกิจกรรมงานเป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบ การดำเนินงานเพื่อการรวบรวมสารสนเทศ และผลการติดตามตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงงาน อย่างต่อเนื่อง นอกจากจะแสดงว่าสถานศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบแล้วยังเป็นการเตรียมตัว ให้พร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด อย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี และการประเมินคุณภาพภายนอกอีกด้วย 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนิน กิจกรรมใด ๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเป้าหมายในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจง เหมาะกับสภาพของชุมชนได้ มาตรฐานจะเป็นกรอบควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้

ในการที่จะทำให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ซึ่ง สัทมาน สะบุญดี (2551, หน้า 105) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การทำงานเป็นทีม ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ภาวะผู้นำและโครงสร้างองค์การ ตามลำดับ เช่นเดียวกับสมศักดิ์ ด้านเดชา (2553, หน้า 21) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจูงใจ การมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม โครงสร้างองค์การและเทคโนโลยี ตามลำดับ กฤษณา การิษุม (2554, หน้า 23) ได้สรุปปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา คือ โครงสร้างองค์การ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร และปัจจัยระดับครู ได้แก่ สภาพแวดล้อมองค์กร ลักษณะของบุคลากร การทำงานเป็นทีม วัฒนธรรมองค์กร วรรภรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 96) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสอนศาสนาควบคู่วิชาสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล โดยภาพรวม พบว่า การแสดงพฤติกรรมและการดำเนินงานของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านเทคโนโลยี และด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เป็นองค์กรหนึ่งที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาและส่งเสริมการจัดการศึกษา ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบติดตามผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 48 ว่าจะให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จากรายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบและประเมินมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา มีโรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 12 โรงเรียน จำแนกผลการประเมินตามระดับคุณภาพได้ดังนี้ โรงเรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 16.67 โรงเรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 33.33 โรงเรียนที่มี

ผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 25.00 และโรงเรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และยังพบว่า โรงเรียนมีสภาพปัญหาในการบริหารจัดการ ขาดปัจจัยสนับสนุน และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่เป็นระบบ จากข้อมูลข้างต้นจะพบว่า โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ยังต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2559)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ทราบว่าปัจจัยทางการบริหารงานใดบ้างที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมพัฒนาปัจจัยเหล่านั้นให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้เป็นที่ไปตามกฎกระทรวง และให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 นั้นได้มาตรฐานของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นบุคลากรทางการศึกษา จึงสนใจศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

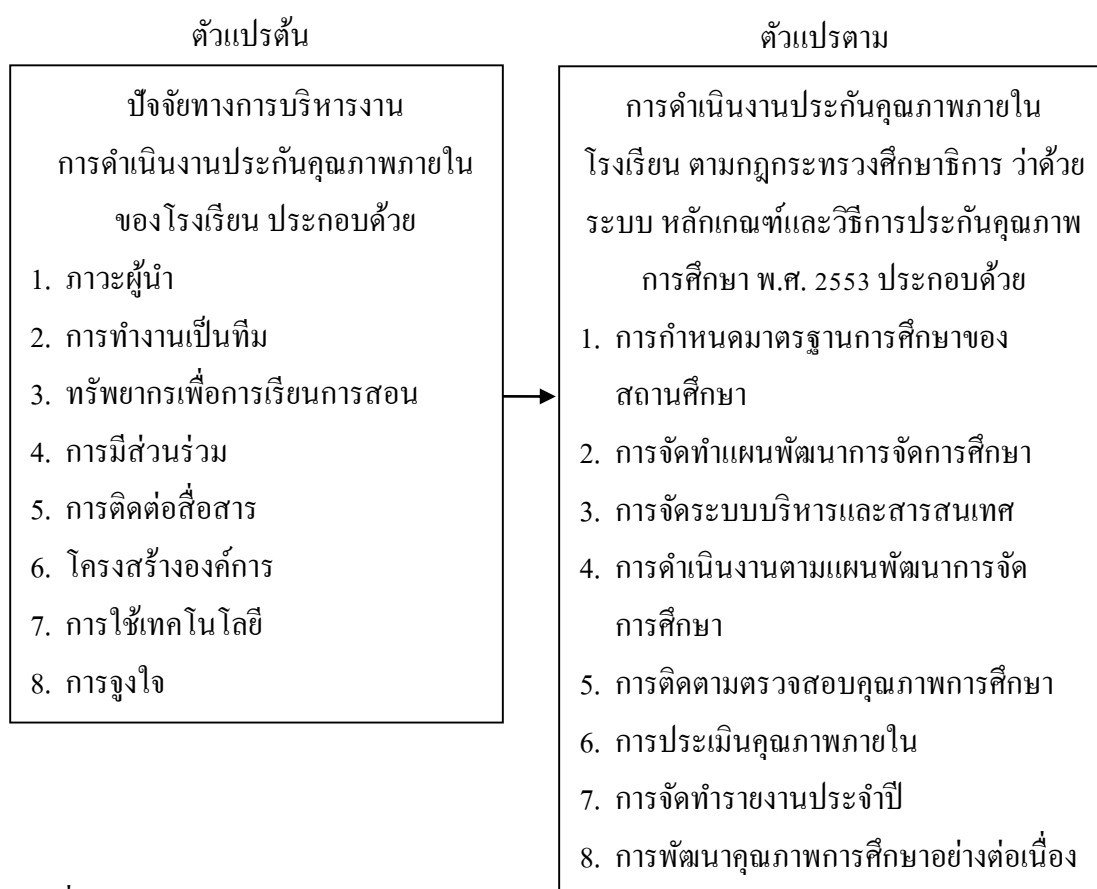
คำถามในการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 อยู่ในระดับใด อย่างไร
2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 อยู่ในระดับใด อย่างไร
3. ปัจจัยการบริหารงานส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 หรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยการบริหารงานสามารถส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัจจัยการบริหารของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 นำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 นำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนนำข้อมูลไปประกอบการช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครูผู้สอนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ทำให้ทราบปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนเพื่อที่จะพัฒนาปัจจัยการบริหารด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ซึ่งมีขอบเขตด้านเนื้อหาดังต่อไปนี้

1.1 ปัจจัยการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ซึ่งผู้ศึกษาได้จากการสังเคราะห์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย (Purkey & Smith, 1982; Hoy & Miskel, 2001; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2545; สมถวิล กำแหงมิตร, 2546; สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2546; ชาญวุฒิ เจิมจำรุญ, 2548; สุนีย์ ทองห่อ, 2548; สุขชาย จินะเสนา, 2548; มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2549; มานะ พจนะแก้ว, 2549; เชิดชัย ฮวดศรี, 2551; สัตถมาน สะบุญดี, 2551; มลิวัดย์ พาศรี, 2552; สมศักดิ์ ด้านเดชา, 2553; กฤษณา การิษฐ, 2554; อริยา คงเพียรภาค, 2554) ใ้ด้องค์ประกอบของปัจจัยบริหาร โรงเรียน ประกอบด้วย

- 1.1.1 ภาวะผู้นำ
- 1.1.2 การทำงานเป็นทีม
- 1.1.3 ทฤษฎีการเพื่อการเรียนการสอน
- 1.1.4 การมีส่วนร่วม
- 1.1.5 การติดต่อสื่อสาร
- 1.1.6 โครงสร้างองค์การ
- 1.1.7 การใช้เทคโนโลยี
- 1.1.8 การจูงใจ

1.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่วนที่ 1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข)

- 1.2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.2.2 การจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 1.2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 1.2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 1.2.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 1.2.6 การประเมินคุณภาพภายใน
- 1.2.7 การจัดทำรายงานประจำปี
- 1.2.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนารวมโรงเรียนทั้งหมด 12 โรงเรียน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน ครูผู้สอน จำนวน 235 คน รวมเป็น 254 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน และครูผู้สอน จำนวน 140 คน รวมเป็น 153 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วทำการสุ่ม

แบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามรายโรงเรียนแล้วจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 153 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยทางการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ซึ่งผู้ศึกษาได้จากการสังเคราะห์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- 3.1.1 ภาวะผู้นำ
- 3.1.2 การทำงานเป็นทีม
- 3.1.3 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
- 3.1.4 การมีส่วนร่วม
- 3.1.5 การติดต่อสื่อสาร
- 3.1.6 โครงสร้างองค์การ
- 3.1.7 การใช้เทคโนโลยี
- 3.1.8 การจูงใจ

3.2 ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่วนที่ 1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย

- 3.2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.2.2 การจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 3.2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.2.5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 3.2.6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.2.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 3.2.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นียมศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง องค์ประกอบ ที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา วิทยาเขต 1 ประกอบด้วย 8 ปัจจัย ประกอบด้วย

1.1 ภาวะผู้นำ หมายถึง การเป็นผู้มีศิลปะในการบริหารงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร มีความเป็นผู้นำ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานให้เต็มตามความสามารถ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สามารถ บริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคล ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

1.2 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การสร้างความเชื่อถือ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ ทีมงาน มีการกำหนดเป้าหมายของทีมงานไปในแนวทางเดียวกัน โดยอาจใช้กระบวนการทำงาน เป็นทีมในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อเลือกแนวปฏิบัติที่ดี เสริมสร้างความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการทำงาน สร้างบรรยากาศ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน อย่างเหมาะสม จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ และปลอดภัย ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชนได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ สร้างความสัมพันธ์ในองค์กร ขอมรับฟังความคิดเห็นของ ทุกฝ่าย ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ สร้างความไว้วางใจ ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้เกียรติ และยกย่อง ชมเชยในความสำเร็จของบุคลากร

1.5 การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร ใช้ภาษา ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เน้นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า ใช้เทคนิคและสื่อหลาย ๆ ทาง เพื่อให้ บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและนำไปสู่การปฏิบัติ ที่ถูกต้อง

1.6 โครงสร้างองค์การ หมายถึง การจัดโครงสร้างที่ชัดเจน ให้อำนาจในการตัดสินใจ เพื่อให้การบริหารงานนั้นเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีการกำหนดบทบาทและแบ่งหน้าที่ชัดเจน มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ ส่งเสริม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างเป็นระบบ

1.7 การใช้เทคโนโลยี หมายถึง การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน และตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

1.8 การจูงใจ หมายถึง การใช้เทคนิควิธีการที่จะสร้างแรงจูงใจในการทำงาน โดยการสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงาน การมีส่วนร่วมในการวางแผนแสดงความคิดเห็น รับฟัง ข้อเสนอแนะ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งและให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยโดยเสมอหน้า มีความสุขุม รอบคอบ รู้จักการครองใจคน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อเกิดปัญหา สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สนับสนุนจัดหาจัดซื้ออุปกรณ์ให้ครูสามารถ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เอื้อต่อการทำงาน

2. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่วนที่ 1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม นำไปสู่ การปฏิบัติได้จริง จัดหาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก มีการกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ ใช้งบประมาณและทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างการบริหารงาน ของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนางาน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน กำหนด

แนวทางวิธีการการประกันคุณภาพ กำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามบริบทของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ตลอดจนมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบเป็นหมวดหมู่ครอบคลุม ถูกต้อง สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาและสะดวกในการนำไปใช้

2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ ซึ่งต้องมีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน และดำเนินงานปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการที่ชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย กำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ รายงานผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้น โครงการ

2.5 การจัดทำให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพของสถานศึกษา โดยการกำหนดวิธีการ มาตรฐานการตรวจสอบ และทบทวน กำหนดผู้รับผิดชอบ และสรุปผลที่ชัดเจน นำผลไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ ควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี ดำเนินการอย่างจริงจัง สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2.6 การจัดทำให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดเป็นรายบุคคลหรือภาพรวมของสถานศึกษา ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ รายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย นำเชื่อถือ และข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา ตามรูปแบบที่เขตพื้นที่การศึกษากำหนด ซึ่งระบุสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา ความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา จุดเด่น จุดด้อย และความต้องการการช่วยเหลือ และทำการเผยแพร่รายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

2.8 การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การแต่งตั้ง คณะทำงานทำการปรับปรุงและพัฒนากระบวนประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการตรวจสอบ ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ/ กิจกรรม อยู่เสมอ และนำผลที่ได้มาใช้ในการ

การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษา มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนและรองผู้อำนวยการ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559

4. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559

5. กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา หมายถึง สถานศึกษาในอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนวัดมาบข่า โรงเรียนวัดกระเจต โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 1 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 6 โรงเรียนชุมชนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 7 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 9 โรงเรียน วัดชากผักกูด และโรงเรียนบ้านหนองระกำ

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 หมายถึง ส่วนราชการในส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองระยอง อำเภอปลวกแดง อำเภอนิคมพัฒนา อำเภอบ้านค่าย และอำเภอบ้านฉาง ในจังหวัดระยอง ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในและปัจจัยทางการบริหาร และการสังเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา และเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ อภิปรายผลการศึกษา ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและปัจจัยทางการบริหาร
3. การประกันคุณภาพการศึกษา
4. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาระยอง เขต 1

ภารกิจเกี่ยวกับการจัดการและส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา
9. ดำเนินการและประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้
  - 1.2.1 กลุ่มอำนวยการ
  - 1.2.2 กลุ่มบริหารงานบุคคล
  - 1.2.3 กลุ่มนโยบายและแผน
  - 1.2.4 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
  - 1.2.5 กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
  - 1.2.6 กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
  - 1.2.7 กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน

ปริมาณงานในความรับผิดชอบ

ตารางที่ 1 ปริมาณงานในความรับผิดชอบ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1

รายการ	จำนวน/ หน่วย
1. โรงเรียนทั้งหมด	116 แห่ง
- เอกเทศ	115 แห่ง
- สาขา	1 แห่ง
2. ประเภทของโรงเรียน	
- โรงเรียนมาตรฐานสากล	1 แห่ง
- โรงเรียนในฝัน	10 แห่ง
- โรงเรียนดีประจำตำบล ปีงบประมาณ 2553-2560	29 แห่ง
- โรงเรียนขนาดเล็ก	23 แห่ง
- โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	30 แห่ง
3. กลุ่มโรงเรียน (รวมกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา)	9 กลุ่ม

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาระยะของ เขต 1 เป็นองค์กรชั้นนำในการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐาน บริการเป็นเลิศ สู่ประชาคมอาเซียน

นิยามวิสัยทัศน์

1. องค์กรชั้นนำ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาระยะของ เขต 1 มีการบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีเครือข่ายทางการศึกษา ใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการบริหาร จัดการและการสื่อสารอย่างรวดเร็ว ทันสมัย
2. บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐาน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาระยะของ เขต 1 บริหารจัดการโดยยึดมาตรฐานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5 มาตรฐาน และนโยบายของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. บริการเป็นเลิศ หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด เต็มใจ บริการงานในหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง เท่าเทียมและเป็นกัลยาณมิตร
4. สู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนรู้ที่เน้นบริบทของ ประเทศในประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา สังคม ประเพณีวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ

อาเซียน ภูมิภาค ภูมิภาค เพื่อสร้างความร่วมมือ ช่วยเหลือ การแลกเปลี่ยน การแข่งขัน พร้อมสู่ประชาคมโลกต่อไป

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐาน เน้นการศึกษาสู่อาชีพและมีศักยภาพในการแข่งขันในประชาคมอาเซียน
2. จัดระบบการบริหารจัดการให้ทันสมัย ตามหลักธรรมาภิบาล
3. จัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
4. พัฒนาบุคลากรให้เกิดความตระหนัก จิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี

เป้าประสงค์หลัก

ผู้เรียนมีคุณภาพ รักและภูมิใจในความเป็นไทย ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

กลยุทธ์

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 จึงกำหนดกลยุทธ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 4 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

จุดเน้นการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

กำหนดจุดเน้นการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. จุดเน้นด้านผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล ดังต่อไปนี้

1.1.1 นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาที่สมดุลเหมาะสมกับวัยและเรียนรู้อย่างมีความสุข

1.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

1.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษา อ่านออก เขียนได้ ด้านคำนวณ และด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม

1.1.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ ด้วยการแนะแนวทั้งโดยครูและผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ (ผู้ประกอบการ คิษย์เก่า สถานประกอบการ) และได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริต ในอนาคต

1.1.5 นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์อย่างน้อย 2 ภาษา ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เหมาะสม ตามช่วงวัย

1.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย ห่วงไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะ และทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1.2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษา ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหา และอยู่อย่างพอเพียง

1.3 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเต็มศักยภาพ เป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.1 เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลายตามหลักวิชา

1.3.2 เด็กด้อยโอกาสและเด็กในพื้นที่พิเศษ ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและอัตลักษณ์แห่งตน

1.3.3 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรีและศิลปะ

2. จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1 ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การสอนคิดแบบต่าง ๆ และการวัดประเมินผลให้สามารถพัฒนา และประเมินผลนักเรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

2.1.2 ครูสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างเหมาะสม

2.1.3 ครูได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

- 2.1.4 ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้
- 2.1.5 ครูจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน
- 2.1.6 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครู มีอาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล
- 2.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน
- 2.4 องค์กร คณะบุคคลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง วางแผนและสรรหาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของ โรงเรียน และสังคม
3. จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ
- 3.1 สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการ โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน
- 3.1.1 โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอก และที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และเป็นผู้ประสานงานหลักให้โรงเรียน ทำแผนพัฒนาเป็นรายโรง ร่วมกับผู้ปกครองชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยใช้มาตรฐาน งานเขตพื้นที่การศึกษา
- 3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาระบบช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 3.1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชิดชูเกียรติโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น อัตราการออกกลางคันลดลง มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลงอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 3.2 สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3.2.1 สถานศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา
- 3.2.2 สถานศึกษาส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและปัจจัยทางการบริหาร

ความหมายของการบริหาร

การบริหาร ถือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญสำหรับสถานศึกษาที่ต้องกำหนดแบบแผนวิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการบริหารและพัฒนาการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการบริหารไว้หลายท่าน ดังนี้

จิราภา วิชาชาญ (2550, หน้า 16) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์

รัตนา มณฑลเพชร (2551, หน้า 12) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์กร เพื่อความสำเร็จในวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้ โดยอาศัยทรัพยากรทางการบริหารที่องค์กรมีอยู่ รวมถึงการอาศัยเทคนิค วิธีการ และกระบวนการต่าง ๆ ผสมผสานให้สอดคล้องกันอย่างเหมาะสม

กนิษฐา กลิ่นสุวรรณ (2551, หน้า 12) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหรือหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุม ซึ่งมีบุคคลและหรือกลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งใช้กำลังคนและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กร

มลิวัลย์ พาศรี (2552, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารหมายถึงพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำและการควบคุม ซึ่งมีบุคคลและหรือกลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งใช้กำลังคนและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กร โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการนำทรัพยากรบริหาร (Administrative resources) อันมีคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการตามกระบวนการบริหาร (Process of administration) ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบุคคลให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประสิทธิผลมากที่สุด

กฤษฎา การีชุม (2554, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุม ซึ่งมีบุคคลและหรือกลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งใช้กำลังคนและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กร

วินัยพงษ์ คำแหง (2553, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การแสดงบทบาทของผู้บริหารที่ทำหน้าที่ในกระบวนการบริหาร โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ การบริหารและ

การดำเนินการเป็นศาสตร์ คือ การดำเนินงานอย่างมีระบบ มีหลักการในการบริหารจัดการ และจะต้องรู้จักปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้วย ส่วนการบริหารและการดำเนินการเป็นศิลป์ คือ การที่ผู้บริหารใช้ความสามารถและทักษะในการดำเนินงานให้ได้รับความสำเร็จ

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554, หน้า 50) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลและกลุ่ม ผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบริหารยังถือเป็นศาสตร์ที่มีวิทยาการสามารถเรียนรู้ได้ และเป็นทั้งศิลป์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติ การประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อมาใช้ในการบริหาร

วิรัตน์ พงษ์มิตร (2557, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีคนร่วมงานตั้งแต่ 2 คนไป ด้วยการตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน โดยอาศัยความร่วมมือ การเห็นความสำคัญของงานตลอดจนการประสานงานระหว่างกันหรือเรียกได้ว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน จากทุกคน ทุกฝ่ายด้วยการบริหารอย่างมีแบบแผนและระเบียบวิธี ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดโดยอาศัยกระบวนการ และทรัพยากรที่มีอยู่ คือ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน โดยใช้หลักการ เทคนิค วิธีการต่าง ๆ ทางการบริหารมาใช้ในการบริหารงานและต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องดูแลรับผิดชอบบริหารจัดการให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้มีการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

รัตนา มณฑลเพชร (2551, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหาร โรงเรียนและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาร่วมกันดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนทุกอย่าง ภายใต้เงื่อนไขการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

มลิวัลย์ พาศรี (2552, หน้า 23) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันดำเนินงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ โดยมีกระบวนการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่และ

ความรับผิดชอบของสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการนั้น ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการให้การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกระบวนการบริหารสถานศึกษาและรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้เกิดประสิทธิภาพ โดยผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องมีทักษะพื้นฐานในการบริหาร และมีคุณสมบัติที่ดีแห่งการเป็นผู้บริหาร ผู้บริหารต้องใช้เทคนิคกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์และภาวะผู้นำในการบริหารงาน ตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนจะประสบความสำเร็จมากน้อยขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ แม้จะมีทรัพยากรอย่างเพียงพอ ทั้งคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่

กฤษฎา กวีชุม (2554, หน้า 16) กล่าวว่า การบริหาร โรงเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่การบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ผู้บริหาร เป็นบุคคลที่ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น หรือกลุ่ม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ผู้บริหารเป็นผู้บังคับการพฤติกรรมของคนอื่น การทำงานของผู้บริหารอาจใช้แรงจูงใจการสั่งการ หรือการใช้กฎระเบียบในการบังคับบัญชาคนอื่นให้ทำงาน โดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นหลัก

กนิษฐา กลิ่นสุวรรณ (2551, หน้า 13-14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้การดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการนั้น ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการให้การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการบริหารสถานศึกษาและรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ

ศุจิภา จักคาม (2555, หน้า 16-17) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสถานศึกษา และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการให้การศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการบริหารสถานศึกษาและรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ

วิรัตน์ พงษ์มิตร (2557, หน้า 16) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการต่างๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล แต่ละฝ่ายร่วมมือกันวางแผนดำเนินงาน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม และการจัดการเกี่ยวกับงาน หรือกิจการใน โรงเรียน โดยใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมในการให้การศึกษา มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม

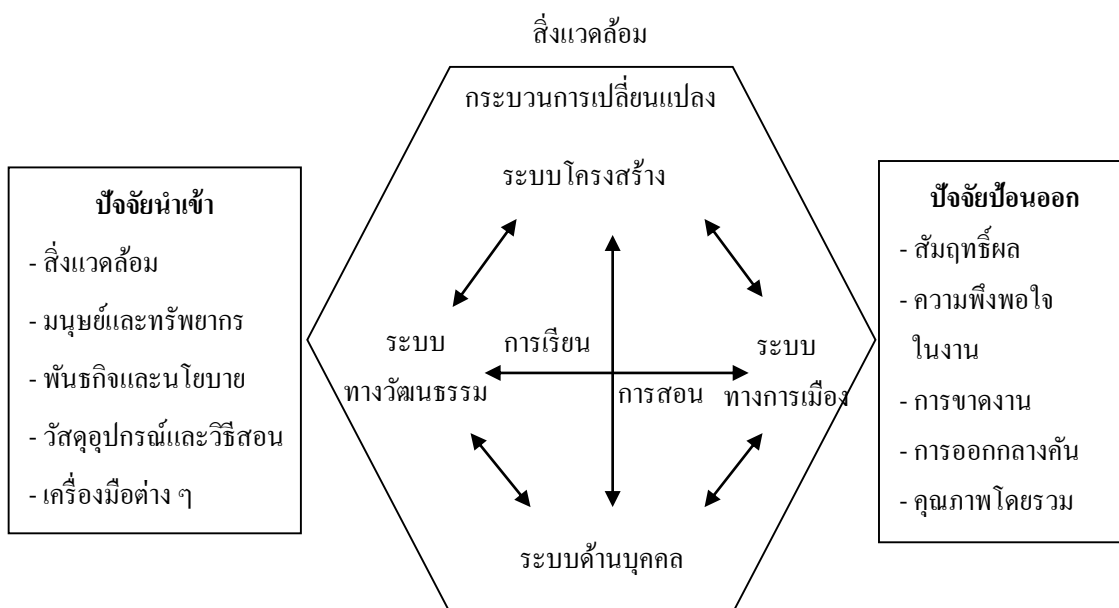
กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานตามภารกิจ และเป้าหมายขององค์กร โดยผู้บริหารต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการร่วมกันดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการบริหารสถานศึกษาและรูปแบบการบริหารสถานศึกษา บริหารงานภายใต้ภาวะสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ปัจจัยทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นนวัตกรรมที่ใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากมาย ซึ่งผู้ศึกษาจะได้นำเสนอแนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา ที่กล่าวถึงปัจจัยทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาดังนี้

1. ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา

Hoy and Miskel (2001) ให้ทัศนะว่า โรงเรียนเป็นระบบทางสังคม ซึ่งเป็นระบบเปิด โดยระบบของโรงเรียนประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยป้อนออก โดยมีข้อมูลย้อนกลับจากภายนอก เป็นตัวคอยติดตามกำกับพฤติกรรมองค์กร (โรงเรียน) ปัจจัยนำเข้า ประกอบไปด้วย สิ่งแวดล้อมที่อยู่ภายนอกโรงเรียน มนุษย์และทรัพยากรต่าง ๆ พันธกิจ และนโยบายของคณะกรรมการ วัสดุอุปกรณ์และวิธีสอน ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ซึ่งจะประกอบไปด้วย ระบบย่อย ๆ ที่ระบบได้แก่ 1) ปัจจัยโครงสร้าง ซึ่งเป็นโครงสร้างแบบราชการ 2) ระบบด้านวัฒนธรรม 3) ระบบด้านบุคคล ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องความเข้าใจเห็นอกเห็นใจกัน และการจูงใจ 4) ระบบด้านการเมือง ทั้งสี่ระบบย่อยนี้จะส่งผลซึ่งกันและกันและมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้และการเรียนการสอน ซึ่งมีผลต่อปัจจัยป้อนออก อันได้แก่ ความพึงพอใจในงาน การขาดงาน อัตราการออกกลางคัน และคุณภาพโดยรวม ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โรงเรียนในฐานะเป็นระบบทางสังคม (Hoy & Miskel, 2001)

นอกจากนี้ Hoy and Miskel (2001) ยังได้พัฒนาเกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพขององค์กร โดยให้คำนึงถึงหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

1.1 หลักการเรื่องเวลา ซึ่งให้ความเห็นไว้ว่าควรมีการประเมินความมีประสิทธิภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

1.2 หลักการเรื่องความเป็นพหุขององค์ประกอบในการประเมิน โดยให้ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย

1.3 หลักการเรื่องความเป็นพหุเกณฑ์ โดยคำนึงถึงความเป็นระบบที่จะต้องประเมินทั้งปัจจัยป้อนเข้ากระบวนการและปัจจัยป้อนออก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพขององค์การตามหลักทฤษฎี

ปัจจัยป้อนเข้า	กระบวนการ	ปัจจัยป้อนออก
เกณฑ์ความมีประสิทธิภาพ	เกณฑ์ความมีประสิทธิภาพ	เกณฑ์ความมีประสิทธิภาพ
1) ทรัพยากรการเงิน	1) ความปรองดองและวิสัยทัศน์	1) ความสำเร็จของงาน
2) สิ่งอำนวยความสะดวก	2) บรรยากาศองค์การ	2) การเรียนรู้ของนักเรียน
3) ความพร้อมของนักเรียน	3) ระดับการจูงใจ	3) ความพึงพอใจในงาน
4) ศักยภาพของครู	4) การจัดโรงเรียนและห้องเรียน	4) ระดับการขาดงาน
5) ทรัพยากรเทคโนโลยี	5) คุณภาพและหลักสูตรการสอน	5) อัตราการลาออก
6) การสนับสนุน	6) เวลาในการเรียนรู้	6) คุณภาพการปฏิบัติงาน
7) นโยบายและมาตรฐาน	7) คุณภาพภาวะผู้นำ	

Purkey and Smith (1982) ได้เสนอปัจจัยที่แสดงถึงความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างและกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้าง ประกอบด้วย มีการบริหารและภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจ มีความมั่นคงในการปฏิบัติงานของครู มีหลักสูตรที่ชัดเจนและจัดเป็นระบบ มีการพัฒนาครู มีส่วนร่วมและสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีการยอมรับจากนักเรียนอย่างกว้างขวาง มีเวลาเพื่อการเรียนรู้สูงสุด และมีการสนับสนุนจากท้องถิ่น และ 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย มีความสัมพันธ์แบบสถานศึกษา มีสำนักชุมชน มีจุดหมายชัดเจน มีระเบียบและวินัย และมีความคาดหวังร่วมกันสูง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 56) ได้สรุปลักษณะสถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในการประเมินตนเองไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง
2. ครูที่เป็นหัวหน้าทีมประเมินมีการจัดการที่จริงจัง
3. แผนปฏิบัติการมีความชัดเจน
4. ครูมีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่
5. มีการติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน
6. มีแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับหลักสูตร
7. มีการจัดการด้านการเงินและปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีประสิทธิภาพ

2. ปัจจัยทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้เป็นเสมือนกับการปฏิรูปกระบวนการทำงานของบุคคลในสถานศึกษา โดยจะต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน และการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม
3. ยุทธศาสตร์การสร้างวัฒนธรรมและความรู้ความเข้าใจ
4. ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ
5. ยุทธศาสตร์การวางแผนและกำกับดูแล
6. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545) ได้กล่าวถึงปัจจัยและคุณลักษณะของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาเอกชน ไว้ดังนี้

1. บริบทของสถานศึกษา มีคุณลักษณะ เป็นนิติบุคคล จัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด มีเป้าหมายชัดเจน มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของชุมชน ผู้เรียนสมัครใจเข้าเรียน ได้รับการอุดหนุน สนับสนุน/ ส่งเสริมอย่างเพียงพอจากรัฐ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าชุมชน สมาคม และเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2. การบริหารจัดการ ประกอบด้วย

- 2.1 ผู้บริหาร ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่ยึดมั่นในหลักธรรมศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรม มีความรับผิดชอบ เสียสละ อุทิศตน เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการสูง (ผู้บริหารมืออาชีพ) มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการจัดการศึกษา เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของบุคลากรและชุมชน เป็นผู้นำที่ดี (กระตือรือร้น กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจอย่างรวดเร็ว และมีความเป็นประชาธิปไตย)

- 2.2 พฤติกรรมการบริหารจัดการ ซึ่งจะต้องมีคุณลักษณะการบริหารอย่างเป็นระบบที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน มีคณะกรรมการบริหาร มีการทำงานเป็นทีม มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่า มีการสรรหาและพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ บริหารการเงินและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ นิเทศ/ กำกับติดตาม ประเมิน และรายงานผลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง และนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก

3. ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก สถานศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องมีสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและปลอดภัยของผู้เรียน อาคารสถานที่ที่เพียงพอมั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย ห้องเรียน ห้องประกอบการ ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน สื่อ/ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงพอ และเหมาะสมกับผู้เรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน มีบุคลากรสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ มีบริการและสวัสดิการนักเรียนที่มีคุณภาพทั่วถึง และเป็นระบบ

4. การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

4.1 ครู ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีขวัญและกำลังใจดี

4.2 พฤติกรรมการสอน ซึ่งครูจะต้องทำงานเป็นทีม ครูมีความเอาใจใส่ ดูแลนักเรียนใกล้ชิดและทั่วถึง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลายและต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน มีการจัดกิจกรรม/ โครงการ/ โครงการพิเศษที่ส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนหลากหลาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักในวิชาและรักสถานศึกษา

4.3 หลักสูตร ซึ่งต้องมีหลักสูตรที่บูรณาการสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และมีความเป็นสากล มีการบริหารหลักสูตรอย่างครบวงจร (วิเคราะห์ จัดทำแผนการสอน ประเมินการใช้และปรับปรุงพัฒนา)

4.4 พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ซึ่งต้องทำงานเป็นทีม ให้ความร่วมมืออย่างดี ในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ ริเริ่ม แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและนำเสนอผลงานของตนเองและกลุ่มได้ และประเมินการเรียนรู้ของตนเองและกลุ่มได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (2549, หน้า 76) ได้เสนอปัจจัยที่สะท้อนถึงความต้องการในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน พบว่า ปัจจัยการเรียนการสอนของโรงเรียนสวัสดิการของบุคลากร พัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรการพัฒนาบุคลากร ความสัมพันธ์กับชุมชน และงบประมาณ เป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงความต้องการในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในทัศนะของครูผู้สอนและครูสอนสามัญ และปัจจัยด้านสวัสดิการภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ลักษณะการเรียนการสอน คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน และวิธีการสอนของอาจารย์ เป็นปัจจัยที่แสดงถึงความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน

มลิวัดย์ พาศรี (2552, หน้า 37) กล่าวว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพทางการศึกษา คือ ปัจจัยในด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และพัฒนางานในด้านวิชาการ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านทีมงานที่มีความร่วมมือการมีปฏิสัมพันธ์ในหมู่ครู ความเป็นอิสระ และมุ่งสู่เป้าหมายของสถานศึกษาปัจจัยด้านครู ได้แก่ พฤติกรรมเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และการได้รับการพัฒนาและฝึกอบรมอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษาที่ปลอดภัยมีระเบียบมีการยอมรับของผู้ปฏิบัติงานตามภารกิจ และมีความสามัคคีเน้นการพัฒนาภาพรวมของสถานศึกษารวมทั้งปัจจัยในด้านการกำกับติดตามและการประเมินผลการดำเนินงาน โดยสร้างกลไกการทบทวนคุณภาพทั้งระหว่างและสิ้นสุดของแผน ปัจจัยภายนอก คือ การมีส่วนร่วมและความรู้สึกรับผิดชอบและความเป็นเจ้าของของผู้ปกครองและชุมชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

สมถวิล กำแหงมิตร (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนแก่นำประกันคุณภาพการศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่สามารถอธิบายความสำคัญได้ 10 อันดับ อันดับแรก การวางแผนการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อันดับที่ 2 การจัดคนวัตกรรมการเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยมีจำนวนเพียงพอ อันดับที่ 3 การนำผลการประเมินตนเองมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุง อันดับที่ 4 การจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด อันดับที่ 5 บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างทีมงาน อันดับที่ 6 การเลือกใช้ ผลิต พัฒนาสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหากระบวนการเรียน อันดับที่ 7 มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพ อันดับที่ 8 จัดเอกสารวัสดุ ครุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน อันดับที่ 9 จัดทำธรรมเนียมโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และมีการวิเคราะห์ตาม โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้และมาตรฐานการศึกษา

สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2546, หน้า 7-11) ได้นำเสนอปัจจัยความสำเร็จในการประกันคุณภาพไว้ดังนี้ ภาวะผู้นำ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนและประสานให้ครูมีการทำงานเป็นทีม และสร้างภาวะผู้นำในงานหรือตามบทบาทหน้าที่ให้บังเกิดกับครูด้วย ทักษะคิดและทักษะ การสร้างความตระหนักและความเข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษาแก่ทีมงานว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะพัฒนาคุณภาพการทำงาน โรงเรียนและนักเรียน โดยมีใจเป็นการเพิ่มภาระ แต่เป็นงานในหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการ และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจทันการทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำงานเป็นทีม ภาระของสถานศึกษา

มีอยู่หลายงานที่มีความเชื่อมโยงกันหลายระบบย่อย เช่น ระบบการเรียนรู้ ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนระบบกิจกรรม เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนต้องกำหนดทีมรับผิดชอบระบบย่อย เพื่อร่วมกัน กำหนดเป้าหมายการวางแผนการทำงาน ออกแบบการประเมิน แล้วช่วยกันทำ และพัฒนาปรับปรุง ระบบให้ดีขึ้น โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรึกษาหารือ ฟังพาดูซึ่งกันและกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ถ้าทำได้จะส่งผลให้การทำงานเป็นทีมมีความเข้มแข็ง คู่มือระบบ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีคู่มือระบบที่มีขั้นตอนวิธีการมาตรฐานและวิธีการบันทึกที่ชัดเจน โดยคู่มือระบบนี้ต้องเขียน โดยการมีส่วนร่วม และคนในโรงเรียนเห็นพ้องต้องกันที่จะทำตามระบบนี้ ระบบคุณภาพ ในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อย จะต้องมียุทธศาสตร์หรือขั้นตอน การทำงานที่ดีจึงจะเชื่อได้ว่า ผลงานที่เกิดขึ้นมีคุณภาพ กระบวนการพัฒนาคนก็คล้ายกับการสร้างบ้าน เพียงแต่สถาปนิกที่ ออกแบบบ้านเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ใกล้ชิดกับเจ้าของบ้าน และยังเป็น การสร้างวัตถุที่ไม่มีชีวิตจิตใจ การก่อสร้างปรับแต่งทำได้ง่าย แต่การสร้างคน ที่มีชีวิตจิตใจ ผู้สร้าง คือ ครู ผู้บริหารและ ผู้ที่เกี่ยวข้องที่ใกล้ชิดและรู้จักนักเรียน ซึ่งเป็นบุคคลภายใน และยังมีบุคคลภายนอกที่มีส่วนช่วยกัน พัฒนาเด็กให้มีคุณภาพอีกด้วย ขอบข่ายความรับผิดชอบ ระบบที่ดีต้องกำหนดขอบข่าย ความรับผิดชอบของแต่ละคนไว้อย่างชัดเจน เพราะโรงเรียนมีหลายระบบย่อย แต่ละระบบย่อย ก็มีขอบข่ายที่เหลื่อมกัน ดังนั้น ต้องกำหนดขอบข่ายของแต่ละระบบให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิด ความสับสนเมื่อลงมือปฏิบัติ การสื่อสาร หัวใจสำคัญของการจัดการระบบการประกันคุณภาพ คือ การสื่อสารทุกคนในโรงเรียนเข้าใจตรงกัน และการสื่อสารเชิงบวกที่เสริมสร้างพลังร่วมในการทำงาน ตามระบบ และกระตุ้นให้มีการเรียนรู้ตลอดเวลา การกำกับติดตาม การพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในจำเป็นต้องมีการวางแผน และกำกับติดตามอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อรายงานความก้าวหน้างานที่ทำไปแล้วและช่วยกันพัฒนางานที่จะทำ ต่อไป ความร่วมมือของทุกคน ในการประกันคุณภาพให้ประสบความสำเร็จนั้น ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องมีการบริหารจัดการให้เกิดความร่วมมือ ในโรงเรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนเป็นเจ้าของระบบ และจะนำไปสู่การทำงานเป็นทีม การทำงานในองค์กรของโรงเรียนที่มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน มีส่วนสำคัญในการทำงาน ให้ประสบผลสำเร็จ

ชาญวุฒิ เจริญจรรยา (2548, หน้า 117-118) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรปราการ พบว่า มีปัจจัย 4 ด้าน ที่เป็นตัวพยากรณ์หรือทำนายผลสำเร็จในการประเมินคุณภาพ ภายนอกของสถานศึกษา คือ วิสัยทัศน์ ปรัชญาและเป้าหมายของสถานศึกษา การทำงานเป็นทีม ความสามารถของบุคลากรแกนนำ และสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

สุชาย จินะเสนา (2548, หน้า 129-130) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากฎเก็ด พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ทั้ง 9 ปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะคิดและทักษะ รองลงมา คือ การมีภาวะผู้นำ คุณภาพการสอนของครู การสื่อสาร ทีมทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน ความร่วมมือ และการสนับสนุนจากแหล่งอื่น การนิเทศ กำกับและติดตามการจัดการศึกษา และระบบคุณภาพ และขอขยับความรับผิดชอบ ตามลำดับ

สุนีย์ ทองห่อ (2548, หน้า 32 - 33) ได้สรุปปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านบุคลากร ได้แก่ ความเพียงพอและคุณลักษณะของบุคลากร
2. ปัจจัยด้านงบประมาณ ได้แก่ ความพอเพียง จุดเน้นในการจัดสรรงบประมาณ

และแหล่งที่มาของงบประมาณ

3. ปัจจัยด้านวัสดุและอุปกรณ์ ได้แก่ ความเหมาะสม และความเพียงพอ
4. ปัจจัยด้านสภาพทางกายภาพ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้

5. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ได้แก่ ลักษณะโครงสร้างองค์การ บทบาทอำนาจ และหน้าที่ และระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์การ

6. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การ ได้แก่ แบบแผนการดำเนินชีวิต การปฏิบัติงาน ค่านิยม ความคิด ความเชื่อของบุคลากรในองค์การ และบรรยากาศ และความสัมพันธ์ของบุคลากร

7. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ได้แก่ บทบาทภาวะผู้นำและพฤติกรรมภาวะผู้นำ

กลุ่มปัจจัยภายนอก ครอบคลุมปัจจัยย่อย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ สภาพสังคมของชุมชน ค่านิยมและทัศนคติของชุมชน ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ความพร้อมของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และลักษณะของรูปแบบในการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนของชุมชน

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของชุมชนและงบประมาณ สนับสนุนจากรัฐ

3. ปัจจัยด้านการเมือง ได้แก่ กฎหมายและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา และนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด

4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ได้แก่ รูปแบบหรือแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการจัดทำระบบสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ

มานะ พงนะแก้ว (2549, หน้า 7) ได้เสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 โดยแบ่งปัจจัยเป็น 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่

ปัจจัยด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 6 ปัจจัยย่อย ดังนี้

1. การศึกษาและเตรียมการ
2. การวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา
3. การนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้
4. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษา
6. การเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก

ปัจจัยด้านการบริหาร ประกอบด้วย 5 ปัจจัยย่อย ดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำ
2. ด้านวัฒนธรรมองค์กร
3. ด้านบุคลากร
4. ด้านการทำงานเป็นทีม
5. ด้านงบประมาณ

สัทมาน สะบุญดิ้ง (2551, หน้า 35) ได้สรุปปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 โดยแบ่งปัจจัยทางการบริหารเป็น 8 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำ ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจูงใจ การมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม โครงสร้างองค์กร และเทคโนโลยี

เชิดชัย ฮวดศรี (2551, หน้า 60) ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ การบริหารและการจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สารสนเทศ

สมศักดิ์ ด้านเดชา (2553, หน้า 21) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในภาวะความไม่สงบในจังหวัด

ยะลา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจูงใจ การมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม โครงสร้างองค์กรและเทคโนโลยี

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 24) ได้สรุปปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การจูงใจ ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน วัฒนธรรมและบรรยากาศในโรงเรียน การทำงานเป็นทีม การติดต่อสื่อสาร โครงสร้างของโรงเรียน และการใช้เทคโนโลยี

กฤษฎา การิซุม (2554, หน้า 23) ได้สรุปปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย

ปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษา คือ

1. โครงสร้างองค์กร
2. ภาวะผู้นำ
3. แรงจูงใจ
4. การติดต่อสื่อสาร

ปัจจัยระดับครู ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมองค์กร
2. ลักษณะของบุคลากร
3. การทำงานเป็นทีม
4. วัฒนธรรมองค์กร

จากการศึกษาเอกสารแนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา ผู้ศึกษา จึงได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน (กลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การสังเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปัจจัยการบริหาร	นักวิชาการ/ผู้วิจัย/ หน่วยงานการศึกษา		หนังสือ/ ตำรา		การศึกษาอิสระ/ วิทยานิพนธ์														
	Purkey & Smith (1982)	Hoy & Miskel (2001)	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา (2542)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542)	สมถวิล กำแหงมิตร (2546)	สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2546)	ชาญวุฒิ เจริญจำรูญ (2548)	สุรีย์ ทองห่อ (2548)	ศุขชัย จินะเสนา (2548)	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (2549)	มานะ พจนะแก้ว (2549)	เชิดชัย ฮวดศรี (2551)	ัสถมาน สะมุติง (2551)	มลิวัลย์ พาศรี (2552)	สมศักดิ์ ดำเนตชา (2553)	กฤษฎา กวีชุม (2554)	อริยา ดงเพียรภาค (2554)	ความถี่
1. ภาวะผู้นำ			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12
2. การมีส่วนร่วม				✓		✓	✓			✓	✓			✓	✓	✓			8
3. การติดต่อสื่อสาร		✓	✓				✓			✓				✓		✓	✓		8
4. หลักสูตร					✓						✓								2
5. การกำหนดเป้าหมาย					✓			✓						✓					3
6. โครงสร้างองค์การ	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓					✓		✓	✓		8
7. การใช้เทคโนโลยี/ สารสนเทศ					✓	✓		✓	✓		✓		✓	✓		✓		✓	8
8. การเงิน/ งบประมาณ			✓					✓	✓		✓	✓	✓						4
9. คน/ บุคลากร													✓			✓			2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัยการบริหาร	นักวิชาการ/ผู้วิจัย/ หน่วยงานการศึกษา		หนังสือ/ ตำรา		การศึกษาอิสระ/ วิทยานิพนธ์														
	Purkey & Smith (1982)	Hoy & Miskel (2001)	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา 1951	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 1972)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	สมถวิล กำแหงมิตร (2546)	สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2546)	ชาญวุฒิ เจริญจำรูญ (2548)	สุรีย์ ทองห่อ (2548)	สุชาย จินะเสนา (2548)	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (2549)	มานะ พจนะแก้ว (2549)	เชิดชัย ฮวดศรี (2551)	ัสถมาน สะบุตัง (2551)	มลิวัดย์ พาศรี (2552)	สมศักดิ์ ดำเนตชา (2553)	กฤษฎา การิษฐ (2554)	อริยา คงเพียรภาค (2554)	คามลี้
10. การทำงานเป็นทีม			✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓								11
11. การบริหารการเปลี่ยนแปลง					✓														1
12. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	✓	✓			✓	✓		✓		✓	✓					✓	✓	9	
13. ระบบประกันคุณภาพ					✓		✓					✓						3	
14. ปัจจัยภายนอก								✓										1	
15. การบริหารจัดการ													✓					1	
16. การจัดการเรียนการสอน	✓				✓						✓							3	
17. วัฒนธรรมองค์กร											✓			✓		✓	✓	4	
18. การจูงใจ	✓				✓			✓	✓				✓		✓	✓	✓	7	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัยการบริหาร	นักวิชาการ/ ผู้วิจัย/ หน่วยงานการศึกษา		หนังสือ/ ตำรา		การศึกษาอิสระ/ วิทยานิพนธ์	
	Purkey & Smith (1982)	Hoy & Miskel (2001)	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สมถวิล กำแหงมิตร (2546) สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2546)	ชาญวุฒิ เจริญจำรูญ (2548) สุรีย์ ทองหล่อ (2548) สุชาย จินะเสนา (2548) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (2549) มานะ พจนะแก้ว (2549) เชิดชัย ฮวดศรี (2551) อัศมาน สะบุตัง (2551) มลิวัลย์ พาศรี (2552) สมศักดิ์ ด้านเดชา (2553) คณฐา กวีชุม (2554) อริยา คงเพียรภาค (2554)	ความถี่
19. ทักษะคิดและทักษะ				✓		1
20. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น		✓			✓	2
21. คณะกรรมการสถานศึกษา		✓				1
22. กระบวนการทำงาน	✓	✓			✓	3
23. สื่อการเรียนการสอน		✓			✓	3
24. ผลสัมฤทธิ์		✓			✓	3
25. แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน			✓			1
26. แผนพัฒนาสอดคล้องกับหลักสูตร			✓			1
27. การวางแผนและกำกับติดตาม				✓		4

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัยการบริหาร	นักวิชาการ/ ผู้วิจัย/ หน่วยงานการศึกษา	หนังสือ/ ตำรา	การศึกษาอิสระ/ วิทยานิพนธ์	
28. คณะกรรมการประกันคุณภาพ	Purkey & Smith (1982)			2
29. การสร้างความตระหนัก	Hoy & Miskel (2001)			1
30. การประเมินผล	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542)			2
31. ครูผู้สอน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน			3
32. คุณภาพการสอนของครู	สมถวิล กำแหงมิตร (2546)			3
33. นักเรียน	สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2546)			1
34. วิสัยทัศน์	ชาญวุฒิ เจริญจำรูญ (2548)			2
35. การพัฒนาบุคลากร	ศูนย์ ทองท้อ (2548)			1
36. การพัฒนาการเรียนการสอน	สุชาย จินะเสนา (2548)			1
	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (2549)			1
	มานะ พจนะแก้ว (2549)			1
	เชิดชัย ฮวดศรี (2551)			1
	ัดสมาน สะบุตัง (2551)			1
	มลิวัดย์ พาศรี (2552)			1
	สมศักดิ์ ด้านเดชา (2553)			1
	คณญา กวีชุม (2554)			1
	อริยา คงเพียรภาค (2554)			1
	คามลี้			1

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัยการบริหาร	นักวิชาการ/ผู้วิจัย/หน่วยงานการศึกษา	หนังสือ/ตำรา	การศึกษาอิสระ/วิทยานิพนธ์
		Purkey & Smith (1982) Hoy & Miskel (2001) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๓๒) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สมถวิล กำแหงมิตร (2546) สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2546) ชาญวุฒิ เจริญจำรูญ (2548) ตุนีย์ ทองหล่อ (2548) สุชาย จินะเสนา (2548) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (2549) มานะ พจนะแก้ว (2549) เชิดชัย ฮวดศรี (2551) อัศมาน สะบุตัง (2551) มลิวัดย์ พาศรี (2552) สมศักดิ์ ด้านเดชา (2553) คณญา กวีชุม (2554) อริยา คงเพียรภาค (2554) ความถี่	
37. วิชาการ			✓ 1
38. ระบบคุณภาพ			✓ 1
39. สังคม			✓ 1
40. เศรษฐกิจ			✓ 1
41. การเมือง			✓ 1
42. บรรยากาศ			✓ 3

จากการสังเคราะห์แนวคิดต่าง ๆ ของนักวิชาการ หน่วยงานทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน (กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยใช้ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสาร โครงสร้างองค์การ การใช้เทคโนโลยี และการจูงใจ

การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน (กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสาร โครงสร้างองค์การ การใช้เทคโนโลยี และการจูงใจ ซึ่งผู้ศึกษาขอเสนอรายละเอียดของแต่ละปัจจัยไว้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ

คำว่า ผู้นำ (Leader) และภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นคำที่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อมีผู้นำก็ต้องมีภาวะผู้นำของคนนั้น ซึ่งเป็นคุณสมบัติของความเป็นผู้นำที่อยู่ในตนเองที่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกสัมผัสการนำเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ผู้นำจึงต้องเป็นผู้ที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์อยู่ในตนเอง ที่สร้างความโดดเด่นในกลุ่ม ทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มที่จะให้ความไว้วางใจและเชื่อใจว่าสามารถนำไปสู่ความสำเร็จ ทำให้ได้รับความร่วมมือและที่นอกเหนือไปจากนั้น คือ การได้รับความเคารพนับถือ นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “ภาวะผู้นำ” ไว้มากมายแตกต่างกันออกไป ดังนี้

Schermerhorn and Osborn (2005 อ้างถึงใน ธวัช บุญยมติ, 2550, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ภาวะผู้นำเป็นลักษณะเฉพาะของการใช้อิทธิพลระหว่างบุคคล (Interpersonal influence) เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มทำในสิ่งที่ผู้นำต้องการ

Nelson and Quick (1997, p. 346) ให้ความหมายของภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง กระบวนการในการแนะแนว และนำทางพฤติกรรมของคนในสภาพของการทำงาน

Gibson, Ivancevich, and Donnelly (1997, p. 272) มองภาวะผู้นำ (Leadership) ในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีผู้นำเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลง เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่มภาวะผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรม และการปฏิบัติงานของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มด้วย

นางลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์ (2549, หน้า 65) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของการมีอิทธิพลเหนือกลุ่ม เพื่อการกำหนดเป้าหมายและการบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

สมคิด บางโม (2550, หน้า 229) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การที่ผู้นำขององค์การใช้อิทธิพลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

รัชช บุษยมนิ (2550, หน้า 2-3) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การกระทำระหว่างบุคคล โดยบุคคลที่เป็นผู้นำจะใช้อิทธิพล (Influence) หรือการคลบ้นดาลใจ (Inspiration) ให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่าง ตามเป้าหมายที่ผู้นำกลุ่มหรือองค์การกำหนดไว้

รัตนา มณฑลเพชร (2551, หน้า 18) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ เพื่อการนำพาให้หน่วยงานประสบความสำเร็จในการบริหารงานในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

สัทมาน สะบุญดิ้ง (2551, หน้า 36) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลที่เป็นผู้นำใช้อำนาจหรืออิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มยอมรับและปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้นำต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้นำกลุ่มหรือองค์การกำหนดไว้

ธงชัย หมื่นสา (2552, หน้า 11) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถที่จะใช้อิทธิพลของผู้นำในการบังคับและโน้มน้าวจิตใจบุคคลหรือกลุ่มคนให้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่การงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้

กฤษฎา การีชุม (2554, หน้า 14) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถที่จะใช้อิทธิพลของผู้นำในการบังคับ และ โน้มน้าวจิตใจบุคคลหรือกลุ่มคนให้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่นำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 26) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการในการใช้อิทธิพลที่บุคคลหนึ่งสามารถชักจูงให้บุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคล มีพฤติกรรมคล้อยตามและยอมปฏิบัติหรือดำเนินกิจกรรม ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ

จากความหมายของภาวะผู้นำข้างต้น พอสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการในการใช้อำนาจของบุคคล โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการชักจูงให้บุคคลหรือกลุ่มคนมีพฤติกรรมคล้อยตาม ปฏิบัติตามและดำเนินงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร หรือคุณลักษณะของผู้บริหารไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 2-4) ได้อธิบายบทบาทผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการว่า ความสำเร็จขององค์กรทุกแห่งขึ้นอยู่กับ

คุณภาพของผู้นำเป็นสิ่งสำคัญ ผู้นำทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอันนำไปสู่ประสิทธิภาพขององค์กร ถ้าปราศจากองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ก็เป็นการยากสำหรับองค์กรที่จะทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำเป็นผู้ที่กำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กร สามารถนำสมาชิกในองค์กรและองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติให้สูงกว่าการคาดหวัง และทำให้การปฏิบัติงานได้รับผลสำเร็จเป็นที่น่าชื่นชม สถานศึกษาที่มีคุณภาพจึงต้องมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชา ดูแลและควบคุมการบริหารงานในสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรของการจัดการศึกษา สามารถใช้ศิลปะหรือกระบวนการในการมีอิทธิพลเหนือผู้ปฏิบัติคนอื่น ๆ ในสถานศึกษาให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในกระบวนการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการ รู้จักใช้เทคนิคการบริหารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมได้อย่างหลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข และข้อจำกัดของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่มีทิศทางชัดเจน มีความสามารถในการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด ตลอดจนมีความสามารถในการนิเทศ กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง เพื่อนำผลสู่การประชาสัมพันธ์เผยแพร่สู่สาธารณชน และนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาแผนการดำเนินงานของสถานศึกษาต่อไป

นอกจากนี้ ผู้บริหารจะต้องบริหารงานโดยยึดหลักประชาธิปไตย ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถในการร่วมมือกับชุมชน เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชน มีโอกาสใช้ความสามารถสูงสุดของตนเองในการพัฒนาและสร้างงาน เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ตลอดจนร่วมประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สถานศึกษาได้รับความศรัทธา ความไว้วางใจจากชุมชนว่าเป็นแหล่งที่พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้ตรงตามมาตรฐานที่สังคมยอมรับ และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

ถวิล อนุรักษ์เวศ (2544, หน้า 17-19) ได้ให้ทัศนะนักบริหารมืออาชีพว่า ควรจะมีลักษณะดังนี้

1. กล้าตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของนักบริหาร นักบริหารมืออาชีพ ต้องมีข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจหรือวินิจฉัยสั่งการ เป็นคนที่สุขุมรอบคอบ มีเหตุมีผลในการตัดสินใจ

2. วัตถุประสงค์ของนักบริหารมืออาชีพ จำเป็นต้องเป็นคนที่ทันสมัย วัตถุประสงค์หรือการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ฉะนั้น จำเป็นต้องเป็นผู้ที่ติดตามข่าวสารต่าง ๆ อยู่เสมอ
  3. เพิ่มพูนวิสัยทัศน์ นักบริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล สามารถมองเห็นภาพ ในอนาคตและแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี
  4. ชื่อสัตย์และสร้างสรรค์ผลงาน คือ จะต้องเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีการสร้างสรรค์ผลงาน ให้ปรากฏต่อสายตาเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ
  5. ประสานสิบทิศ นักบริหารมืออาชีพจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่สามารถประสานงานกับหน่วยงาน หรือบุคคลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถไกล่เกลี่ยข้อกรณีพิพาทได้ และสามารถจัดปัดเป่าปัญหาต่าง ๆ ในหน่วยงานได้
  6. คิดสร้างสรรค์วิธีการทำงานใหม่ ๆ จะต้องคิดหาวิธีการทำงานแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ
  7. จูงใจเพื่อร่วมงาน จำเป็นต้องมีบุคคลที่สามารถโน้มน้าวหรือจูงใจเพื่อนร่วมงานให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีความรับผิดชอบต่องานสูง ประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม รู้จักให้การชมเชย ให้รางวัลหรือบำเหน็จความชอบ
  8. ทนทานต่อปัญหาและอุปสรรค จะต้องมีความอดทนอดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรคที่กำลังเผชิญ และพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อการแก้ไขปัญหาให้เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยอย่างสันติสุข ไม่หนีปัญหา และไม่หมกหมมปัญหาไว้
  9. รู้จักยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ นักบริหารมืออาชีพจะต้องรู้จักยืดหยุ่น และอ่อนตัวตามเหตุการณ์นั้น ๆ ไม่ดิ่งเกินไปหรือไม่หย่อนเกินไป บางครั้งก็ต้องดำเนินการในสายกลาง แต่ในบางครั้งต้องมีความเด็ดขาด
  10. บริหารงานแบบมีส่วนร่วม จะต้องบริหารงานแบบให้ทีมงานมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ
- สมบัติ บุญประเคน (2544, หน้า 20-21) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษาไว้ว่า แบบผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษา จะต้องประกอบด้วย 6 ประการได้ดังนี้
1. ปฏิรูป การทำงานของผู้บริหารแบบนี้จะเป็นนักคิด นักพัฒนา ปรับเปลี่ยนหน่วยงาน และพัฒนางานตลอดเวลา การดำเนินงานต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ผู้ได้บังคับบัญชาจะต้องกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ
  2. ประชาธิปไตย เป็นการบริหารงานที่ผู้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาจะต้องพบกัน ครึ่งทาง หาแนวทางที่พึงประสงค์ให้ได้ ผู้บริหารจะต้องตัดสินใจปัญหาที่ไม่มีทางออกให้ได้ ผู้บริหารจะต้องมีบุคลิกภาพ และการทำงานเป็นประชาธิปไตย จึงจะเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน

3. ประสาน เป็นลักษณะของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพมาก ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี การทำงานจะคำนึงถึงผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ รู้จักใช้ความสามารถ ของผู้ใต้บังคับบัญชา ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด มีความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชาดีมาก ให้เกียรติปูนบำเหน็จรางวัล และยกย่องอย่างสมศักดิ์ศรี ไม่แย่งเอาผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

4. ประนีประนอม บุคลิกลักษณะของผู้บริหารแบบนี้ จะพยายามไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความขัดแย้ง ในหน่วยงาน จะอะลุ่มอล่วยตลอดเวลา สิ่งใดที่พอยอมได้ก็จะยอม ไม่ติดใจกับ ปัญหา

5. ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารลักษณะนี้จะมีบุคลิกที่ว่าจะทำอะไร จะพูดที่ไหนจะเป็นเรื่อง สำคัญทุกเรื่อง มีความสามารถในการ โน้มน้าวใจสูง มีมนุษยสัมพันธ์ดี การทำงานจะสนับสนุน ให้ทุกคนทำรายงาน และนำรายงานมาประชาสัมพันธ์

6. ประชาสงเคราะห์ ผู้บริหารลักษณะนี้จะให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานทุกเรื่อง เป็นห่วง เป็นใยตลอดเวลา จะประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อขอความช่วยเหลือผู้ร่วมงาน การพัฒนา บุคลากรจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ทุกคนมีความก้าวหน้าในอาชีพ และครอบครัวอยู่เสมอ มีการให้ อภัยเพื่อนร่วมงาน ไม่มีการดักเตือนอย่างรุนแรง ผู้ร่วมงานจะมีความสุขมากในการทำงาน เป็นกัลยาณมิตรกับทุกคน

สัลมาน สะบูดิง (2551, หน้า 40) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการแสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถในการบริหาร สามารถนิเทศ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอ ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

วราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 39) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการแสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหาร สามารถนิเทศติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอ ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคลในองค์กร ชุมชน หรือหน่วยงานต่าง ๆ สามารถปรับตัวเข้ากับ สถานการณ์ต่าง ๆ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ ของสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การเป็นผู้มี ทัศนะในการบริหารงาน โดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร มีความเป็น ผู้นำ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานให้เต็มตามความสามารถ ติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคล ใช้หลักเหตุผล

ในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. การทำงานเป็นทีม

ความหมายของการทำงานเป็นทีม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “การทำงานเป็นทีม” ไว้ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2549, หน้า 324) กล่าวว่า การสร้างทีมงาน หมายถึง การปรับปรุงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้จะมีผลโดยตรงต่อการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย รวมถึงความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิกในสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 199) กล่าวถึงการทำงานเป็นทีม คือ คณะบุคคลหรือกลุ่มคนที่ทำงานภายในองค์การใดองค์การหนึ่ง เพื่อพัฒนาการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สัทมาน สะบุญดิง (2551, หน้า 51) กล่าวถึงการทำงานเป็นทีม หมายถึง กระบวนการดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีเป้าหมายของการทำงานเดียวกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน โดยสมาชิกในกลุ่มต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

กฤษฎา การ์ชุม (2554, หน้า 47) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือร่วมใจประสานงาน ติดต่อกสื่อสารร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานในองค์การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อริยา คงเพ็ชรภาค (2554, หน้า 32) กล่าวถึงการทำงานเป็นทีม หมายถึง การส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของทีมงาน เสริมสร้างความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกันสร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการทำงาน สร้างจุดมุ่งหมายของการทำงานร่วมกันมีการปฏิบัติงานตามความสามารถของบุคลากร โดยการทำงานเป็นหมู่คณะ และมีการทบทวนการดำเนินงานร่วมกันเป็นประจำ

จากความหมายของการทำงานเป็นทีมข้างต้น สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง เทคนิคการทำงานที่มุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นกระบวนการดำเนินงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

บทบาทของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีม

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544, หน้า 153-154) ทุกองค์การต้องการผู้บริหารที่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการของทีม และเป็นผู้ที่สามารถช่วยตอบสนองความต้องการของสมาชิกของทีมได้ เช่น การให้ผลป้อนกลับ และการแก้ความขัดแย้งที่ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญของโครงสร้างทีม

บางครั้งทีมนำทีมคนหนึ่งจะต้องคอยดูแลทีมหลาย ๆ ทีมในคราวเดียวกัน หากขาดผู้นำที่ดีแล้ว การปฏิบัติงานของทีมก็อาจหลุดไปจากกรอบจากสิ่งที่ควรจะเป็น ขาดวิสัยทัศน์และไม่มีภารกิจ หรือเกิดความขัดแย้งได้ ซึ่งบทบาทของผู้นำที่สำคัญในทีม มีดังนี้

1. การสร้างความเชื่อถือ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ทีมงาน
2. ชี้นำสมาชิกของทีมและสมาชิกของกลุ่มเพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานในระดับที่สูง
3. สนับสนุนและช่วยเหลือในเรื่องการตัดสินใจอันเกิดจากการทำงานของทีมงาน
4. เพิ่มศักยภาพและความสามารถของทีมให้มากขึ้น
5. สร้างเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและมีคุณค่าให้กับทีม
6. คาดหวัง ชี้นำในการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น
7. จูงใจนำทีมสู่การดำเนินงานที่มีระดับที่สูงขึ้นเรื่อยๆ

8. มอบหมายและมอบอำนาจให้สมาชิกของทีมทำงานของตนให้สำเร็จ

9. สนับสนุนสมาชิกของทีมให้ทำงานที่ไม่สำคัญออกไป

สுவิทย์ มูลคำ (2549, หน้า 326-327) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาทีมงานไว้ดังนี้

1. การเริ่มจัดตั้งและหาสมาชิก การที่สมาชิกจะเข้าร่วมทีมงานนั้น สิ่งสำคัญที่สุด คือ สมาชิกจะต้องมีความเข้าใจว่าโครงการเป็นอย่างไร และตนเองมีส่วนร่วมอย่างไร
2. การสร้างความไว้วางใจ ทีมงานจะต้องสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจให้กับ บรรดาสมาชิก โดยจะต้องมีการรับทราบปัญหาร่วมกัน วิจารณ์และรับฟังคำวิจารณ์ซึ่งกันและกัน
3. การกำหนดวัตถุประสงค์ มีการผสมผสานหรือปรับเป้าหมายของทีมงานไปในแนวทาง เดียวกัน โดยอาจใช้กระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือมีการระดมสมอง กำหนด เป็นวัตถุประสงค์โดยรวม มีตัวบ่งชี้ เกณฑ์และเครื่องมือประเมินผลที่ชัดเจน
4. การสร้างความร่วมมือ จัดกิจกรรมให้สมาชิกในทีมมีความร่วมมือกัน มีการเสริมพลัง ความกระตือรือร้นและความตั้งใจให้สมาชิก รวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจ ตลอดจนการสร้าง ความภาคภูมิใจในการทำงาน
5. การหาแนวปฏิบัติที่ดี เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อเลือกแนวปฏิบัติที่ดี
6. การดำเนินการ มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ ครบตามขั้นตอน ที่กำหนดไว้ในแผน
7. ทบทวนความก้าวหน้าอยู่เสมอ เป็นการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน ว่าถูกทิศทางหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ หากพบข้อบกพร่องจะทำให้แก้ไขได้ทันที

8. การปิดโครงการ ทีมงานที่ดีไม่ควรเลิกหรือสลายตัวไปเอง แต่ควรสิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการ ควรสรุปว่า สมาชิกได้รับประโยชน์อะไร ได้พัฒนาอย่างไรและจะได้รับผลตอบแทนอย่างไรในอนาคต เป็นต้น

สัทมาน สะบูดิง (2551, หน้า 52) กล่าวถึงการทำงานเป็นทีมให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารควรสร้างความเชื่อถือในทีมงาน ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของทีมงาน เสริมสร้างความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการทำงาน สร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มอบหมายและมอบอำนาจในการทำงาน และมีการทบทวนผลการดำเนินงานเป็นประจำ ซึ่งผลที่ได้รับจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีมของผู้บริหาร หมายถึง การสร้างความเชื่อถือ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ทีมงาน มีการกำหนดเป้าหมายของทีมงานไปในแนวทางเดียวกัน โดยอาจใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อเลือกแนวปฏิบัติที่ดี เสริมสร้างความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการทำงาน สร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ความหมายของทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน” ไว้ดังนี้

ธนิศ ภูศิริ (2546, หน้า 143) กล่าวว่า ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา หมายถึง บุคคล เงิน วัสดุสิ่งของ ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี ที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา

ธร สุนทรายุทธ (2550, หน้า 253) ได้ให้ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษาว่า ได้แก่ สื่อการสอนและอุปกรณ์การศึกษา และวิจัยห้องสมุดและระบบสารสนเทศสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้และงบประมาณ

สัทมาน สะบูดิง (2551, หน้า 40) ได้ให้ความหมายของทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทรัพยากรที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ที่ถูกนำมาใช้เพื่อการจัดการศึกษา ได้แก่ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการเงิน

อริยา คงเพชรภาค (2554, หน้า 30) กล่าวว่า ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทรัพยากรที่ถูกนำมาใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งที่เป็นอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ หนังสือเรียน และเงิน

จากความหมายของทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนข้างต้น สรุปได้ว่า ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อ นวัตกรรม ตลอดจนอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม ในโรงเรียน ที่ถูกนำมาใช้เพื่อจัดการเรียนการสอน

บทบาทของผู้บริหารกับการบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542, หน้า 38) ได้กล่าวถึงเกณฑ์คุณภาพ และตัวชี้คุณภาพการศึกษาด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย ดังนี้

1. จัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ สถานที่ฝึกปฏิบัติ และสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับสภาพการใช้งาน

2. จัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และนวัตกรรม ที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนการสอน

3. จัดระบบการเงินที่ก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546, หน้า 16) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหาร ในการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา โดยสรุปได้ดังนี้

1. แต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบจัดทำบัญชีพึงรับพึงจ่ายเพื่อดูถึงแหล่งที่มาของเงินที่ได้รับ และสามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งรายงานผลการเงิน การดำเนินงาน และการบริหารจัดการ

2. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาระยะกลาง (3 ปี) พร้อมทั้งแผนการใช้เงิน รายปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มีภารกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ของสถานศึกษา

3. ผู้บริหารควรประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนรู้ถึงการบริหาร งบประมาณของสถานศึกษา

4. ผู้บริหารควรกำหนดคณะบุคคลในการระดมเงินทูลจากแหล่งอื่นนอกเหนือจาก งบประมาณแผ่นดิน เพื่อเป็นการสะสมเงินทุนระยะยาวของสถานศึกษา

5. ผู้บริหารควรมีวิธีการจูงใจให้ชุมชน สังคม มีส่วนร่วมในการบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อการศึกษา เช่น ยกย่อง ชมเชย ให้เป็นผู้มีอุปการคุณของสถานศึกษา เป็นต้น

สุวิทย์ มูลคำ (2549, หน้า 269-270) ได้กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยตรง เพราะบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีจะช่วย สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มความสามารถ มีโอกาสได้พัฒนาความสามารถที่มีอยู่ ของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ทั้งภายใน และภายนอกชั้นเรียน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในห้องเรียนจำนวนผู้เรียนต่อห้องเรียนแต่ละห้อง ไม่ควรเกิน 35 คน เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดประดับ

ตกแต่งภายในห้องเรียนให้สะอาด สวยงาม ด้วยภาพหรือของจริงที่มีสีสัน มีชีวิตชีวา มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ รวมทั้งการดูแลความปลอดภัยในห้องเรียนด้วย จัดให้มีสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ ตลอดจนมุมเสริมความรู้ มุมกิจกรรม ฯลฯ ภายในห้องเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักอยากเรียนรู้ เกิดความสนุกในการเรียนรู้ และมีความสุขที่ได้เรียนรู้ และจัดให้มีป้ายนิเทศ เพื่อเป็นสื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นความรู้เสริมบทเรียน ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ

2. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนจัดให้มีศูนย์สารสนเทศ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา โดยมีข้อมูลของสถานศึกษา ทั้งถิ่น ประเทศและโลกในทุก ๆ ด้านอย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง ทันสมัย เป็นปัจจุบันจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องวิชาการ ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียน ห้องปฏิบัติการทั้ง 8 กลุ่มสาระ ห้องพิพิธภัณฑ์ ฯลฯ รวมทั้งจัดให้มีสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือหรือเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างเพียงพอและทันสมัย จัดให้มีห้องนิทรรศการ หรือห้องแสดงผลงาน เพื่อใช้เป็นที่แสดงผลงานที่ได้จากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน และผู้สอน ตลอดจนของสถานศึกษาในระหว่างการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของทั้งสองฝ่าย

3. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ สวยงาม ปราศจากมลภาวะ มีความปลอดภัย

สัทมาน สะบุญดิ้ง (2551, หน้า 42) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรจัดอาคารสถานที่ ห้องเรียนให้เพียงพอ จัดแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย มีการจัดวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ และใช้งานได้ มีแผนการใช้จ่ายเงินที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และมีการตรวจสอบและรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนของผู้บริหาร หมายถึง การจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ และปลอดภัย ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. การมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วม” ไว้ดังนี้

Cohen and Uphoff (1980, p. 6) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทว่า การมีส่วนร่วม จะต้องประกอบด้วย การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของประชาชน 4 ประการ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไร มีวิธีการอย่างไร
2. มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการ และการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะ
3. มีส่วนในการแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการพัฒนาและ
4. มีส่วนในการประเมินโครงการ

United Nations (1981, p. 5) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและสมาชิกในสังคมที่กว้างกว่า สามารถเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือ และเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมทั้งมีส่วนได้รับผลประโยชน์จากผลของการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน

Wang (1981, pp. 91-92) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการเข้าไปดำเนินงานของบุคคลหรือของกลุ่ม เพื่อให้สะท้อนถึงความสนใจของตน หรือเพื่อการสนับสนุนทางด้านกำลังงาน หรือทรัพยากรต่อสถาบันระบบที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของเขา

Gustavo (1992, p. 4) กล่าวว่า มีส่วนร่วมนั้นโดยทั่วไปเป็นที่เข้าใจกันว่า หมายถึง การเข้าไปมีหน้าที่หรือมีส่วนรับผิดชอบในบางสิ่งบางอย่าง แต่ต่อมาความหมายของการมีส่วนร่วมมีความชัดเจนและตกลงไปว่าเพียงการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ เมื่อการมีส่วนร่วมนี้เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการในการเข้าไปมีส่วนรับผิดชอบของแต่ละบุคคล หรือกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม

วินัย คิสสงค์ (2550, หน้า 49) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อการพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงขึ้น

สัลมาน สะบูดิง (2551, หน้า 46) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ ผู้ปกครอง ชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

บทบาทของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วม

สมโภชน์ หลักฐาน (2548, หน้า 21) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมนั้น ผู้บริหารจะเป็นบุคคลสำคัญที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานให้มีบทบาท โดยการสร้างบรรยากาศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การไว้วางใจผู้ร่วมงาน การยอมรับฟังความคิดเห็น การใช้เทคนิคการตัดสินใจโดยกลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของสมาชิกในองค์การ เวลา และสถานการณ์อีกด้วย ผู้บริหารจึงต้องรู้จักวิเคราะห์คน วิเคราะห์สถานการณ์ ประกอบไปด้วย

วินัย คิสสงค์ (2550, หน้า 95-96) ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์การดำเนินการให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. การแสวงหาบุคลากรเข้ามาร่วมบริหารโดยวิธีดังนี้ ผู้บริหารแสวงหาด้วยตนเองหรือมอบหมายให้คณะครูแสวงหา หรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมแสวงหา บุคลากรได้ร่วมกันกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานสำหรับการพิจารณาอันได้แก่ เป็นผู้สนใจเรื่องการศึกษา เป็นผู้นำกลุ่ม ผู้นำชุมชน เป็นผู้ปกครองนักเรียน เป็นศิษย์เก่า เป็นผู้มีความรู้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน เพื่อมาร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการสมาคมผู้ปกครอง คณะอนุกรรมการต่าง ๆ
2. การติดต่อเชิญชวนโดยวิธีผู้อำนวยการโรงเรียน พบปะมอบหมายให้คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ติดต่อเชิญชวนและจัดทำหนังสือเชิญชวน ประชาสัมพันธ์โดยทั่วไป
3. การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ได้แก่ การศึกษา การร่วมปรึกษาหารือ การจัดประชุม การพบปะสังสรรค์กิจกรรมนักเรียนต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเข้าค่าย ตลอดจนการร่วมจัดตั้งองค์กรต่าง ๆ ขึ้นในโรงเรียน เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู จัดตั้งชมรมศิษย์เก่า
4. การสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ สนิทสนม มีความเข้าใจกันระหว่างครู คณะกรรมการชุดต่าง ๆ และผู้ปกครอง โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ด้วยวิธีการหลากหลาย ได้แก่ การร่วมประชุม ปรึกษาหารือ การพบปะพูดคุย กิจกรรมการมอบของขวัญ ส่งบัตรอวยพรในโอกาสสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมพบปะเยี่ยมเยือน การเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมการกีฬา กิจกรรมออกกำลังกาย
5. การร่วมกันรับผิดชอบ เป็นการสร้างความรู้สึที่ดีต่อโรงเรียน และให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน และรู้สึกรับผิดชอบต่อโรงเรียน และเกิดความรู้สึมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ จึงร่วมรับผิดชอบให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบงานในด้านต่าง ๆ เช่น รับผิดชอบเป็นคณะกรรมการ เป็นคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ

6. การร่วมปฏิบัติ ร่วมช่วยเหลืองาน ด้วยวิธีการที่มีส่วนร่วม บุคคลต่าง ๆ จะมีบทบาทหน้าที่ ร่วมปฏิบัติงาน ช่วยเหลืองานของโรงเรียนตามระดับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้แก่ ร่วมคิด วางแผนพัฒนาโรงเรียน ร่วมตัดสินใจในการลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ มีส่วนร่วมตัดสินใจและทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และร่วมรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น ร่วมทุกข์ ร่วมสุขในสถานการณ์ต่าง ๆ ร่วมสนับสนุนด้วยสติปัญญา กำลังทรัพย์ ช่วยแสวงหาทรัพยากร ปัจจัยมาเสริมสร้างพัฒนาโรงเรียน

7. การให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย และเกิดความภาคภูมิใจ โรงเรียนยึดถือเป็นเรื่องสำคัญ มีวิธีการที่ดีเข้ามามีส่วนร่วม รู้สึกได้รับเกียรติ ได้รับยกย่อง และได้รับความภาคภูมิใจ เสียสละ และภาคภูมิใจในผลงานและความสำเร็จที่เกิดจากการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ เช่น การมอบเกียรติบัตร ยกย่อง การจัดกิจกรรมเพื่อแสดงให้เกียรติ เป็นต้น

สัทมาน สะบุญดิง (2551, หน้า 48) กล่าวว่า ในการมีส่วนร่วมนั้น ผู้บริหารจะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ ให้ความอิสระในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ใช้เทคนิคการตัดสินใจ ด้วยกระบวนการกลุ่ม สร้างความไว้วางใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย ในความสำเร็จของบุคลากร

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ สร้างความสัมพันธ์ในองค์กร ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่าย ได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ สร้างความไว้วางใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้เกียรติ และยกย่อง ชมเชยในความสำเร็จของบุคลากร

5. การติดต่อสื่อสาร

ความหมายของการติดต่อสื่อสาร

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “การติดต่อสื่อสาร” ไว้ดังนี้

นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์ (2549, หน้า 180) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนคำพูด ข้อเท็จจริง ข่าวสาร สัญลักษณ์เพื่อที่จะให้สมาชิกในองค์กรหนึ่งองค์กรใด ได้เข้าใจความหมายและสามารถเข้าใจฝ่ายอื่นได้

พัชนี นนทศักดิ์ (2549, หน้า 215) กล่าวถึงการติดต่อสื่อสารว่า หมายถึง การส่งข้อมูล ข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น ทำให้ทุกคนที่เข้าถึงข่าวสารนั้นทราบและเข้าใจแนวคิด หรือทัศนคติที่ผู้บริหารต้องการสื่อให้สมาชิกคนอื่น ๆ ทราบ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550, หน้า 361) กล่าวถึงการติดต่อสื่อสารว่า หมายถึง การสื่อความหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร ความรู้สึก ความคิดเห็น จากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจหรือกระบวนการที่ผู้ส่งสารได้ส่งข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งจะทำให้เกิดการถ่ายทอดความหมาย และการทำความเข้าใจความหมาย หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร

รัตนา มณฑลเพชร (2551, หน้า 22) การติดต่อสื่อสาร มีประโยชน์ต่อการบริหารงาน แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยประกอบ แต่ปัจจัยที่ขาดเสียมิได้ ก็คือ การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์การทั้งในลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ปัญหาที่มักเกิดขึ้นคือ ผู้บริหารจะต้องจัดให้สอดคล้องกับพื้นฐานขององค์การทั้งในโครงสร้าง ระบบการบริหาร ทัศนคติ และค่านิยม รวมทั้งวัฒนธรรมของบุคคล ในองค์การ โดยทั่วไปแล้วผู้บริหารมักจะใช้ระบบการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการเป็นหลัก แต่ก็อาจใช้การติดต่อสื่อสารแบบสัมพันธ์ แบบไม่เป็นทางการ และการสื่อสารจากภายนอกเข้ามาเสริมได้

สัทมาน สะบุญดิง (2551, หน้า 49) กล่าวถึงการติดต่อสื่อสารว่า หมายถึง การส่งข้อมูลข่าวสาร แนวความคิด ความรู้สึก ความคิดเห็น รวมทั้งทัศนคติจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

กฤษฎา การิษฐ (2554, หน้า 38) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร มีประโยชน์ต่อการบริหารงาน แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยประกอบ แต่ปัจจัยที่ขาดเสียมิได้ ก็คือ การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์การ ทั้งในลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ปัญหาที่มักเกิดขึ้นคือ ผู้บริหารจะต้องจัดให้สอดคล้องกับพื้นฐานขององค์การ ทั้งในโครงสร้าง ระบบการบริหาร ทัศนคติ และค่านิยม รวมทั้งวัฒนธรรมของบุคคลในองค์การ โดยทั่วไปแล้วผู้บริหารมักจะใช้ระบบการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการเป็นหลัก แต่ก็อาจใช้การติดต่อสื่อสารแบบสัมพันธ์ แบบไม่เป็นทางการ และการสื่อสารจากภายนอกเข้ามาเสริมได้

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 34) กล่าวถึงการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การใช้เทคนิคและสื่อที่หลากหลายในการติดต่อบุคลากร ใช้ภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย อธิบายและบอกจุดประสงค์ของการสื่อสารนั้นชัดเจน ใช้หลักเหตุผลในการสื่อสาร และใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

จากความหมายของการติดต่อสื่อสาร ข้างต้น สรุปได้ว่า การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การส่งข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง ด้วยภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ทำให้เกิดการรับรู้ที่ตรงจุดประสงค์ เกิดความเข้าใจตรงกัน

บทบาทของผู้บริหารในการติดต่อสื่อสาร

เพ็ญศรี พิทักษ์ธรรม มัชฌิมภาโร (2545, หน้า 163) ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องมีเทคนิค วิธีการ ในการติดต่อสื่อสาร พอสรุปได้ดังนี้

1. การให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการรับ-ส่งข้อมูล เพื่อให้เข้าใจตรงกัน
2. การใช้สื่อหลาย ๆ ทาง การสื่อสารหลายทางจะช่วยให้เข้าใจมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากบางคนอาจจะเหมาะสมหรือมีแนวโน้มจะชอบช่องทางสื่อสารที่แตกต่างกัน เช่น บางคนชอบคุย บางคนชอบอ่าน บางคนชอบฟัง เป็นต้น

3. ฝึกความไวที่เข้าใจผู้รับ โดยการฝึกการสังเกตอากัปกริยาต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อม ประกอบการติดต่อสัมพันธ์กันด้วยภาษาร่างกาย เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือมากกว่าการพูดด้วยถ้อยคำ ภาษาเสมอ ฉะนั้น ฟังตระหนักถึงสัญญาณหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการติดต่อสื่อสารกันด้วย

4. การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย จุดมุ่งหมายของการสื่อสารที่สำคัญ คือ การสร้างความเข้าใจกัน ฉะนั้น การเล่นลิ้นหรือใช้กลยุทธ์เชิงภาษา จึงไม่ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

5. การใช้เทคนิคการเจียบ และการทบทวนความ การเจียบถือเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับด้วยอย่างหนึ่ง การเจียบเป็นการกระตือรือร้นในการฟัง ส่งเสริมให้คิดพิจารณา การเว้นจังหวะระหว่างการพูดอย่างเหมาะสม ถือเป็นการเจียบที่มีประโยชน์มาก ส่วนการทบทวนความ เป็นการกล่าวซ้ำ เน้นย้ำ ในสาระสำคัญที่ติดต่อกันซึ่งให้คุณค่าสำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ เป็นการสนองตอบซึ่งความต้องการได้รับการเอาใจใส่ต่อบุคคล และเป็นการตรวจสอบความเข้าใจให้ตรงกัน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550, หน้า 367) กล่าวถึงการติดต่อสื่อสารภายในองค์การให้เกิดประสิทธิผล สามารถทำได้ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร
2. ผู้บริหารต้องมีการกระทำกับคำพูดที่สอดคล้องกัน
3. ยึดมั่นกับการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง
4. การเน้นเรื่องการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า
5. การแบ่งปันความรับผิดชอบสำหรับการติดต่อสื่อสารกับพนักงาน
6. ความเกี่ยวข้องกับข่าวที่ไม่ดี
7. การวางรูปแบบข่าวสารสำหรับผู้ฟังให้เหมาะสม
8. ผู้บริหารต้องสื่อความหมายโดยใช้เหตุผล
9. จังหวะเวลาคือสิ่งที่สำคัญ

10. การติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่อง
11. การให้เชื่อมโยงภาพรวมกับภาพเล็ก ๆ
12. ไม่ชี้นำสิ่งที่คนควรรู้สึกเกี่ยวกับข่าว

สัทมาน สะบูดิง (2551, หน้า 50) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารในการติดต่อสื่อสารนั้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร ใช้เทคนิคและสื่อหลาย ๆ ทาง ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ใช้หลักเหตุผลในการสื่อสาร มีการกระทำที่สอดคล้องกับคำพูด และใช้ข้อมูลย้อนกลับในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดความแน่ใจและเข้าใจตรงกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารในการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เน้นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า ใช้เทคนิคและสื่อหลาย ๆ ทาง เพื่อให้บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง

6. โครงสร้างองค์การ

ความหมายโครงสร้างองค์การ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “โครงสร้างองค์การ” ไว้ดังนี้

Steers (1977) กล่าวว่า โครงสร้างขององค์การ หมายถึง ความสัมพันธ์ของทรัพยากรด้านมนุษย์ที่ได้กำหนดไว้ในองค์การเป็นการวางแผนการร่วมกัน เริ่มต้นด้วยการกำหนดนโยบาย การจัดสายงาน การกำหนดองค์ประกอบคุณลักษณะของสมาชิก การจัดบุคคลตามความเหมาะสมของงาน เป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงการแบ่งงานกันทำระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา

Bateman and Snell (1999) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดองค์การ หมายถึง การกำหนดอำนาจหน้าที่ หรือภารกิจ และการจัดทรัพยากรเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ หรือการกำหนดหน้าที่เพื่อให้การประสานการใช้ทรัพยากรมนุษย์การเงิน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ข้อมูล และทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นให้บรรลุเป้าหมาย

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550, หน้า 116) กล่าวว่า โครงสร้างองค์การ เป็นกระบวนการของการกำหนดความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างบุคคลและทรัพยากร เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง ลักษณะการแบ่งงานอย่างเป็นทางการ เป็นกลุ่มหรือความร่วมมือ

สัทมาน สะบูดิง (2551, หน้า 53) กล่าวว่า โครงสร้างองค์การ หมายถึง กระบวนการของการกำหนดความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างบุคคล โดยการจัดสายงาน การแบ่งงาน การกำหนดบุคคลตามความเหมาะสมของงาน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

อริยา คงเพ็ชรภาค (2554, หน้า 35) กล่าวถึงโครงสร้างของโรงเรียน หมายถึง การจัดสายงานการบังคับบัญชา การจัดกลุ่มงานตามจุดประสงค์หรือหน้าที่ของงาน การกำหนดบทบาทและจัดสรรอำนาจหน้าที่ชัดเจน มีการจัดบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ มีการควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงานการใช้กฎ ระเบียบและข้อบังคับในโรงเรียน การจัดระบบงานหรือสายทางเดินของงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของโครงสร้างองค์การข้างต้น สรุปได้ว่า โครงสร้างองค์การ หมายถึง การจัดแบ่งงานออกเป็นหมวดหมู่โดยกำหนดให้มีสายการบังคับบัญชาที่รับผิดชอบงานชัดเจน เพื่อควบคุมการทำงาน ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและบรรลุเป้าหมายขององค์การ บทบาทของผู้บริหารกับการจัดโครงสร้างองค์การ

Hodge and Anthony (1990) ระบุโครงสร้างองค์การที่มีประสิทธิผล มีลักษณะดังนี้

1. สามารถบรรลุเป้าหมายได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำสุด (Goal accomplishment at least cost) การมีเครือข่ายของงานที่แตกต่างกันและบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
2. มีนวัตกรรม (Innovation) มีระบบข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม
3. มีความยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and addictiveness) มีการยืดหยุ่นเพื่อการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ และมีการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมและองค์การเอง
4. สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านทรัพยากรบุคคลและการพัฒนา (Facilitation of human resource performance and development) ส่งเสริมให้มีการอบรมพัฒนาทักษะและการวางแผนพัฒนาอาชีพ
5. สนับสนุนให้มีการประสานงานอย่างทั่วถึง (Facilitation of coordination)
6. สนับสนุนให้มีกลยุทธ์ (Facilitation of strategy)

วิโรจน์ สารรัตนะ (2546, หน้า 107) กล่าวว่า การจัดองค์การเป็นหน้าที่ทางการบริหารที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญตรวจสอบเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มั่นใจว่า ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โครงสร้างองค์การที่ออกแบบไว้แต่เดิมยังมีความเหมาะสมที่จะทำให้บรรลุจุดหมายขององค์การหรือไม่ในปัจจุบัน โครงสร้างองค์การที่สามารถรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมนั้น จะต้องมีความยืดหยุ่น มีช่วงการบังคับบัญชาที่สั้น หรือมีโครงสร้างในลักษณะแบนราบ มีลักษณะของการประสานความร่วมมือระหว่างหลายฝ่ายงานที่มีการผนึกกำลังบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะความชำนาญในหน้าที่ให้เกิดกระบวนการดำเนินงานในเชิงบูรณาการ นำมาซึ่งความรวดเร็ว ความมีประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน

สัทมาน สะบุญดิ้ง (2551, หน้า 54) กล่าวว่า การจัดโครงสร้างองค์การนั้นผู้บริหารจะต้องจัดองค์การให้มีความยืดหยุ่น มีสายการบังคับบัญชาที่สั้น สนับสนุนให้มีการประสานงานอย่างทั่วถึง

จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และจัดกระบวนการดำเนินงานในเชิงบูรณาการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์การในที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดโครงสร้างที่ชัดเจน ให้อำนาจในการตัดสินใจ เพื่อให้การบริหารงานนั้นเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีการกำหนดบทบาทและแบ่งหน้าที่ชัดเจน มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ ส่งเสริม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากร ได้อย่างเป็นระบบ

7. การใช้เทคโนโลยี

ความหมายของเทคโนโลยี

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “เทคโนโลยี” ไว้ดังนี้

Good (1973) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ เพื่อการออกแบบและส่งเสริมระบบการเรียนรู้ การสอน โดยเน้นที่วัตถุประสงค์เรียนมากกว่ายึดเนื้อหาวิชา มีการใช้การศึกษาเชิงปฏิบัติโดยผ่านการวิเคราะห์ และการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ รวมถึงเทคนิคการสอนโดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการสอนต่าง ๆ ในลักษณะของสื่อประสมและการศึกษาด้วยตนเอง

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 15) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยี เป็นวิทยาการที่นำเอาความรู้ ความคิด วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ศิลปะและอุปกรณ์ไปประยุกต์ใช้ในงานในด้านต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม ทั้งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่สูงขึ้นในการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย

คำรณ ศรีน้อย (2549, หน้า 2) กล่าวว่า เทคโนโลยีหมายถึง วิธีการที่จะทำให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจ

สัลมาน สะบุญดิง (2551, หน้า 55) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยี หมายถึง การนำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้เกิดระเบียบวิธี กระบวนการ และสิ่งประดิษฐ์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างมีระบบและเกิดประโยชน์สูงสุด

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 37) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยี หมายถึง การสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติหน้าที่ มีอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมและพร้อมใช้งาน มีการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน มีระบบการตรวจสอบการใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เป็นระบบ และการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน และมีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ มีวัสดุทัศนูปกรณ์

จากความหมายของการใช้เทคโนโลยีข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยี หมายถึง การนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนสูงสุด

บทบาทของผู้บริหารในการนำเทคโนโลยีมาใช้

ธนิต ภูศิริ (2546, หน้า 90) กล่าวว่า ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการสถานศึกษา ผู้บริหาร ควรมีบทบาท ดังนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้

ผู้บริหารจะต้องทำความรู้จักกับเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ให้ดีเสียก่อนว่าเทคโนโลยีนั้น ๆ เป็นอย่างไร จะนำเข้ามาใช้ในสถานศึกษาเพื่ออะไร จะนำเข้ามาใช้ได้อย่างไร และเมื่อนำเข้ามาใช้แล้วมีประโยชน์อย่างไรบ้าง หากไม่ทราบข้อมูลเหล่านั้นผู้บริหารก็จะไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า ควรจะนำเทคโนโลยีนั้นมาใช้ได้หรือไม่

2. ให้การสนับสนุนและส่งเสริม

ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมและให้การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ ทั้งทางด้านงบประมาณและด้านบุคลากร ในการให้ความสนับสนุนทางด้านงบประมาณนั้นจะต้องให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ หรืองบประมาณในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนการสนับสนุนทางด้านบุคลากรนั้น ต้องให้การสนับสนุนโดยจัดหาบุคลากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงานมาให้พร้อม เมื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการสถานศึกษาแล้ว ผู้บริหารก็มีหน้าที่ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้งานอย่างทั่วถึงและเต็มประสิทธิภาพ กล่าวคือ ในบางครั้งอาจจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์หรือระเบียบในการใช้งาน เพื่อให้การใช้งานเป็นไปด้วยความระเบียบเรียบร้อย นอกจากนี้ ยังต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมต่อการใช้งานเทคโนโลยีที่จะนำเข้ามาใช้งาน เช่น ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งาน เป็นต้น

3. ติดตามและประเมินผล

ผู้บริหารจะต้องดูแลให้มีการติดตามและมีการประเมินการใช้งาน เพื่อที่จะได้นำผลจากการประเมินมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานต่อไป

สัทมาน สะบุญดิง (2551, หน้า 55) กล่าวว่า ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรมีการศึกษาเทคโนโลยี พิจารณาความเหมาะสมกับงานที่จะนำมาใช้ เตรียมความพร้อมในการใช้งาน พร้อมติดตาม ประเมิน และพัฒนา

วราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 56) กล่าวว่า ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรมีการศึกษาเทคโนโลยี พิจารณาความเหมาะสมกับงานที่จะนำมาใช้ เตรียมความพร้อมในการใช้งาน พร้อมติดตาม ประเมิน และพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงาน

ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน และตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

8. การจูงใจ

ความหมายของการจูงใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “การจูงใจ” ไว้ดังนี้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548, หน้า 81) ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า เป็นความต้องการ (Need) ที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงภายในจิตใจ ทำให้บุคคลเกิดความเครียด บุคคลจึงพยายามหาวิธี เพื่อตอบสนองความต้องการนั้น

โสภชา อรัญวัฒน์ (2549, หน้า 197) ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาเริ่มต้นจากมนุษย์ต้องการ ซึ่งความต้องการดังกล่าวจะเป็นผลทำให้เกิดแรงจูงใจ และแรงจูงใจจะผลักดันให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวมีผลทำให้มนุษย์ได้รางวัล และผลของรางวัลทำให้มนุษย์พึงพอใจ (สนองความต้องการ)

ธวัช บุญยง (2550, หน้า 175) ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง สภาพที่บุคคลถูกกระตุ้น ทำให้เกิดแรงหรือพลังในการทำงานอย่างมีความรับผิดชอบ ผลการปฏิบัติงานสูงและมีคุณภาพ และสภาพเหล่านี้จะยังคงดำรงอยู่ในช่วงเวลาหนึ่งและอาจลดลง

รัตนา มณฑลเพชร (2551, หน้า 20) ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า เป็นการกระทำ เพื่อให้บุคคลที่อยู่แวดล้อม และมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ที่อยู่ภายในการดูแลของหัวหน้าองค์กร ได้ปฏิบัติตนไปในทิศทางเดียวกันอย่างพร้อมเพรียง

สัทมาน สะบุญ (2551, หน้า 43) ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นที่ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งออกมาอย่างมุ่งมั่น เพื่อการดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จตามที่ต้องการ

กฤษฎา การ์ชุม (2554, หน้า 20) ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า เป็นการกระทำเพื่อให้ บุคคลที่อยู่แวดล้อม และมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ที่อยู่ภายในการดูแลของหัวหน้าองค์กร ได้ปฏิบัติ ตนไปในทิศทางเดียวกันอย่างพร้อมเพรียง

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 29) กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึง การสร้างจุดมุ่งหมาย ในการทำงาน โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็น และรับฟังข้อเสนอแนะ ให้ความสนใจ ต่อสมาชิก มีการสร้างขวัญและกำลังใจ จัดระบบงานและมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ ของสมาชิกและสร้างบรรยากาศในการทำงาน เพื่อให้สมาชิกได้มีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย

จากความหมายของการจูงใจข้างต้น พอสรุปได้ว่า การจูงใจ หมายถึง กระบวนการ กระตุ้นให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล กระทำหรือแสดงพฤติกรรมด้วยความเต็มใจและมุ่งมั่น ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

บทบาทของผู้บริหารในการสร้างแรงจูงใจ

सनान लीम्पीเสวตกุล (2548, หน้า 352-355) ในการสร้างแรงจูงใจกับผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความรู้สึกอยากทำงาน สนองตอบความตั้งใจของผู้บริหารนั้น ผู้บริหารอาจใช้เทคนิควิธีการ ที่จะสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในองค์การ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. สร้างจุดมุ่งหมายในการทำงาน สำหรับตัวผู้ปฏิบัติงานจุดมุ่งหมายนั้นควรมีคุณค่า สำหรับเขา มีความท้าทายความรู้ความสามารถ และสามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นรูปธรรมจนบรรลุ จุดมุ่งหมาย
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ในการประชุมวางแผนให้ผู้ร่วมงานได้ตัดสินใจ ภายหลังการพิจารณาแผนงานร่วมกันแล้ว ซึ่งในลักษณะนี้ผู้ปฏิบัติงานจะมีความพร้อมที่จะทำงาน ร่วมกับผู้บริหารด้วยความเต็มใจ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมและ เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์การด้วย
3. การคิดหาทางให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานจะมีความพอใจเป็น อย่างมาก ถ้าเขาได้รับทราบผลการปฏิบัติงานของเขาเป็นระยะ ๆ มีการประเมินผลงานเพื่อศึกษา ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน จะทำให้เขาภูมิใจในผลสำเร็จของงาน และหาทางปรับปรุงแก้ไข ผลงานให้ดีขึ้น
4. สร้างระบบสื่อสารที่ดีมีประสิทธิภาพ การสื่อสารระบบเปิดจะช่วยสร้างความเข้าใจ กับผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความร่วมมือประสานใจให้งานสำเร็จ
5. เปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น การรับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานได้บอก ให้ทราบ โดยพยายามทำความเข้าใจในความคิดของผู้ปฏิบัติงานอย่างละเอียด ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึง ความสนใจและความสำคัญในตัวผู้ปฏิบัติงาน
6. สนใจห่วงใยผู้บังคับบัญชา โดยให้ความสนใจต่อผู้ปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล สนใจต่อ ความก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงาน พุดคุยเกี่ยวกับปัญหาและข้อแนะนำต่าง ๆ ของผู้ปฏิบัติงาน
7. ช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง แก้ไขข้อขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยกระบวนการกลุ่มเพื่อการสร้าง ความเข้าใจต่อกัน ใช้วิจาณญาณในการแก้ปัญหาอย่างตรงไปตรงมาและยุติธรรม
8. การให้เกียรติยกย่องและชมเชยโดยเสมอหน้า ด้วยการให้ความจริงใจต่อคำยกย่อง ชมเชยแก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งต่อหน้าและลับหลัง การให้รางวัลในโอกาสอันควร สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัย ที่ช่วยหรือกระตุ้นให้มนุษย์อยากทำงานเหมือนกันทุกคนโดยธรรมชาติ

9. การมีความสุขรอบคอบ ผู้นำที่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ในทุกสถานการณ์ โดยเฉพาะเมื่อเกิดสภาพการณ์ที่ไม่เป็นที่พึงพอใจในสิ่งทั้งหลายทั้งปวงได้ด้วยสติ จะช่วยเสริมสร้างบารมีให้เป็นที่ประทับใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

10. การรู้จักครองใจคน ด้วยการเป็นผู้มีใจกว้างและเป็นมิตรกับคนทั่วไป ยินดีรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น ถึงแม้แนวความคิดนั้นจะแตกต่างจากตนเองก็ตาม ไม่วิพากษ์วิจารณ์จุดบกพร่องหรือจุดอ่อนของผู้อื่นต่อสาธารณชน

11. รู้หลักกลโยท การดำหนีกถาวโทยผู้ใต้บังคับบัญชา ควรจะกระทำเมื่อจำเป็นจริง ๆ การดำหนิที่ทาไปควรจะทำเพื่อให้เกิดความรู้หรือเพื่อปรับปรุงแก้ไขสำหรับการลทโยทนั้น ควรจะหลีกเลี่ยงให้มาก

12. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิด กล้าตัดสินใจสั่งการด้วยการพยายามสร้างงานให้เป็นที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติทั้งส่วนบุคคลและกลุ่มให้มากที่สุด

13. หลีกเลี่ยงการออกคำสั่งในลักษณะขมขู่ อย่าใช้วิธีการขมขู่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เขาทำงาน เพราะแม้งานสำเร็จก็จะออกมาไม่ดีไม่มีคุณภาพ

14. จัดระบบทางเดินของงาน พยายามจัดระบบงานให้ดีเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการทำงาน การจัดงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคล ทั้งชนิดและปริมาณของงาน จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานด้วยความสนุก และเต็มใจทำงานไม่รู้ลึกเบื่อหน่าย

15. ู้รับผิตชอบในผลงาน โปรครระลึกลเสมอว่าผู้ปฏิบัติงานพยายามจะทำดีที่สุด เมื่อใดก็ตามที่เกิดความผิตพลาดขึ้นด้วยเหตุใด ๆ ผู้นำก็อย่าโยนความผิตให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้นำควรร่วมทำงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย จะสร้างความพอใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มาก

16. ช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา เมื่อผู้ปฏิบัติงานเกิดปัญหาหรือมีข้อขัดข้องในการทำงาน ต้องการคำแนะนำหรือชี้แนะ โดยเฉพาะในเรื่องนโยบาย ผู้บังคับบัญชาอาจเข้าช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ เหล่านั้นด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความรู้สึกว่าผู้บังคับบัญชาไม่ทอดทิ้งหรือปล่อยให้เขาทำงานอย่างโดดเดี่ยว

17. การสร้างบรรยากาศในการทำงาน ผู้นำจะต้องสร้างบรรยากาศในการทำงานให้ดีที่สุดสุขภาพกายและสุขภาพจิต จะทำให้ทุกคนในที่นั้นมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน

18. การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้พร้อม เมื่อมีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ก็จะสามารถทำงานได้รวดเร็ว โดยธรรมชาติบุคคลมีใจรักและพร้อมที่จะทำงานให้ดีที่สุดอยู่แล้ว

19. พยายามใช้อิทธิพลของกลุ่มใหญ่ดึงกลุ่มเล็ก โดยการกระตุ้นให้กลุ่มบุคคลส่วนใหญ่ กระทำตัวให้เป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงานที่ดี จะเป็นอิทธิพลที่ดึงดูดคนส่วนน้อยที่เหลือให้กระทำดีตามไปด้วย

20. การทดสอบประเมินผล ถ้ามีการทดสอบการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ เป็นประจำ จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้ผลดีและข้อผิดพลาดในการทำงานของเขา จะทำให้เขาได้มีโอกาสปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น และภูมิใจในความสำเร็จของการทำงานของเขาเอง นอกจากนี้เทคนิคดังกล่าวแล้ว ผู้นำที่ดีจะต้องตระหนักถึงการใช้หลักความเป็นธรรมในการบริหาร สั่งการ โดยผู้บังคับบัญชาต้องให้ความเป็นธรรมอย่างเสมอหน้าแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน ไม่มีการเลือกที่รักมักที่ชัง การยกย่องให้เกียรติและการให้การยอมรับ เป็นมิตรอย่างจริงใจ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความภาคภูมิใจในการทำงานมากขึ้น

สัทมาน สะบุญดิง (2551, หน้า 45) ได้ให้ความหมายบทบาทผู้บริหารในการสร้างแรงจูงใจนั้น ผู้บริหารควรสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงาน เปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะ ให้ความสนใจต่อบุคลากรเป็นรายบุคคล ให้เกียรติ ยกย่อง และชมเชยโดยเสมอหน้า มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของบุคลากร พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการทำงาน จัดเตรียมอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การใช้เทคนิควิธีการที่จะสร้างแรงจูงใจในการทำงาน โดยการสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงาน การมีส่วนร่วมในการวางแผนแสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งและให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยโดยเสมอหน้า มีความสุขุมรอบคอบ รู้จักการครองใจคน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อเกิดปัญหา สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สนับสนุนจัดหาจัดซื้ออุปกรณ์ให้ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เอื้อต่อการทำงาน

การประกันคุณภาพการศึกษา

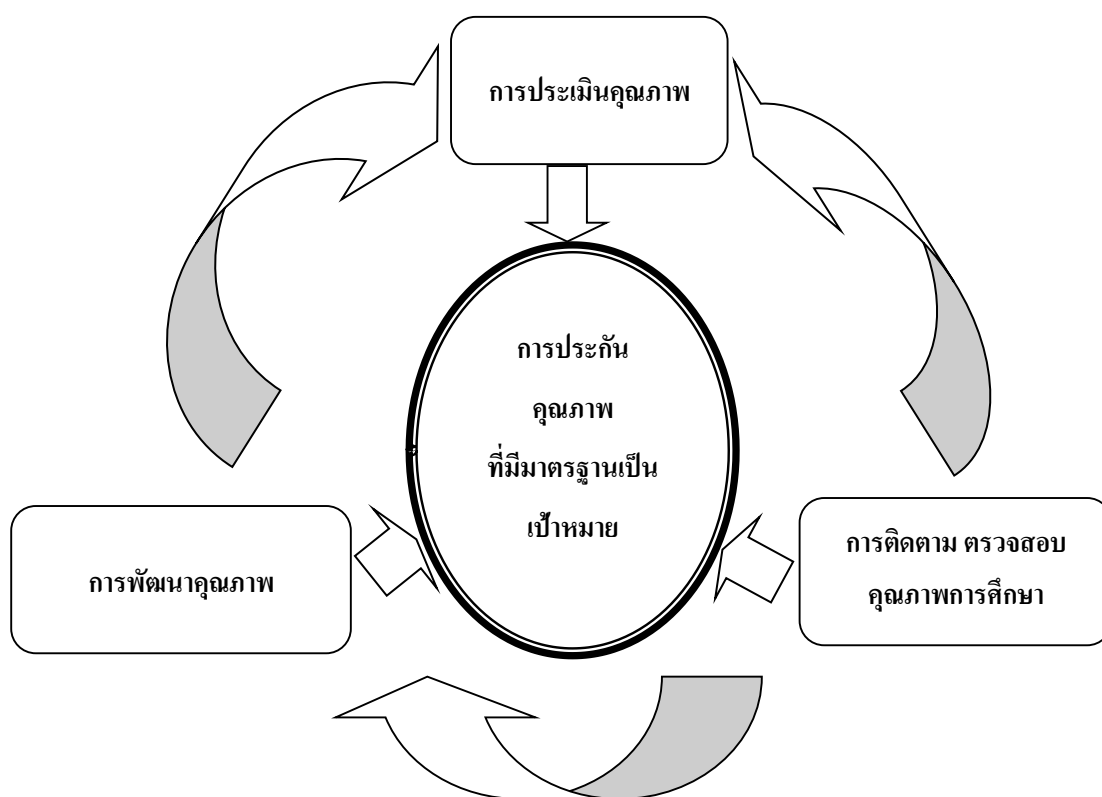
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 8-9) การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญ คือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย กระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน 3 ส่วน คือ

1. การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเองหรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการกิจกรรมงานเป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน เพื่อการรวบรวมสารสนเทศ และผลการติดตามตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะแสดงว่าสถานศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบแล้ว ยังเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด อย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี และการประเมินคุณภาพภายนอกอีกด้วย

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับสภาพของชุมชน ได้มาตรฐานจะเป็นกรอบควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ภาพที่ 3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จากภาพที่ 3 จะเห็นว่า กระบวนการดำเนินงานทั้ง 3 ส่วน มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เป็นวงจรการพัฒนาที่ไม่หยุดนิ่ง โดยมีมาตรฐานเป็นหลักหรือเป้าหมาย รวมทั้งเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม

นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

กนิษฐา กลิ่นสุวรรณ (2551, หน้า 36) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างมีคุณภาพเป็นระบบ ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง จนสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียน มีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามจุดหมายของหลักสูตร และความต้องการ ของสังคม

กัญญา เลขวรรณวิเศษ (2552, หน้า 10) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ การบริหารจัดการ และดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนงาน ยุทธศาสตร์ การดำเนินการ และการจัดการของผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของแต่ละระดับ ที่จะสร้างความมั่นใจให้กับ ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครองชุมชน และสังคมว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการตรวจสอบควบคุมคุณภาพทั้งภายในและภายนอกด้วยเกณฑ์ เพื่อให้ ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนด ในหลักสูตรและตรงกับความต้องการของสังคม

พงศภัคดี ทิพย์วันทน (2552, หน้า 13) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาสามารถ ดำเนินการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาในด้านการจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และจุดเน้นของแผนการศึกษาของรัฐและ สถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลโดยเปิดโอกาส ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมตัดสินใจในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา

มลิวัดย์ พาศรี (2552, หน้า 41-42) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนที่มีการวางแผน เป็นระบบ การจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิต คือ ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง จนสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามจุดหมายของ หลักสูตร มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ และความต้องการ ของสังคม จนเป็นที่เชื่อถือ ศรัทธา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

วินัยพงษ์ คำแหง (2553, หน้า 26) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานและคุณลักษณะที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ

กฤษฎา การีชุม (2554, หน้า 60) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

ณัฐดนัย ดวงใจ (2554, หน้า 37) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา ให้ความสำคัญกับผู้เรียนที่มุ่งกระจายอำนาจทางการศึกษาให้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ ภายใต้หลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยสถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ด้วยการบริหารระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่มีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา

นุชจรีย์ พรหมลา (2554, หน้า 16) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 38) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

กล่าวโดยสรุป ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

แนวคิดและหลักการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 11) ได้ให้หลักการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่ามีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่กระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบ ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคลากรอื่นในสถานศึกษา โดยการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน ผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

กรมวิชาการ (2545, หน้า 13-16) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษารอบคลุมถึงมวลกิจกรรมและภารกิจทางวิชาการ และทางการบริหารจัดการที่มีการวางแผนล่วงหน้า และมีการประสานสัมพันธ์อย่างระบบ เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจที่สมเหตุสมผลว่าผู้เรียนจะมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดไว้ การออกแบบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จะยึดหลักการต่อไปนี้

1. คุณภาพการศึกษาในบริบทของการประกันคุณภาพ จะเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้บริ โภคทั้งภายในและภายนอก

1.1 คุณภาพภายใน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับช่วงต่อในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตหรือทุกระดับชั้นเรียน

1.2 คุณภาพภายนอก หมายถึง ความพึงพอใจในเชิงเศรษฐกิจและสังคมระดับมหภาค (Macro socio-economic level) หมายถึง ความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต่อความอยู่รอด และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมของประเทศชาติ ในการแข่งขันทางธุรกิจ การค้า และทางเทคโนโลยีระดับภูมิภาคและระดับโลก

2. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการทั้งระบบของสถานศึกษา และเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นการวางแผน และเตรียมการป้องกันล่วงหน้าก่อนที่จะเกิดขึ้น ไม่ใช่การแก้สถานการณ์เฉพาะหน้า เพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว

3. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้กระบวนการวิเคราะห์ และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักตรรกและความสมเหตุสมผล

4. การตรวจสอบการวัดและประเมินผลในการประกันคุณภาพ มีจุดประสงค์สำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับสำหรับการวางแผน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจับผิดหรือการตัดสินให้รางวัลหรือลงโทษ

5. คุณภาพของการออกแบบ (มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรและแผนการสอน) และกระบวนการทำงาน (การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษา) เป็นองค์ประกอบสำคัญนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษานັ້นความสำคัญของความรู้ ทักษะ และความมั่นใจ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

7. การประกันคุณภาพการศึกษาให้ความสำคัญต่อการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ และการร่วมมือของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัด

8. ภาวะผู้นำและการเอาใจจริงเอาใจ (Commitment) ของผู้บริหารสถานศึกษาและ การกระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance: QA) ว่าเป็นกระบวนการเชิงระบบที่ครบวงจร โดยระบบการประกันคุณภาพ ทางการศึกษามีแนวคิด เพื่อส่งเสริมและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน

1. การควบคุมคุณภาพ (Quality control: QC) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา

2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality auditing: QAU) เป็นการตรวจสอบและติดตามผล การดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายใน การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการปรับปรุง ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3. การประเมินคุณภาพ (Quality assessment: QA) เป็นการประเมินคุณภาพของ สถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา มีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับ การประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2544) ได้กล่าวถึงแนวคิดการประกันคุณภาพไว้ ดังนี้

1. เป็นการประกันที่มุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสินใจ การจับผิด การให้โทษ และการให้โทษ
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้
3. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมาย และหลักการศึกษาของชาติ โดยมีเอกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน
4. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับและควบคุม
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่าย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ระบุเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ข)

มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลจัดการการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย และหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549, หน้า 3) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม โดยรวมว่าการดำเนินการของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีแนวคิดหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ และผลผลิตไม่มีคุณภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance) ยังเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสร้างความมั่นใจ (Assure) ความพึงพอใจให้กับผู้ปกครอง ประชาชนและสังคมได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคม มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการ โดยมีหลักการและแนวคิด ดังนี้

1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา (Child-centered development) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ทั้งปวง และยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพที่เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ดังนั้น ในการจัดการศึกษา

จึงต้องช่วยกระตุ้น เอื้ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ และมีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สามารถดำรงคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. การใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ (School-based management)

เป็นแนวคิดที่มุ่งให้สถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจบริหารจัดการศึกษาได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีความเชื่อว่า โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการผลิต (Product center) ที่สามารถสร้างผลผลิต คือ ผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ การบริหารจัดการของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพิ่มความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และเป็นการเสริมสร้างพลังให้โรงเรียนประชาชนและชุมชน ร่วมกันจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

3. การมีส่วนร่วมและการร่วมคิด ร่วมทำ (Participation and collaboration) เป็นแนวคิด

ที่มุ่งให้เป็นแหล่งของสาธารณชนที่ทุกคน ทุกหน่วยงานของสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านเข้ามา มีส่วนในการเป็นคณะกรรมการ คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยรวม การศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน โดยแนวความคิดนี้เชื่อว่าการให้ทุกคนทุกส่วนของสังคม มีส่วนร่วมคิดร่วมดำเนินการในการจัดการศึกษา ตลอดจนมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของให้การสนับสนุนและร่วมรับผิดชอบต่อจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งต่อให้เกิดความมุ่งมั่นร่วมกันพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมได้

4. การกระจายอำนาจทางการศึกษา (Decentralization of education) เป็นแนวคิดที่มุ่งคืน

อำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและให้อิสระแก่ผู้สอนในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเอง รับผิดชอบและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมให้มากที่สุด โดยแนวทางความคิดนี้เชื่อว่าการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษามากขึ้น จะทำให้เขาเกิดความตระหนักในคุณค่าประโยชน์ของการศึกษา และผลกระทบที่เกิดขึ้น จึงทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการ

ของเขา และมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับศรัทธาของผู้ปกครองและชุมชน ในที่สุด

5. การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษาและ คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (Goals) และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา (Focus areas) ซึ่งมีการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา (School improvement plan) เลือกกกลยุทธ์ การพัฒนาให้เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สถานศึกษาจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมาย และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา ตลอดจนแผนพัฒนาสถานศึกษาให้ ทุกฝ่ายได้รับรู้ ทั้งเพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงาน ที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน ซึ่งเป็นแนวทางการคิดที่ทำให้โรงเรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อ ภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาต่อผู้เรียน ผู้ปกครองมาตรฐานการศึกษาหรือผลลัพธ์อันเกิดจาก การตัดสินใจของโรงเรียนเอง ซึ่งสามารถให้ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมตรวจสอบได้เพื่อเป็น หลักประกันคุณภาพการศึกษา ประกันการสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ปกครอง ประชาชนและสังคม ได้อย่างแท้จริง

กนิษฐา กลิ่นสุวรรณ (2551, หน้า 39) กล่าวว่า หลักการประกันคุณภาพการศึกษา มีหลักการ คือ การสร้างความมั่นใจและพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา การบริหารจัดการศึกษา ทั้งระบบ การกระจายอำนาจให้สถานศึกษา การมีภาวะผู้นำ และความเอาใจจริงเอาใจของผู้บริหาร โรงเรียน การให้ทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การดำเนินงาน เน้นคุณภาพในการปฏิบัติทุกระดับทุกชั้นตอนที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การแสดง ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อจัดการศึกษาที่สามารถตรวจสอบได้และการรายงานสู่ สาธารณะชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ภิญญา เลขวรรณวิเศษ (2552, หน้า 16) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษา ประกอบด้วย 3 ข้อ คือ 1) การกระจายอำนาจ 2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วม ในการทำงาน 3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้การยึดหลักการที่สำคัญทั้ง 3 ข้อนี้ ทุกฝ่ายต่างมีเป้าหมายและทิศทางอย่างเดียวกัน เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทย เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุถึงหลักการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีระบบการดำเนินการ ที่สัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ 1) การพัฒนาคุณภาพซึ่งเป็นการดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุถึง มาตรฐาน 2) การติดตามตรวจสอบเป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนกำกับติดตาม ความก้าวหน้า และยืนยันการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย 3) การประเมิน และรับรองคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยแบ่งเป็นการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรายงานต่อต้นสังกัด และสาธารณะชนและการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาโดยเป็น การดำเนินการจากองค์การภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ

วินัยพงษ์ คำแหง (2553, หน้า 38) กล่าวว่า การที่สถานศึกษาร่วมกันปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน หน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เน้นสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาการ หลักฐาน ข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้

สรุปได้ว่า หลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยให้ทุกฝ่ายได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับของสถานศึกษา

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

กรมวิชาการ (2545, หน้า 3-4) ได้ให้หลักการของกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษาไว้ เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพต่อไป

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน โดยกระทรวงศึกษาธิการ เขตพื้นที่การศึกษาและ/หรือ ต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดทำแผน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ในด้านการพัฒนาหลักสูตร สื่อ การพัฒนาครู และบุคลากร ธรรมเนียมสถานศึกษา การเรียนการสอน การแนะแนว การจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล เป็นต้น

2. การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและ/หรือต้นสังกัด และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อยืนยัน ช่วยเหลือ สนับสนุน เฝ้าระวัง ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายที่กำหนดมุ่งไปสู่มาตรฐานที่ต้องการ ดังนี้

2.1 การตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานทั้งระบบด้วยตนเองของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และรายงานผลต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

2.2 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยเขตพื้นที่ การศึกษาและ/ หรือต้นสังกัด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และ/ หรือใช้มาตรการ ในการส่งเสริมพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

2.3 การตรวจสอบ ติดตาม และการประเมินผล การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมของประเทศโดยกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และ/ หรือใช้มาตรการ ในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอก โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินและรับรองว่า สถานศึกษา จัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 13-14) ได้สรุปกระบวนการ ดำเนินงานที่เป็นกลไกสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ประการ คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่ คุณภาพ ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต บัณฑิตและกระบวนการ รวมทั้งการดำเนินการ จัดทำแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งแผนแม่บท อัน ได้แก่ ธรรมนูญ สถานศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนระยะสั้น อัน ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ที่สามารถพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน และดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่สถานศึกษา ได้วางแผนเอาไว้

2. การตรวจสอบและแทรกแซงคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติ ในการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่วางแผนเอาไว้ และการจัดทำรายงานของสถานศึกษา ต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังต้องหามาตรการในการปรับปรุงคุณภาพ สถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย การทบทวนคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 3-4) หลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษา มี 3 ประการ คือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและให้อิสระแก่ผู้สอนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเองรับผิดชอบ และจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมให้มากที่สุด

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ/ คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมคิดตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยรวม

3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (Goals) และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา (Focus areas) เช่น ภายในช่วง 3 ปีนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ต้องสูงขึ้นจากฐานเดิม ร้อยละ 5-10 หรือในปีการศึกษาหน้าผู้เรียนทุกคนในระดับประถมศึกษา ปีที่ 4-6 สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างคล่องแคล่ว หรือภายใน 2 ปี สถานศึกษาจะต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับเรื่องการรักษาระบบนิเวศ เป็นต้น จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว มีการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา (School improvement plan) เลือกลยุทธ์ศาสตร์การพัฒนามาให้เหมาะสมและสามารถให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สถานศึกษาจะต้องประชาสัมพันธ์ เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาตลอดจนแผนพัฒนาสถานศึกษาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ ทั้งนี้เพื่อเป็นสัญญาประชาคม และเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

วินัยพงษ์ คำแหง (2553, หน้า 36) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นความศรัทธา และความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และเป็นที่ยอมรับของสังคม การประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 34) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาจัดเป็นระบบที่สำคัญ 3 ส่วน ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน คือ การควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา การประเมินเพื่อรับรองคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด มีการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ และรายงานผลต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา ตลอดจนการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินและรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรา 48 ได้กำหนดไว้ว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

สำนักทดสอบการศึกษา (2544) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา

กุสุมา วิเศษ (2548, หน้า 41) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา ที่มีแผนงาน กิจกรรม การประเมินผลและติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาที่เป็นระบบ สะท้อนถึงควมมีคุณภาพ โดยโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินตนเองจากภายใน โรงเรียนโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549, หน้า 7) ให้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง

และมีความสุข มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการบริหารจัดการ รวมทั้งการทำงานที่เน้นคุณภาพ เป็นการทำงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้และเป็นระบบ ครบวงจร (PDCA) โดยสถานศึกษาจะต้องมีการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานแล้ว รายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกปี และได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อชี้จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาให้สถานศึกษาได้พัฒนาคุณภาพต่อไป

รัตนา มณฑลเพชร (2551, หน้า 31-32) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและจัดการของสถานศึกษาซึ่งถือเป็นการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนงานกิจกรรม การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐาน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีวัตถุประสงค์หรือหลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ทรงศักดิ์ คู่สุข (2550, หน้า 42) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยบุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สัทมาน สะบุญดิง (2551, หน้า 14) กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน หน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เน้นสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคน เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาการ หลักฐาน ข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้

กนิษฐา กลิ่นสุวรรณ (2551, หน้า 49) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนปกติของสถานศึกษาที่มีแผนงาน กิจกรรม การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพที่เป็นระบบสะท้อนถึงควมมีคุณภาพ โดยโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินตนเองจากภายในโรงเรียน โดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด

มลิวัดย์ พาศรี (2552, หน้า 62) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนที่มีแผนงาน กิจกรรม การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพที่เป็นระบบสะท้อนถึงควมมีคุณภาพ โดยโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนา

ผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการประเมินตนเองจากภายใน โรงเรียน โดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด

ภิญญา เลขวรรณวิเศษ (2552, หน้า 17) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กลไกช่วยขับเคลื่อนให้สถานศึกษาพัฒนาไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ

ธงชัย หมื่นสา (2552, หน้า 31) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า หมายถึง การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

สมศักดิ์ ด่านเดชา (2553, หน้า 40) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารและจัดการเรียนการสอนปกติของสถานศึกษาที่มีแผนงาน กิจกรรมการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาที่เป็นระบบ สะท้อนถึงควมมีคุณภาพ โดยโรงเรียนร่วมพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการประเมินตนเองจากบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 45) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Murgatroyd and Morgan (1994) ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบ

หรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยเพียงไร และได้จำแนก ลักษณะเด่นของการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. มาตรฐานการศึกษากำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก
2. มาตรฐานเขียนในรูปของความคาดหวังที่โรงเรียนจะต้องบรรลุถึง
3. มาตรฐานต้องสามารถประเมินได้โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นปรนัย
4. มาตรฐานต้องใช้อย่างเสมอภาค ไม่มีการยกเว้นโดยปราศจากเหตุผลสมควร
5. การประกันคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วยการตรวจสอบและทบทวน (Audit and review) การทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา

วราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 16) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา ที่มีแผนงาน กิจกรรม การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาที่เป็นระบบ ครบวงจร (PDCA) ซึ่งสะท้อนถึงควมมีคุณภาพ โดยโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการประเมินตนเองจากบุคลากรของ สถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

ศุจิภา จักคาม (2555, หน้า 30) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีแผนงานกิจกรรม การประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอด เวลาโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน เป็นการประเมินตนเองจากภายในสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือหน่วยงาน ต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สุภาพร จงรัชต์ (2556, หน้า 16) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาการศึกษา โดยอาศัยหลักการและวิธีการจัดการคุณภาพ (Quality management) สมัยใหม่ เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันให้ทั้งผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองชุมชน และสังคมเชื่อมั่นได้ว่า สถานศึกษา จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด และเป็นที่ยอมรับของสังคม

กล่าวโดยสรุป ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรา 48 โดยมีการจัดทำ รายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

แนวคิดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีองค์ประกอบ ดังนี้

หลักการของการประกันคุณภาพภายใน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 8) กล่าวถึงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่า มีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่กระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษา จะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพ การทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคลากรอื่นในสถานศึกษา โดยการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน ผู้เรียนสำนักงานเขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดัน ให้สถานศึกษามีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2544, หน้า 13-16) ได้กล่าวถึงหลักการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. คุณภาพการศึกษาในบริบทของการประกันคุณภาพ จะเน้นการสร้างคามพึงพอใจให้กับผู้บริ โภคทั้งภายในและภายนอก คุณภาพภายใน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับช่วงต่อ ในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตหรือทุกระดับชั้นเรียน คุณภาพภายนอก หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต่อความอยู่รอดและการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศชาติ ในการแข่งขันทางธุรกิจ การค้า และทางเทคโนโลยี ระดับภูมิภาคและระดับโลก

2. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการศึกษาทั้งระบบของสถานศึกษา และเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นการวางแผนและเตรียมการป้องกันล่วงหน้า ก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้น ไม่ใช่การแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

3. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาหลัก ฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักตรรกะและความสมเหตุสมผล

4. การตรวจสอบ การวัดและประเมินผล ในบริบทของการประกันคุณภาพ มีจุดประสงค์สำคัญ เพื่อให้ได้มาเพื่อข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้ในการวางแผน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพ

5. คุณภาพของการออกแบบ (มาตรฐานวิชาการ กรอบหลักสูตรและแผนการสอน) และกระบวนการทำงาน (การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษา) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษา เน้นความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. การประกันคุณภาพการศึกษา ให้ความสำคัญต่อการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ และการร่วมมือของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ การศึกษาและจังหวัด

8. ภาวะความเป็นผู้นำและความเอาใจจริงเอาใจ (Commitment) ของผู้บริหารสถานศึกษา และการกระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษา

กัญญาดา เลขวรรณวิเศษ (2552, หน้า 19-20) กล่าวว่า การยึดหลักการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาจะเน้นในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภครวมทั้งภายในและภายนอก และการวางแผน เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นเป็นการสร้างความมั่นใจอยู่บนรากฐานของ ข้อเท็จจริงที่ตรวจสอบได้ มีการตรวจสอบและประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับมาวางแผน พัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีการออกแบบกระบวนการเรียนการสอนและการบริหาร ให้ได้มาซึ่งคุณภาพและมาตรฐาน สร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการประกันคุณภาพและให้ความมั่นใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญในการประสาน สัมพันธ์กับหน่วยงานองค์กรต่างในเขตพื้นที่ และปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน คือ ภาวะความเป็นผู้นำและความเอาใจจริงเอาใจของผู้บริหารสถานศึกษา การกระจายอำนาจ ความรับผิดชอบที่เหมาะสม

สมศักดิ์ ด้านเดชา (2553, หน้า 42) กล่าวว่า หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน หน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เน้นสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคร เป็นการสร้าง ความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาการ หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้

วรารักษ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 18) กล่าวว่า หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน หน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เน้นสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคร เป็นการสร้าง ความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาการ หลักฐาน ข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้

กล่าวโดยสรุป หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่สถานศึกษาพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีเป้าหมายชัดเจน ดำเนินงานตามแผน สามารถตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง

ระบบประกันคุณภาพภายใน

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 46) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน มีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้นการดำเนินการประกันคุณภาพ จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับระบบการทำงานซึ่งมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษา ให้เข้าสู่มาตรฐาน การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน โดยมีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เหมาะสม อาทิเช่น การสังเกตพฤติกรรมและกระบวนการทำงานกระบวนการจัดการเรียนรู้ การสอบถาม การสัมภาษณ์ การพิจารณาหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน ตัวอย่างผลงาน และแฟ้มสะสมงาน ตลอดจนการใช้แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบทดสอบและแบบวัด

มาตรฐาน เป็นต้น ซึ่งการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินคุณภาพ เป็นการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อประเมินคุณภาพของสถานศึกษา จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

กรมวิชาการ (2544, หน้า 17-22) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จึงประกอบด้วย ภาระงานสำคัญที่มีใช้สิ่งแปลกใหม่ แต่กลับเป็นการจัดการที่จะสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาทบทวนการจัดระบบบริหารว่าสามารถรองรับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หรือไม่ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างไรให้เหมาะสมขึ้น การจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งจะต้องเน้นให้เกิดการบันทึก การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบที่สมบูรณ์ ครอบคลุม ตรวจสอบได้ นำมาใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายได้ ข้อมูลเหล่านี้จะแสดงถึงคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและบุคลากรทุกฝ่าย ข้อมูลภาพรวมของโรงเรียนที่สามารถบอกจุดเด่น จุดด้อย สภาพปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไข การจัดทำมาตรฐานการศึกษาระดับโรงเรียน โดยที่การศึกษาระดับโรงเรียนจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดที่โรงเรียนต้องดำเนินการ ในขณะเดียวกันโรงเรียนจะต้องสนองความต้องการของท้องถิ่นด้วย ฉะนั้น จึงจำเป็นที่โรงเรียน และชุมชนต้องร่วมมือกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน เพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนของตน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นหัวใจของการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนนี้จะเป็นการรวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งหมดตามช่วงระยะเวลาที่กำหนด เช่น 1 ปี 2 ปี หรือ 3 ปี แผนนี้จะประกอบไปด้วยทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาในระยะยาวและระยะสั้น วิธีการที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนการวัดผลประเมินผล แผนการพัฒนาครูและบุคลากร แผนการช่วยเหลือผู้เรียนและอื่น ๆ ที่กำหนดขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ครอบคลุมและผู้รับผิดชอบ การจัดทำแผนจะต้องรอบคอบและมองปัญหาทั้งระบบอย่างรอบด้าน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ รับรู้ เข้าใจ ยอมรับ เพื่อนำไปปฏิบัติมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในทิศทางที่ยอมรับร่วมกันทั่วทั้งสถานศึกษา แผนนี้จึงไม่จำเป็นต้องเป็นแผนที่ถูกนำมาใช้ทุกวัน ทบทวนผลการปฏิบัติเมื่อสิ้นภาคเรียนและปรับปรุงแก้ไขทุกปีการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้นทุกส่วนของวงจรการพัฒนา แผนนี้จึงมิได้จัดทำเพียงเพื่อของงบประมาณ แต่เป็นหัวใจการพัฒนาของสถานศึกษาแห่งนั้นอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาจะต้องมีการดำเนินงานตามที่กำหนดในแผนอย่างจริงจัง โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ในขั้นตอนนี้จะต้องมีการกำกับ ติดตาม นิเทศอย่างต่อเนื่อง

บันทึกผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ถูกต้องและสมบูรณ์ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา เป็นหัวใจของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบและทบทวนประสิทธิภาพการดำเนินงานว่าวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนมีการนำมาปฏิบัติเมื่อปฏิบัติแล้วบรรลุผลตามเป้าหมายภายในเวลาที่กำหนดหรือไม่ เพราะเหตุใด จะต้องปรับเปลี่ยนอย่างไรเพื่อให้ดำเนินการได้บรรลุผลของขบวนการตรวจสอบและทบทวน เน้นตรวจสอบ ทบทวนวิสัยทัศน์ แผนพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาการเรียนการสอน ผลการเรียนรู้ ความก้าวหน้าและผลการเรียนของผู้เรียน การบริหารและจัดการไม่เน้นการสร้างเครื่องมือ แต่เน้นการประเมินเพื่อร่วมพัฒนาการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนในชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6 ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะสำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเทียบเคียงกับเกณฑ์มาตรฐาน กลางและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการแสดง ภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษา โดยรายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงาน ผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ การผุดงระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ภารกิจต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นกระบวนการที่เอื้อต่อการผลักดันให้พัฒนาโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นสิ่งที่สนับสนุนภารกิจ ทั้งปวงนั้น คือ ความศรัทธา การประสานงาน ความร่วมมือของทุกคนที่เกี่ยวข้อง การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาจึงเป็นเรื่องที่สถานศึกษาทำมาแล้วทั้งสิ้น เพียงแต่มาปรับใช้ใหม่ให้ชัดเจน โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

วิธีการประกันคุณภาพภายใน

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 46) กล่าวว่า วิธีการประกันคุณภาพภายใน มีการดำเนินงาน ดังนี้

1. การประกันคุณภาพภายในให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา และเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างมีระบบและต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงปรัชญา หลักการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจ ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้
2. จัดให้มีกลุ่ม ฝ่ายหรือคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและผู้รับบริการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
3. พัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มในส่วนที่เป็นลักษณะ เฉพาะของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น
4. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพและแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาและดำเนินงานตามแผนดังกล่าว

5. ดำเนินการตรวจสอบ ติดตามเพื่อการพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา

6. จัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเสนอหน่วยงานต้นสังกัด ภาควิเคราะห์ และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

7. รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และมีการกำหนดมาตรการร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดนี้ ต้องทำให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานที่ต้องการ โดยมีหลักการที่สำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ประการ ดังนี้ (อริยา คงเพียรภาค, 2554, หน้า 47)

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1. ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของโรงเรียน โดยโรงเรียนจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึก ในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้โรงเรียนมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพเป็นที่ไปตามความต้องการ ของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

ดังนั้น หลักการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จึงเป็นการดำเนินงานที่ครอบคลุม กระบวนการบริหารการศึกษาของโรงเรียนทุกด้าน เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด หรือบกพร่องใด ๆ ในระหว่างดำเนินการจึงต้องกำหนดเกณฑ์ และตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งยังพยายามทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School based management: SBM) เป็นแนวคิดในการบริหารจัดการภายในโรงเรียน มีหลักการสำคัญ ๆ 5 ประการ คือ

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด ไปยังโรงเรียน โดยมีความเชื่อว่า โรงเรียนเป็นหน่วยงานสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน เพื่อสร้างความตระหนักของผู้ปกครองชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการที่จะมุ่งมั่นพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับต่อไป

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในบริหาร การตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษา ทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน ซึ่งการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะทำให้ชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

3. หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน (Return power to people) เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การบริหารจัดการศึกษาที่รวมอำนาจไว้ที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการ เกิดข้อจำกัด มีความล่าช้า และไม่สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้กับประชาชนในการร่วมกันบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่นเดียวกับครั้งอดีตที่ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาเอง

4. หลักการบริหารตนเอง (Self-managing) ระบบการศึกษามักกำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการ ตามนโยบายของส่วนกลาง ซึ่งโรงเรียนไม่มีอำนาจที่แท้จริงในการบริหารจัดการ ซึ่งการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น มีความเชื่อว่า การทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น สามารถทำได้หลายวิธี การบริหารตามนโยบายจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียวอาจไม่สนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้เต็มที่ ดังนั้น หากโรงเรียนมีอำนาจ ในการบริหารจัดการศึกษาในบางเรื่องได้ด้วยตนเอง จะทำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิมได้

5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and balance) เป็นการให้หน่วยงานต้นสังกัดทำหน้าที่ กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มีองค์กรอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกำหนดและเป็นไปตามนโยบายของชาติ

สรุปได้ว่า แนวคิดของการประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างมีระบบ แบบแผน และสามารถตรวจสอบการดำเนินงาน เพื่อพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

กระบวนการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 48 ได้กำหนดไว้ว่า ให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ประกอบด้วย กฎกระทรวง ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กำหนดไว้ให้โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ จากโรงเรียน เพื่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพซึ่งระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข)

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา โดยที่ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเองและบริหารใช้หลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประเมินคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มี 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้จากมาตรฐานการศึกษาของชาติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำสู่การปฏิบัติให้เกิดผล เพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศให้เกิดประโยชน์กับประชาชนไทยทุกคน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งที่เปิดสอนระดับดังกล่าว ใช้เป็นเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาต้องนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่ประกาศไว้เป็นเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเองอาจต้องการเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเฉพาะเจาะจงตามบริบท และความต้องการของท้องถิ่นอีกก็ได้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาโดยกำหนดให้เหมาะสมครอบคลุมสาระการเรียนรู้

และศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข) ซึ่งสอดคล้องกับ อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 51) ได้กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน เป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ และคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงการกำหนดเอกลักษณ์ของโรงเรียน เช่นเดียวกับ วราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 22) ได้กล่าวว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ครอบคลุม สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ เหมาะสมกับสภาพ สถานศึกษาความต้องการของ ชุมชนและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการ ของท้องถิ่น โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ครอบคลุมสาระ การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ในการจัดทำแผนดังกล่าวนี้ สถานศึกษาต้องคำนึงถึงหลักการ กระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดี ควรคำนึงถึง วิธีดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้เป็น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข)

1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการ ประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว
2. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จของ การพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม
3. กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน/ การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
4. เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุน ทางวิชาการได้ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน

5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

7. กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

8. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 51) ได้กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของโรงเรียนที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน คือ การศึกษาสภาพปัญหาและ ความต้องการจำเป็นของโรงเรียน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของ การพัฒนา กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา จัดประสบการณ์การเรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอก กำหนดบทบาทหน้าที่ ของบุคลากรและผู้เรียน กำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

วราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 25) ได้กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยที่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกัน จัดทำอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายอย่างชัดเจนถูกต้อง มีการกำหนด แหล่งวิทยากรภายนอก บทบาทหน้าที่ของบุคลากรและผู้เรียน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณและ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงหลักการมี ส่วนร่วม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และจัดหา แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก ใช้งบประมาณและทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้าง ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ควรมีคณะทำงานทำหน้าที่

วางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพ และจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนบุคลากรจากหลายฝ่ายมาร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมติดตามตรวจสอบ เก็บข้อมูล ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนครูน้อยมาก ควรร่วมกันวางแผนจัดระบบการเก็บและรวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ทำให้ได้ตามแผนที่วางไว้ เพื่อไม่ให้สะสมจนทำไม่สำเร็จเมื่อถึงสิ้นปีการศึกษาสำหรับการจัดระบบสารสนเทศนั้น สถานศึกษาย่อมทราบดีว่ามีอยู่มากมาย เช่น ข้อมูลผู้เรียน ครูและบุคลากร ข้อมูลอาคารและสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลการพัฒนาบุคลากร ข้อมูลทรัพยากร ข้อมูลงบประมาณ ฯลฯ สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ให้ครอบคลุม และข้อมูลมีความสมบูรณ์ ค้นได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว มีการนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ การจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศ อาจแบ่งเป็นเป็นด้านก็ได้ เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ หรือจะจัดโดยวิธีอื่นที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมก็ได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข) ซึ่งสอดคล้องกับอริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 51) ได้กล่าวว่า จัดระบบบริหารและสารสนเทศ เป็นการจัดโครงสร้างการบริหาร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน การกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพ กำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน การจัดเก็บข้อมูลเป็นหมวดหมู่สะดวกในการนำไปใช้มีระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างเพียงพอ ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เช่นเดียวกับวราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 21-22) ได้กล่าวว่า สารสนเทศของสถานศึกษา จึงเกิดจากการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มาจัดกระทำ/ประมวลผลหรือวิเคราะห์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับการแจ้งนับการวิเคราะห์ ฯลฯ ตลอดจนการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ (คำนวณหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน ฯลฯ) ผลที่ได้จากการจัดกระทำด้วยวิธีการต่าง ๆ จะเป็นสารสนเทศ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ในหลายรูปแบบ เช่น ตาราง แผนภาพ กราฟ หรือการบรรยายเป็นความเรียง เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนางาน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน กำหนดแนวทางวิธีการการประกันคุณภาพ กำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามบริบทของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ตลอดจนมีการจัดเก็บ

ข้อมูลที่เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ครอบคลุม ถูกต้อง สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาและสะดวกในการนำไปใช้

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ในแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษามีโครงการ/ กิจกรรมที่ต้องดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ การดำเนินงานตามแผนนั้น สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการ ที่จะทำให้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย ตัวอย่างเทคนิคการบริหารและการจัดการที่ใช้แล้วประสบผลสำเร็จวงจรพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมिंग (Deming cycle) เป็นเทคนิคที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ นิยมใช้กันแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐาน/ มาตรการ กำหนดขั้นตอนกันใหม่ (Act) เพื่อการดำเนินงานต่อ ๆ ไปวงจรพัฒนา PDCA สามารถนำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนทุกงาน และสอดคล้องรับกันได้อย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบที่ครบวงจร ประกอบด้วยวงจร PDCA ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข)

ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดนี้ ต้องทำให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ โดยมีหลักการที่สำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ประการ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1. ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของโรงเรียน โดยโรงเรียนจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน
3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน

ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้โรงเรียนมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

ดังนั้น หลักการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จึงเป็นการดำเนินงานที่ครอบคลุม กระบวนการบริหารการศึกษาของโรงเรียนทุกด้าน เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดหรือบกพร่องใด ๆ ในระหว่างการดำเนินการจึงต้องกำหนดเกณฑ์และตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งยังพยายามทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อริยา คงเพ็ชรภาค (2554, หน้า 52) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน เป็นการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การตรวจสอบโครงการในแผนปฏิบัติการ การดำเนินตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน กำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

วารกรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 26) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันจัดทำอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจนถูกต้อง มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ ซึ่งต้องมีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน และดำเนินงานปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการที่ชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย กำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ รายงานผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ก็คือ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาควรตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อวางแผนติดตามและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงาน/ โครงการตลอดปีการศึกษาโดยใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นกรอบการติดตามตรวจสอบ ทั้งนี้ ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาอีกด้วย สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี ดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและตรวจสอบคุณภาพภายใน เกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้ เพื่อให้ก้าวทันสภาวะการณปัจจุบันด้วย คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข)

1. วิสัยทัศน์ และภารกิจ ของสถานศึกษา เช่น วิเคราะห์ดูว่าวิสัยทัศน์และภารกิจ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และสอดคล้องกับสภาวะ ปัจจุบันหรือไม่ ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง จัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะเหมาะสม
2. แผนพัฒนาสถานศึกษา เช่น แผนพัฒนาสะท้อนความต้องการของชุมชนจริงหรือไม่ มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนนำผลมาใช้ในการวางแผนครอบคลุมครบถ้วนหรือไม่ กิจกรรมตามแผนสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายหรือไม่ แผนพัฒนาโดยรวม มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีทิศทางพัฒนาที่ชัดเจนหรือไม่
3. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศและสภาพแวดล้อม สนับสนุนการเรียนรู้มากขึ้นเพียงใด สะท้อนความสำเร็จของผู้เรียนอย่างไร ครูเลือกใช้ยุทธศาสตร์ การสอนหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างไร การจัดกระบวนการเรียนเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกแก้ปัญหา ฝึกการคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ตลอดจนพัฒนานิสัยรักการเรียนรู้หรือไม่ ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกหรือไม่ สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ ปฐมวัย หรือไม่
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ ที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ ผลงานของผู้เรียนมีความหมาย บ่งบอกถึงสิ่งที่ ผู้เรียนรู้เข้าใจ และทำได้หรือไม่ ผลงานแสดงความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ และผู้เรียนได้มีโอกาส นำความรู้ไปใช้มากขึ้นเพียงใด ผู้สอนใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพจริง เพียงใด มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินหรือไม่ สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างดีหรือไม่
5. การพัฒนาองค์กร เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญ ในชุมชน ฉะนั้น นอกเหนือจากการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน การพัฒนาผู้สอนและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษาโดยเฉพาะ ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ประเด็นในการตรวจสอบและทบทวน คุณภาพภายใน จึงควรวิเคราะห์ดูว่าผู้บริหารอุทิศตนเพื่อองค์กร เพื่อนร่วมงาน และเพื่อการพัฒนา การศึกษาอย่างไร เป็นผู้นำในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถแนะนำนวัตกรรมหรือ แหล่งนวัตกรรมสำหรับผู้สอนได้หรือไม่ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเปิด โอกาส ให้ผู้สอน/ คณะทำงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเชิงบริหารหรือไม่มากนักเพียงใด มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนหรือไม่มากนักเพียงใด มีการรวบรวม

แหล่งภูมิปัญญาชาวบ้าน และเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นที่ปรึกษาหรือให้ความรู้หรือไม่ มีการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเทียบเคียงการพัฒนาหรือไม่อย่างไร

6. การพัฒนาวิชาชีพครู เช่น มีการใช้แหล่งวิทยากรภายนอก (สถาบันอุดมศึกษา องค์กรธุรกิจภาครัฐและเอกชน) ช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างไรบ้าง มีการเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดในการพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการใดบ้าง สนับสนุนให้ครูมีการวิจัย ค้นคว้าความรู้ใหม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผลบ้างหรือไม่ บ่อยเพียงใด จัดหางบประมาณ และสิ่งสนับสนุนมากน้อยเพียงใด ส่งเสริมให้มีการสัมมนาหรือพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบอื่นหรือไม่ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างจริงจัง จะช่วยให้สถานศึกษามีข้อมูลถูกต้อง และเพียงพอในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาในรอบปีถัดไป นอกจากนี้ ผลจากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังมีส่วนช่วยกระตุ้นผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนให้ตระหนักถึงการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติอีกทางหนึ่งด้วย

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 52) ได้กล่าวว่า การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน จัดทำหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน การรายงานโครงการ/กิจกรรม การระบุขั้นตอนของการดำเนินงาน และการรายงานปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

วรารักษ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 31) ได้กล่าวว่า การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา เป็นการวางแผนการดำเนินงานตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การกำหนดวิธีการ/ มาตรฐานการตรวจสอบและทบทวน กำหนดคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบและทบทวน มีการสรุปผลการตรวจสอบและทบทวน พร้อมทั้งนำผลการตรวจสอบและทบทวนไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การติดตามตรวจสอบและทบทวนคุณภาพของสถานศึกษา โดยการกำหนดวิธีการ มาตรฐานการตรวจสอบและทบทวน กำหนดผู้รับผิดชอบ และสรุปผลที่ชัดเจน นำผลไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ ควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปีดำเนินการอย่างจริงจัง สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังกล่าวไว้ข้างต้น สถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศ สำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

ที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาก็ได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ต้องครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ ปฐมวัย ที่กำหนดไว้ นอกเหนือจากนี้ สถานศึกษาอาจทำการประเมินคุณภาพผู้เรียน โดยรวม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเป็นรายคนเป็นการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพผู้เรียนทางด้านวิชาการ โดยขอใช้แบบทดสอบจากองค์กรที่มีแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข) ซึ่งสอดคล้องกับอริยา คงเพ็ชรภาค (2554, หน้า 52) ได้กล่าวว่า การจัดทำให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียน เป็นการกำหนดเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน การจัดทำคู่มือและปฏิทินการวัดผลอย่างเป็นระบบ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้วิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย จัดทำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้อย่างเป็นระบบ เช่นเดียวกับวารสารณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 31) ได้กล่าวว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นการประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดด้วยเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดเป็นรายบุคคลหรือภาพรวมของสถานศึกษา ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ รายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย น่าเชื่อถือ และข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงานใด ๆ ก็ตาม ต้องมีการรายงานผลและนำไปใช้ จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในอดีตมีการละเลยกันมากจนทำให้เกิดจุดอ่อน เรื่องระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนา จึงมีตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ในการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาหรือที่เรียกสั้น ๆ ว่ารายงานประจำปีนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ให้แนวทางไว้เป็นตัวอย่างในเอกสารชื่อ “แนวทางการเขียนรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา” โดยเสนอให้แบ่งรายงานเป็น 4 บท คือ

บทที่ 1 สะท้อนสภาพทั่วไปของสถานศึกษา บทที่ 2 ระบุเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา บทที่ 3 ระบุความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา บทที่ 4 ระบุจุดเด่น-จุดด้อย และความต้องการการช่วยเหลือ นอกจากนี้ ควรระบุหลักฐานข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ของการประเมินตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาไว้ด้วย เมื่อจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว สถานศึกษาส่งรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด่วนสังกัดภายในเดือนพฤษภาคมของทุก ๆ ปี และส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ เฉพาะในปีที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะนำ รายงานของสถานศึกษาทั้งหมดมาสังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับเขตพื้นที่ และเสนอต่อสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในเดือนกรกฎาคมของทุก ๆ ปี จากนั้นสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จะนำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษามาสังเคราะห์ เป็นภาพรวมระดับประเทศ นำผลที่ได้มากำหนดเป็นนโยบาย กลยุทธ์ และยุทธศาสตร์การพัฒนา คุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข) ซึ่งสอดคล้องกับอริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 52) ได้กล่าวว่า การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ ภายใน เป็นการจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี ที่ระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) การจัดทำรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี เสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผย ต่อสาธารณะชน เช่นเดียวกับวารกรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 32) ได้กล่าวว่า การจัดทำรายงาน คุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการแสดงผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในรอบปีภายในสถานศึกษา และเผยแพร่ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสะท้อนถึง คุณภาพผู้เรียน และศักยภาพสถานศึกษา โดยการแสดงหลักฐาน ข้อมูลที่เที่ยงตรง เพื่อเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ ภายใน หมายถึง การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา ตามรูปแบบที่เขตพื้นที่การศึกษา กำหนด ซึ่งระบุสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา ความสำเร็จ ของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา จุดเด่น-จุดด้อย และความต้องการการช่วยเหลือ และทำการเผยแพร่รายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณะชน

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ในการทำให้คุณภาพของสถานศึกษาดำรงอยู่อย่างยั่งยืนได้นั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบ และทบทวนการดำเนินงานตาม โครงการ/ กิจกรรมอยู่เสมอ โครงการ/ กิจกรรมที่ทำได้คุ้มค่าและ

เกิดประโยชน์ ส่งผลถึงผู้เรียน การพิจารณาโครงการ/ กิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่นั้น ควรพิจารณา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข)

1. ถ้าเป็นโครงการที่ดี สมควรดำเนินต่อไปก็ดำรงโครงการนั้นไว้
2. ถ้าเป็นโครงการที่ดี แต่ยังไม่สำเร็จหรือไม่บรรลุเป้าหมาย เพราะมีจุดบกพร่อง ถ้าปรับปรุงแก้ไขสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ก็ดำเนินการต่อไปและทำได้ดียิ่งขึ้น
3. ถ้าเป็นโครงการที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา ก็พัฒนาดำเนินโครงการนั้นต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

4. หากมีเหตุการณ์หรือสิ่งที่สื่อเค้าว่าจะเกิดปัญหาต้องหาทางป้องกันไว้ก่อน ก็จำเป็นต้องจัดทำโครงการใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันปัญหา อย่างไรก็ตาม ในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้น สถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- 4.1 สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา
- 4.2 เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมายทำงานเป็นหมู่คณะ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง

4.3 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ต้องทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย จนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น ๆ สถานศึกษาก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้ เห็นได้จาก 1) ผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้น 2) เกิดการพัฒนาคน 3) มีการพัฒนาความรู้ และ 4) องค์กรมีศักยภาพสูงขึ้น

อริยา คงเพียรภาค (2554, หน้า 52) ได้กล่าวว่า การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งโรงเรียนต้องส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบติดตาม และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพ การนำผลการประเมินภายใน ไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีการศึกษาต่อไป การรักษาสภาพผลการประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาให้เป็นระบบในปีการศึกษาต่อไป และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการรักษาสภาพระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

วราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555, หน้า 33) ได้กล่าวว่า การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบติดตาม ปรับปรุง และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การแต่งตั้งคณะทำงานทำการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการตรวจสอบ ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม อยู่เสมอ และนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553
กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ใน หมวด 1 บททั่วไป และหมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

“การประเมินคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

“การประเมินคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก

“การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบ และโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน

ข้อ 3 ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนา มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

1. การประเมินคุณภาพภายใน
2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐาน และมุ่งพัฒนาคุณภาพ การศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

1. การประเมินคุณภาพภายนอก
2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ข้อ 5 ให้สถานศึกษาคำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด และการมีส่วนร่วม ของชุมชน

ข้อ 6 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อ คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผย รายงานนั้นต่อสาธารณชน

ข้อ 7 สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายใน และภายนอกไปประกอบการ จัดทำแผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ 8 การประกันคุณภาพภายในที่กำหนดในส่วนนี้ ให้ใช้บังคับแก่การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน แต่ไม่รวมถึงการจัดการอาชีวศึกษา

ข้อ 9 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน” ประกอบด้วย

1. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (3) ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ
2. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรองประธานกรรมการ
3. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษา หรือการประเมินการจัดการศึกษา จำนวนไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งดูแลงานด้านการประกัน คุณภาพการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 10 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
3. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

4. ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ พรรคการเมือง

ข้อ 11 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้แต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทนเว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วเมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นมาให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ 12 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ตาย
2. ลาออก
3. รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อน

ความสามารถ

4. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ 10

ข้อ 13 คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา โดยให้นำผลการประเมินคุณภาพ ทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
3. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มอบหมาย

ข้อ 14 ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษา

3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแล ของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่สามารถปฏิบัติงานบางประการตามที่กำหนด ในวรรคหนึ่งได้ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณีประกาศ ผ่อนผันการปฏิบัติ และวางแนวทางในการประกันคุณภาพภายในให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น แล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบ

ข้อ 15 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ 14 (1) ต้องสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณะของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ชั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย

ข้อ 16 การจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ 14(2) ให้ ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
2. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จ ของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน

และเป็นรูปธรรม

3. กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้

การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

4. กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษา และผู้เรียนรับผิดชอบ

และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดามารดา ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชน

7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

8. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

ข้อ 17 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับ รูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ข้อ 18 ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานจัดให้มีการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานทราบ รวมทั้งให้เปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กุสุมา วิเศษ (2548) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานปัจจัยการบริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานปัจจัยการบริหาร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และเป็นความสัมพันธ์ทางบวก

ชาญวุฒิ เจริญ (2548) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการในภาพรวม คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ ปรัชญาและเป้าหมาย และสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน เมื่อพิจารณาความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นรายมาตรฐาน พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถของบุคลากรแกนนำส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ ปรัชญา และเป้าหมาย ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในมาตรฐานด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมและสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน

ทัศนีย์ หมู่คำ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษา พบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านชุมชน ด้านการเรียนการสอนและด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มี 4 ตัว คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้บริหาร ด้านการวางแผน และด้านครูผู้สอน

สุนีย์ ทองห่อ (2548) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัจจัยการบริหารทั้ง 2 ปัจจัย พบว่า ปัจจัยภายในอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับปานกลาง ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนการดำเนินงาน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ขั้นตอนการดำเนินการ และขั้นตอนการวางแผน ส่วนอีก 2 ขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ขั้นตอนการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน และขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และเป็นความสัมพันธ์ทางบวก เมื่อพิจารณา

แต่ละปัจจัย พบว่า มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในทางบวก โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูงทั้ง 2 ปัจจัย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารในส่วนของปัจจัยย่อย แต่ละตัวแปรกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในระดับสูง คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านภาวะผู้นำ และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง จำนวน 9 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยี ด้านการเมือง ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านสังคม ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหาร กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในแต่ละขั้นตอน พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในระดับสูงทุกขั้นตอน

ชวนชม ชินะตังกูร (2548) ได้ศึกษาปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษา จำนวน 175 โรง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านลักษณะองค์กร ด้านลักษณะบุคลากร และด้านลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยองค์การระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา กับระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านลักษณะองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยองค์การของโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ทั้งโดยภาพรวมและทุกรายด้าน การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา กับระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านผู้บริหารและด้านผู้เรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทั้งโดยภาพรวมและทุกรายด้าน ปัจจัยองค์การ โดยภาพรวม และด้านบุคลากร ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยองค์การด้านลักษณะบุคลากร ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยองค์การ โดยภาพรวม และด้านลักษณะสภาพแวดล้อม ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านผู้บริหารสถาน ศึกษาปัจจัยองค์การด้านลักษณะบุคลากร ลักษณะนโยบายการบริหาร

และการปฏิบัติส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านครูของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีปัจจัยองค์การด้านนโยบายและการปฏิบัติส่งผลผูกพัน

สมาน เพชรนาวา (2549) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพด้านระบบบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา และด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

สุนทร สุวัชรชัยดิวงษ์ (2549) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน

ทรงศักดิ์ สุธุข (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยทางการบริหารบางประการที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจัยทางการบริหารบางประการในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ลักษณะของบุคลากร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ระดับการปฏิบัติของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การประเมินมาตรฐานการศึกษา และการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ปัจจัยทางการบริหารบางประการในโรงเรียนกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยทางการบริหารบางประการด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านแรงจูงใจของบุคลากร และด้านการตัดสินใจของผู้บริหารสามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

จิราภา วิชาชาญ (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์บริการ การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเขตภูมิภาคตะวันตก พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เขตภูมิภาคตะวันตก ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เขตภูมิภาคตะวันตก ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เขตภูมิภาคตะวันตก คือ แรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม

รัตนา มณฑลเพชร (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อกระบวนการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ที่ได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการควบคุมงาน ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านแรงจูงใจ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิสัมพันธ์และอิทธิพล ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม กระบวนการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนที่ได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับรายด้านได้ดังนี้ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา และกระบวนการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อกระบวนการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน โดยภาพรวมมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านภาวะผู้นำ ด้านการควบคุมงาน และด้านการตัดสินใจ

กนิษฐา กลิ่นสุวรรณ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัจจัยการบริหารทั้ง 2 ปัจจัย พบว่า ปัจจัยภายในอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยภายนอก อยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการดำเนินการ ขั้นตอนการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.593$) และเป็นความสัมพันธ์ทางบวก เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางทั้ง 2 ปัจจัย เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ดังนี้ ปัจจัยภายนอก ($r_{xy} = 0.563$) และปัจจัยภายใน ($r_{xy} = 0.561$) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านสังคม ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านการเมือง ส่วนด้านสภาพแวดล้อม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีการทำนาย ดังนี้ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา = 0.336 (ด้านสังคม) + 0.144 (ด้านโครงสร้างองค์กร) + 0.115 (ด้านบุคลากร) + 0.143 (ด้านการเมือง) + 0.092 (ด้านสภาพแวดล้อม)

มันทิกา พัทธกุล (2551) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ คุณลักษณะด้านการสร้างแรงจูงใจ คุณลักษณะด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ คุณลักษณะด้านการอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงาน คุณลักษณะด้านการติดต่อสื่อสาร คุณลักษณะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคุณลักษณะด้านการแสวงหาความรู้ใหม่

สัทมาน สะบุญดิง (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภาพรวมการแสดงผลพฤติกรรมและการดำเนินงานของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม มีการแสดง

พฤติกรรม อยู่ในระดับปานกลาง และด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านโครงสร้างองค์กร และด้านเทคโนโลยีมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ส่วนด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก ส่วนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูงถึงสูง

เชิดชัย ฮวดศรี (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับ “มาก” เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการบริหาร และการจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และด้านสารสนเทศ

ศานิตย์ ศรีคุณ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศ ในการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนเริ่มมีการดำเนินงานตามระบบการจัดการฐานข้อมูล และสารสนเทศในการประกันคุณภาพ ภายในมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนแล้ว แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้ กลไกในการกำกับติดตาม มีหลากหลายกลไกและเกิดความซ้ำซ้อนในการเก็บข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และสารสนเทศไม่สมบูรณ์ ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศไม่ชัดเจน เมื่อจะต้องทำ รายงานการประเมินตนเอง (Self-assessment report: SAR) จึงต้องมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม ในบางตัวบ่งชี้ เพื่อให้ตรงกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเก็บข้อมูลและสารสนเทศไม่สม่ำเสมอ ทำให้สารสนเทศที่ได้ไม่เป็นปัจจุบัน

ธงชัย หมื่นสา (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารโรงเรียนกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีการปฏิบัติสูงสุด และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนทุกด้าน มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนกับการประกันคุณภาพภายใน พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

ศิริพร ชนะสมบุญ (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้ง 4 ด้าน มีการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านการเรียนการสอนและด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนตามลำดับ ส่วนปัญหาของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่วนแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารให้เหมาะกับบริบทของโรงเรียน มีรูปแบบการบริหารที่เป็นเอกลักษณ์ แบบมีส่วนร่วม และบูรณาการ มีรูปแบบการประเมินผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามสภาพจริง โดยร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องและมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ รวมทั้งมีแผนของงบประมาณพิเศษสนับสนุนที่ชัดเจน และมีโครงสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างชัดเจน และปฏิบัติได้จริง

มลิวลัย พาศรี (2552) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหาร สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทางบวกและอยู่ในระดับสูง ปัจจัยการบริหารด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านลักษณะองค์กรและด้านลักษณะบุคลากรสามารถพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.846 มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 71.50 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.248 โดยสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา = $0.451 + 0.486$ (นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ) + 0.302 (ลักษณะองค์กร) + 0.114 (ลักษณะบุคลากร)

ภิญญาดา เลขวรรณวิเศษ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยระบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และปัจจัยกำหนดประสิทธิผลขององค์กรที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติตามปัจจัยระบบการดำเนินงานประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการใช้ปัจจัยกำหนดประสิทธิผลขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ด้วยกันมีทั้งหมด 65 ค่า มีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 4 (Y_1) โดยมีค่าพยากรณ์ปรับปรุง ($adj R^2$) เท่ากับ .529 สร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ สมการในรูปคะแนนดิบ คือ $Y_1 = 2.297 + .237 X_{17} + .188 X_{14} - .150 X_{12}$ สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z_{Y1} = .665 Z_{17} + .459 Z_{14} - .422 Z_{12}$ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (Y_2) โดยมีค่าพยากรณ์ปรับปรุง ($adj R^2$) เท่ากับ .356 สร้างในรูปคะแนนดิบ และในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ สมการในรูปคะแนนดิบ คือ $Y_2 = 1.794 + .380 X_{14}$ สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z_{Y2} = .613 Z_{14}$ โดยสรุป การปฏิบัติตามปัจจัยระบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และการใช้ปัจจัยกำหนดประสิทธิผลองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยทั้งสองด้านส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวพยากรณ์ที่ดีของผลการประเมินคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ คือ การรายงานคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ตัวพยากรณ์ที่ดีของผลของการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วินัย วิทย์ไพบุลย์สกุล (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร ของกลุ่มตัวอย่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมาก ระดับมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับดีทุกด้าน ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน ผลปรากฏ ดังนี้ ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานด้านผู้เรียน การกำหนดเป้าหมาย ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานด้านผู้เรียน

สมศักดิ์ ด้านเดชา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัดยะลา พบว่าระดับปัจจัยการบริหารและระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงถึงสูง ทั้งรายด้านและภาพรวม ตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัดยะลา สามารถสมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในในรูปแบบคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$\text{การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน} = .393 + .199 (\text{โครงสร้างองค์กร}) + .241 (\text{เทคโนโลยี}) + .199 (\text{ภาวะผู้นำ}) + .134 (\text{การทำงานเป็นทีม}) + .127 (\text{การติดต่อสื่อสาร})$$

โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมาคือด้านแรงจูงใจ ด้านโครงสร้างองค์กรและด้านการติดต่อสื่อสาร ส่วนระดับปัจจัยทางการบริหารระดับครูทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านลักษณะของบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ตามลำดับ ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยทางการบริหารระดับครูกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านลักษณะของบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านแรงจูงใจ โดยมีอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 75.70 ปัจจัยทางการบริหารระดับครูที่มีอิทธิพล และส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยทางการบริหารระดับครู ส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กรมีอิทธิพลต่อด้านสภาพแวดล้อมองค์กร และด้านแรงจูงใจ มีอิทธิพลต่อด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ทั้งนี้ตัวแปรต้นระดับ ผู้บริหารสามารถอธิบายความผันแปร สัมประสิทธิ์การถดถอยของระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 74.51

อริยา คงเพียรภาค (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการศึกษา พบว่า สภาพปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” โดยปัจจัยภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนปัจจัยทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ปัจจัยทางการบริหารที่เป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขนาดเล็กที่ดี มีเพียง 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยการจูงใจ (X_2) การใช้เทคโนโลยี (X_8) การทำงานเป็นทีม (X_5) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) การติดต่อสื่อสาร (X_6) และโครงสร้างของโรงเรียน (X_7) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.822 มีค่าอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 67.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ Unstandardized score) $Y = 0.427 + 0.217 (X_2) + 0.185 (X_8) + 0.180 (X_5) + 0.116 (X_3) + 0.112 (X_6) + 0.090 (X_7)$ สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized score) $Z (Y) = 0.222Z (X_2) + 0.195Z (X_8) + 0.179 Z (X_5) + 0.136Z (X_3) + 0.125Z (X_6) + 0.119Z (X_7)$

วราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา คหวิฑูวิชาสามัญระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานประกันคุณภาพภายในด้านต่าง ๆ กับการดำเนินงานประกันคุณภาพ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา คหวิฑูวิชาสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกปัจจัย ปัจจัยการบริหารงานด้านเทคโนโลยี ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการจูงใจ ด้านทรัพยากร เพื่อการเรียนการสอน และด้านการติดต่อสื่อสาร สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสอนศาสนา คหวิฑูวิชาสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.92 มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์

ร้อยละ 85 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ คะแนนดิบ ผลการดำเนินงานคุณภาพภายใน = $0.44 + 0.22$ (เทคโนโลยี) + 0.20 (โครงสร้างองค์กร) + 0.19 (การจูงใจ) + 0.15 (ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน) + 0.13 (การติดต่อสื่อสาร) คะแนนมาตรฐาน ผลการดำเนินงาน คุณภาพภายใน = $0.44 + 0.25$ (เทคโนโลยี) + 0.24 (โครงสร้างองค์กร) + 0.22 (การจูงใจ) + 0.17 (ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน) + 0.16 (การติดต่อสื่อสาร)

ศุจิกา จักคาม (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่พยากรณ์การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ใน ระดับมาก 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในทางบวกและอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยการบริหารด้านนโยบาย การบริหารและการปฏิบัติ ด้านลักษณะของบุคลากร และด้านลักษณะขององค์กร สามารถพยากรณ์ การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.870 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ร้อยละ 75.8 และค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.234 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ดังนี้ สมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนดิบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา = $0.585 + 0.523$ (นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ) + 0.191 (ลักษณะของบุคลากร) + 0.136 (ลักษณะขององค์กร) สมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา = 0.593 (นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ) + 0.197 (ลักษณะของบุคลากร) + 0.131 (ลักษณะขององค์กร)

คำเตียง ก่าเกลี้ยง (2556, หน้า 120) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ปัจจัยทางการบริการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำและบรรยากาศ/ วัฒนธรรมองค์กร ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยี/ สารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้าน

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ทั้ง 10 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยทางการบริหารมี 6 ปัจจัย คือ วัสดุทัศน ทัศนกิจ ยุทธศาสตร์ การติดต่อสื่อสาร โครงสร้าง/ บริบทองค์การ บรรยากาศ/ วัฒนธรรมองค์การ การทำงานเป็นทีม และการบริหารจัดการมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 73.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

Ragan and Leithwood (1974) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จในเมือง Ontario แคนาดา ได้พบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารโรงเรียน คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวครู ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ความสามารถในการสอนของครู ปัจจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ ความชัดเจนของหลักสูตร การนิเทศติดตามผล และการใช้ข้อมูลย้อนกลับ ปัจจัยเกี่ยวกับผู้บริหาร ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหารและการนิเทศติดตามผล ปัจจัยเกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้แก่ นิสัยและความสามารถของนักเรียน ทัศนคติของนักเรียนต่อการเรียนการสอนของครู ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ การสนับสนุนและเจตคติต่อการเรียนการสอนของนักเรียน

Hoy and Miskel (1991) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงระบบ 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ สภาพแวดล้อม บุคลากร ทรัพยากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการเรียนการสอน 2) กระบวนการ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ การบริหารและการจัดการ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ความสามารถในการสร้าง ความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย รู้จักให้การยอมรับและการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 3) ผลผลิต ได้แก่ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ

Ruben (1994) ซึ่งได้ศึกษาอิทธิพลของผู้บริหารมีผลกระทบต่อความพึงพอใจในงานของครูมากที่สุด สำหรับตัวนักเรียนนั้น พบว่า ความพึงพอใจในความสำเร็จของนักเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในงานของครู เมื่อทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจในงานก็พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจภายใน คือ ความสำเร็จของนักเรียน ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจภายนอก คือ สภาพการทำงาน การสนับสนุนของผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจภายใน คือ การขาดการมุ่งความสำเร็จของครู การขาดการยอมรับและการขาดความสำเร็จของนักเรียน สำหรับปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่พอใจภายนอก คือ สภาพการทำงานที่เลวร้าย และความสัมพันธ์ของนักเรียนไม่เป็นที่พอใจ

Sammons, Hillman and Mortimore (1994) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่สอดคล้องกับประสิทธิภาพของโรงเรียนที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ จะประกอบด้วย ความเป็นผู้นำทางด้านวิชาชีพ มีเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีสภาพแวดล้อมที่ดี มุ่งเน้นคุณภาพการเรียนการสอน มีจุดประสงค์การสอนที่ชัดเจน มีความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีระบบการเสริมแรงทางบวก มีระบบการติดตามความสำเร็จของผู้เรียน ส่งเสริมสิทธิและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน มีการร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน มีการพัฒนาองค์กรอยู่ตลอดเวลา

Murray (1996) ได้ศึกษาศักยภาพของชุมชนออสเตรเลีย ต่อการใช้ระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (Total quality management: TQM) โดยมีเป้าหมายเพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำต่อการพัฒนาการฝึกอบรม ผลการวิจัย พบว่า จุดเน้นสำคัญของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารการพัฒนาที่มุ่งงานความร่วมมือ จะสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ การร่วมมือของทีมงานควรให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการมอบอำนาจบทบาทและมอบหมายความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม ผลการวิจัยให้ความสำคัญกับกลยุทธ์การจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำ พัฒนาทีมงานที่มีคุณภาพ พัฒนาวัฒนธรรมของความร่วมมือใน การงาน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

Maciel (2008) ได้ทำการวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา โดยทำการสำรวจประสิทธิภาพของโรงเรียน ความสำเร็จของนักเรียนและพฤติกรรมของผู้บริหารว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร พบว่า พฤติกรรมผู้บริหาร ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนการสอน การนิเทศ วิสัยทัศน์และการทุ่มเทในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และพฤติกรรมผู้บริหารมีผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนที่วัดด้วยความสำเร็จของนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาปัจจัย ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสาร โครงสร้างองค์การ การใช้เทคโนโลยี และการจูงใจที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทุกคนทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องศึกษา วิเคราะห์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และนำไปจัดดำเนินการต่าง ๆ ไปใช้เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนารวมโรงเรียนทั้งหมด 12 โรงเรียน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน ครูผู้สอน จำนวน 235 คน รวมเป็น 254 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน และครูผู้สอน จำนวน 140 คน รวมเป็น 153 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามรายโรงเรียนแล้วจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 153 คน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนวัดมาบข่า	3	2	39	23
โรงเรียนวัดกระเจต	1	1	10	6
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 1	2	1	40	24
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 2	1	1	10	6
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3	2	1	20	12
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4	2	1	22	13
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5	2	1	25	15
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 6	1	1	8	5
โรงเรียนชุมชนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 7	2	1	35	21
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 9	1	1	10	6
โรงเรียนวัดชากผักกูด	1	1	10	6
โรงเรียนบ้านหนองระกำ	1	1	6	3
รวม	19	13	235	140

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (1961) แบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 8 ปัจจัย คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การทำงานเป็นทีม 3) ทรัพยากร เพื่อการเรียนการสอน 4) การมีส่วนร่วม 5) การติดต่อสื่อสาร 6) โครงสร้างองค์การ 7) การใช้ เทคโนโลยี และ 8) การจูงใจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย

8 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 1 และ 2 เป็นชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 7)

- 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการและแนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่วนที่ 1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางการบริหารงานที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา
2. ศึกษาข้อมูลจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ศึกษาการสร้างแบบสอบถามของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เกิดความสมบูรณ์
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และให้ข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวี	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3 ดร.ธนวิน ทองแพง	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.4 นายชูชีพ ฉายอรุณ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 2 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1
3.5 นายวรา งามเสงี่ยม	ผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 6 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1

จากการนำแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) ซึ่งข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า .60-1.00 คัดเลือกไว้สามารถใช้ได้ โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ และเสนอประธานคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาแก้ไขขั้นสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item-total correlation) (พงศ์เทพ จิระโร, 2559, หน้า 26) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (พงศ์เทพ จิระโร, 2559, หน้า 21) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ข้อรายการ (ด้าน)	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>) ค่าความเชื่อมั่น	
	อยู่ระหว่าง	(Reliability)
ปัจจัยการบริหารงาน		
1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ	.35-.82	.89
2. ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม	.70-.83	.91
3. ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	.79-.86	.92
4. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	.75-.89	.93
5. ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร	.65-.86	.91
6. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ	.68-.87	.92
7. ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี	.77-.90	.93
8. ปัจจัยด้านการจูงใจ	.72-.89	.95
รวมปัจจัยการบริหารงาน	.47-.88	.98
การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	.74-.86	.92
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	.63-.79	.90
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	.71-.86	.93
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	.64-.88	.92
5. ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	.79-.87	.95
6. ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	.79-.93	.95
7. ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	.77-.88	.95
8. ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	.78-.87	.92
รวมด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	.54-.92	.98

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นนำเสนอต่อประธานกรรมการ เพื่อตรวจสอบแก้ไขเป็นครั้งสุดท้าย และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จัดส่งแบบสอบถาม ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และไปเก็บคืนด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรต้น คือ ปัจจัยทางการบริหาร (X) และตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน (Y) แล้วนำข้อมูลที่ได้ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) มาทำการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และใช้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสมบูรณ์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ในการศึกษาปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยการหา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ในการแปลผลค่าเฉลี่ยแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ดังนี้ (พงศเทพ จิระโร, 2559, หน้า 15) ด้านปัจจัยทางการบริหาร/ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/ สภาพการดำเนินงาน มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/ สภาพการดำเนินงาน มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/ สภาพการดำเนินงาน ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/ สภาพการดำเนินงาน น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจัย/ สภาพการดำเนินงาน น้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment

correlation coefficient) ซึ่งมีเกณฑ์บอกระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร (วารสารฯ ช่วยแก้ว, 2555 หน้า 72) ดังนี้

- r มีค่ามากกว่า 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
- r มีค่า 0.60-0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง
- r มีค่า 0.40-0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับกลาง
- r มีค่า 0.20-0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ
- r มีค่าน้อยกว่า 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อสร้างสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนดิบ (Raw score) และสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized score)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารงาน และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
2. สถิติสำหรับหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)
3. สถิติสำหรับหาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)
4. ทำการทดสอบตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน ตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยต้องมีค่าความสัมพันธ์กันน้อย คือ มีค่า Tolerance ไม่น้อยกว่า .10 และค่า VIF น้อยกว่า 10 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544, หน้า 252)
5. สถิติสำหรับสร้างสมการพยากรณ์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าอัตราส่วน t ใช้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปร
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
F	แทน	ค่าอัตราส่วน F ใช้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของความสัมพันธ์ร่วมของตัวพยากรณ์กับตัวแปรตาม
X	แทน	การดำเนินงานปัจจัยทางการบริหาร
X_1	แทน	ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ
X_2	แทน	ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม
X_3	แทน	ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
X_4	แทน	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม
X_5	แทน	ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร
X_6	แทน	ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ
X_7	แทน	ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี
X_8	แทน	ปัจจัยด้านการจูงใจ
Y	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
Y_1	แทน	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
Y_2	แทน	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
Y_3	แทน	ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

Y_4	แทน	ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
Y_5	แทน	ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
Y_6	แทน	ด้านการประเมินคุณภาพภายใน
Y_7	แทน	ด้านการจัดทำรายงานประจำปี
Y_8	แทน	ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (ค่าอำนาจการพยากรณ์)
$Adjusted R^2$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เปลี่ยนจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรต้นทีละตัว (ค่าอำนาจการพยากรณ์ที่ปรับแก้แล้ว)
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสมการถดถอย
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรต้นในรูปคะแนนดิบ
$Beta$	แทน	ค่ามาตรฐานสัมประสิทธิ์การถดถอย
SS	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสองความแปรปรวน
MS	แทน	ค่าความแปรปรวนเฉลี่ย
df	แทน	ชั้นของความอิสระ
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
$Tolerance$	แทน	ค่าความคงทนของการยอมรับ
VIF	แทน	ปัจจัยการขยายตัวของแปรปรวน (Variance inflation factor)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ประกอบด้วย 8 ปัจจัย คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การทำงานเป็นทีม 3) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 4) การมีส่วนร่วม 5) การติดต่อสื่อสาร 6) โครงสร้างองค์การ 7) การใช้เทคโนโลยี และ 8) การจูงใจ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลโดยแสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้าน ซึ่งรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ปัจจัยการบริหารงาน	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	ภาวะผู้นำ	4.15	0.57	มาก	1
2	การทำงานเป็นทีม	4.09	0.67	มาก	4
3	ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	4.05	0.60	มาก	6
4	การมีส่วนร่วม	4.13	0.63	มาก	2
5	การติดต่อสื่อสาร	4.03	0.66	มาก	7
6	โครงสร้างองค์การ	4.07	0.62	มาก	5
7	การใช้เทคโนโลยี	4.10	0.63	มาก	3
8	การจูงใจ	4.02	0.70	มาก	8
รวม		4.08	0.55	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านการจูงใจมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านภาวะผู้นำ	n = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1.	ผู้บริหารใช้ความรู้ และความสามารถในการบริหารงาน	4.27	0.63	มาก	1
2.	ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ในการบริหารงาน	4.26	0.65	มาก	2
3.	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ในการปฏิบัติงานให้เต็มความสามารถ	4.26	0.68	มาก	3
4.	ผู้บริหารติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	4.10	0.67	มาก	7
5.	ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหา บริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคล ได้เป็นอย่างดี	3.94	0.88	มาก	9
6.	ผู้บริหารใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน	4.10	0.75	มาก	8
7.	ผู้บริหารสามารถประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	4.14	0.72	มาก	6
8.	ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนไปได้เป็นอย่างดี	4.16	0.72	มาก	5
9.	ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.17	0.75	มาก	4
รวม		4.15	0.57	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารใช้ความรู้ และความสามารถในการบริหารงาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ในการบริหารงาน และผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้เต็มความสามารถ ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารสามารถแก้ปัญหา บริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการทำงานเป็นทีม	$n = 153$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1.	ผู้บริหารสร้างความเชื่อถือ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ทีมงาน	4.11	0.70	มาก	2
2.	ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายของทีมงานไปในแนวทางเดียวกัน	4.11	0.73	มาก	3
3.	ผู้บริหารใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน	4.15	0.75	มาก	1
4.	ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อเลือกแนวปฏิบัติ	4.07	0.85	มาก	4
5.	ผู้บริหารเสริมสร้างความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการทำงานให้แก่ทีมงาน	4.03	0.77	มาก	6
6.	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.05	0.78	มาก	5
รวม		4.09	0.67	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม ในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสร้างความเชื่อถือ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ทีมงาน และผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายของทีมงานไปในแนวทางเดียวกัน ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารเสริมสร้างความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการทำงานให้แก่ทีมงาน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	$n = 153$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1.	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ การเรียน เพื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	4.15	0.64	มาก	1
2.	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณปรับปรุง ซ่อมแซมอาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.00	0.74	มาก	4
3.	ผู้บริหารมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ชั้นเรียน ให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ และปลอดภัย อยู่เสมอ	4.03	0.72	มาก	3
4.	ผู้บริหารมีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ทั้งภายใน และภายนอกชั้นเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.03	0.66	มาก	2
รวม		4.05	0.60	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์การเรียน เพื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้บริหารมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ และปลอดภัย อยู่เสมอ ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 1 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการมีส่วนร่วม	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชนได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ	4.17	0.68	มาก	2
2.	ผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน	4.18	0.79	มาก	1
3.	ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย	4.08	0.87	มาก	6
4.	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายได้แสดง ความสามารถอย่างเต็มที่	4.12	0.71	มาก	3
5.	ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้บุคลากรแก้ปัญหาด้วยตนเอง	4.10	0.68	มาก	5
6.	ผู้บริหารให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยในความสำเร็จของบุคลากร	4.12	0.74	มาก	4
รวม		4.13	0.63	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ
เรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง
ในการปฏิบัติงาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง
ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้
ทุกฝ่ายได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของ
ทุกฝ่าย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 1 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการติดต่อสื่อสาร	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสารในการปฏิบัติงาน	4.09	0.73	มาก	1
2.	ผู้บริหารใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการสื่อสาร ในการปฏิบัติงาน	4.08	0.76	มาก	2
3.	ผู้บริหารเน้นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า	3.96	0.81	มาก	4
4.	ผู้บริหารใช้เทคนิคและสื่อหลาย ๆ ทางเพื่อให้บุคลากรได้รับ ข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง	4.01	0.75	มาก	3
รวม		4.03	0.66	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา รายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสารในการปฏิบัติงาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการสื่อสาร ในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารใช้เทคนิคและสื่อหลาย ๆ ทาง เพื่อให้บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารเน้นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 1 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านโครงสร้างองค์กร	n = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1.	ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างของโรงเรียนที่ชัดเจน	4.05	0.76	มาก	3
2.	ผู้บริหารให้อำนาจบุคลากรในการตัดสินใจ ตามโครงสร้าง ของโรงเรียนเพื่อให้การบริหารงานนั้นเป็นไปได้ด้วย ความคล่องตัว	4.13	0.73	มาก	1
3.	ผู้บริหารมีการกำหนดบทบาท และแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน	4.11	0.70	มาก	2
4.	ผู้บริหารมีการมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ และความถนัด	4.01	0.74	มาก	5
5.	ผู้บริหารส่งเสริม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากร ได้อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง	4.04	0.69	มาก	4
รวม		4.07	0.62	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารให้อำนาจบุคลากรในการตัดสินใจ
ตามโครงสร้างของโรงเรียนเพื่อให้การบริหารงานนั้นเป็นไปได้ด้วยความคล่องตัว มีคะแนนเฉลี่ยสูง
ที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการกำหนดบทบาท และแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน และผู้บริหารมีการจัด
โครงสร้างของโรงเรียนที่ชัดเจน ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารมีการมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติ
หน้าที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ และความถนัด มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 1 ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการใช้เทคโนโลยี	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.	ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีให้บุคลากรได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน	4.05	0.72	มาก	4
2.	ผู้บริหารมีการส่งเสริม และสนับสนุน ให้บุคลากรนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงาน	4.15	0.74	มาก	2
3.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากร มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง	4.17	0.75	มาก	1
4.	ผู้บริหารและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน	4.14	0.71	มาก	3
5.	ผู้บริหารมีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.73	มาก	5
รวม		4.10	0.63	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากร มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการกำหนดบทบาท และแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจนผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงาน และผู้บริหารและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารมีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 1 ปัจจัยด้านการจูงใจ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการจูงใจ	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.	ผู้บริหารใช้เทคนิควิธีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	3.96	0.74	มาก	8
2.	ผู้บริหารตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม	4.08	0.73	มาก	1
3.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ	4.05	0.86	มาก	4
4.	ผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม	3.94	0.87	มาก	9
5.	ผู้บริหารให้เกียรติยกย่องชมเชยบุคลากรทุกคนโดยเสมอภาค	3.99	0.88	มาก	7
6.	ผู้บริหารมีความสุขรอบคอบ รู้จักการครองใจคน	4.00	0.89	มาก	6
7.	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อเกิดปัญหา	4.05	0.79	มาก	3
8.	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน	4.04	0.87	มาก	5
9.	ผู้บริหารมีการสนับสนุนจัดหาจัดซื้ออุปกรณ์ให้ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	4.05	0.75	มาก	2
รวม		4.02	0.70	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัจจัยด้านการจูงใจ กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการสนับสนุนจัดหาจัดซื้ออุปกรณ์ให้ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อเกิดปัญหา ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลโดยแสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.38	0.59	มาก	2
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.42	0.50	มาก	1
3	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.29	0.57	มาก	6
4	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.32	0.56	มาก	4
5	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.23	0.60	มาก	8
6	การประเมินคุณภาพภายใน	4.27	0.55	มาก	7
7	การจัดทำรายงานประจำปี	4.31	0.53	มาก	5
8	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.34	0.57	มาก	3
รวม		4.32	0.49	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด

รองลงมา คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	$n = 153$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของชุมชน	4.39	0.71	มาก	3
2.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของโรงเรียน	4.40	0.69	มาก	2
3.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้	4.44	0.63	มาก	1
4.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนโดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน	4.34	0.67	มาก	4
5.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนโดยคำนึงถึงความต้องการของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น	4.33	0.68	มาก	5
รวม		4.38	0.59	มาก	

จากตารางที่ 16 พบว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของโรงเรียน และโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของชุมชน ตามลำดับ

ส่วนโรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความต้องการของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	4.47	0.62	มาก	3
2.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.55	0.57	มากที่สุด	1
3.	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	4.49	0.59	มาก	2
4.	โรงเรียนมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้	4.30	0.64	มาก	7
5.	โรงเรียนได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและผู้เรียน รวมถึงกำหนดบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ไว้อย่างชัดเจน	4.39	0.63	มาก	5
6.	โรงเรียนมีการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	4.39	0.62	มาก	4
7.	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.37	0.59	มาก	6
รวม		4.42	0.50	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และโรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้เป็นที่ไปตามแผนที่กำหนดไว้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.	โรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ที่เอื้อต่อการพัฒนางานที่ชัดเจน	4.27	0.63	มาก	4
2.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน	4.36	0.68	มาก	1
3.	โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางวิธีการการประกันคุณภาพ ภายในที่ชัดเจน	4.35	0.62	มาก	2
4.	โรงเรียนมีการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามบริบทของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและเป็น ปัจจุบัน	4.31	0.65	มาก	3
5.	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม ถูกต้อง สมบูรณ์ ง่ายต่อการค้นหาและสะดวก ในการนำไปใช้	4.22	0.66	มาก	6
6.	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน	4.24	0.70	มาก	5
รวม		4.29	0.57	มาก	

จากตารางที่ 18 พบว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางวิธีการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน และโรงเรียนมีการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามบริบทของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ครอบคลุม ถูกต้อง สมบูรณ์ ง่ายต่อการค้นหาและสะดวกในการนำไปใช้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.	โรงเรียนมีการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน	4.36	0.61	มาก	3
2.	โรงเรียนมีการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ	4.33	0.67	มาก	5
3.	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน	4.35	0.68	มาก	4
4.	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.41	0.63	มาก	1
5.	โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการที่ชัดเจน	4.37	0.65	มาก	2
6.	โรงเรียนมีการดำเนินงานโดยเน้นหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	4.29	0.72	มาก	6
7.	โรงเรียนมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	4.28	0.64	มาก	7
8.	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการทุกครั้ง	4.19	0.70	มาก	8
รวม		4.32	0.56	มาก	

จากตารางที่ 19 พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงาน ตามปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการที่ชัดเจน และโรงเรียนมีการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงาน เมื่อเสร็จสิ้นโครงการทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.	โรงเรียนมีการติดตามตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพ ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.22	0.64	มาก	3
2.	โรงเรียนมีการกำหนดวิธีการ มาตรฐานการตรวจสอบ และทบทวนที่ชัดเจน	4.18	0.63	มาก	7
3.	โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาที่ชัดเจน	4.28	0.68	มาก	2
4.	โรงเรียนมีการ สรุปผล การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาที่ชัดเจน	4.30	0.68	มาก	1
5.	โรงเรียนมีการนำผลไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	4.19	0.71	มาก	6
6.	โรงเรียนมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในโรงเรียน ทุกปี โดยดำเนินการอย่างจริงจัง และเป็นระบบ	4.20	0.73	มาก	5
7.	โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.22	0.72	มาก	4
รวม		4.23	0.60	มาก	

จากตารางที่ 20 พบว่า การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายชื่อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการสรุปผล การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน โรงเรียนมีการการติดตามตรวจสอบ และทบทวน คุณภาพของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามลำดับ ส่วน โรงเรียนมีการกำหนดวิธีการ มาตรฐาน การตรวจสอบและทบทวนที่ชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในการประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมและรายชื่อ

ข้อ	การประเมินคุณภาพภายใน	<i>n</i> = 153		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.	โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ครอบคลุมมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.30	0.63	มาก	2
2.	โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน ครอบคลุม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.31	0.67	มาก	1
3.	โรงเรียนมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับ ช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดเป็นรายบุคคลและภาพรวม	4.28	0.67	มาก	3
4.	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ	4.24	0.64	มาก	5
5.	โรงเรียนจัดให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจ ง่ายและเชื่อถือได้	4.22	0.66	มาก	6
6.	โรงเรียนมีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้พัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.25	0.65	มาก	4
รวม		4.27	0.55	มาก	

จากตารางที่ 21 พบว่า การประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนที่มีการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ โรงเรียนมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดเป็นรายบุคคลและภาพรวม ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนจัดให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจง่ายและเชื่อถือได้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในการจัดทำรายงานประจำปี โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการจัดทำรายงานประจำปี	$n = 153$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1.	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียนตามรูปแบบที่เขตพื้นที่ศึกษากำหนด	4.38	0.63	มาก	2
2.	โรงเรียนมีการระบุสภาพทั่วไปของโรงเรียน ไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.35	0.63	มาก	3
3.	โรงเรียนมีการระบุเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียนไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.39	0.63	มาก	1
4.	โรงเรียนมีการระบุความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.30	0.62	มาก	4
5.	โรงเรียนมีการระบุจุดเด่น-จุดด้อย ไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.26	0.59	มาก	5
6.	โรงเรียนมีการระบุความต้องการการช่วยเหลือ ไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.25	0.61	มาก	6
7.	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานเผยแพร่รายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อสาธารณะชน	4.21	0.64	มาก	7
รวม		4.31	0.53	มาก	

จากตารางที่ 22 พบว่า การจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการระบุเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียนไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียน อย่างชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน ตามรูปแบบที่เขตพื้นที่ศึกษากำหนด และโรงเรียนมีการระบุสภาพทั่วไปของโรงเรียน ไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการจัดทำรายงานเผยแพร่รายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อสาธารณะชน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	$n = 153$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานทำการปรับปรุง และพัฒนา ระบบประกันคุณภาพการศึกษา	4.33	0.69	มาก	3
2.	โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.37	0.65	มาก	1
3.	โรงเรียนมีการตรวจสอบ ติดตาม และทบทวนการดำเนินงาน ตามโครงการ/ กิจกรรมอย่างเป็นระบบ	4.32	0.63	มาก	4
4.	โรงเรียนมีการนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การประกันคุณภาพ การศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.33	0.60	มาก	2
รวม		4.34	0.57	มาก	

จากตารางที่ 23 พบว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุน

ให้โรงเรียนดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานทำการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการตรวจสอบ ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ/ กิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 รายละเอียดดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	X
Y_1	.432**	.395**	.436**	.372**	.313**	.456**	.462**	.446**	.484**
Y_2	.404**	.401**	.455**	.422*	.419**	.468**	.490**	.481**	.512**
Y_3	.517**	.480**	.434**	.459**	.472**	.517**	.561**	.536**	.582**
Y_4	.479**	.476**	.480**	.412**	.439**	.489**	.578**	.527**	.565**
Y_5	.499**	.504**	.454**	.497**	.429**	.539**	.522**	.575**	.592**
Y_6	.466**	.470**	.511**	.455**	.397**	.506**	.559**	.511*	.562**
Y_7	.481**	.439**	.491**	.428**	.380**	.469**	.566**	.454**	.535**
Y_8	.452**	.401**	.429**	.391**	.306**	.490**	.490**	.452**	.499**
Y	.534**	.514**	.528**	.493**	.458**	.562**	.607**	.574**	.622**

** $p < .01$

จากตารางที่ 24 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ทั้ง 8 ปัจจัย 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์สูงสุด และมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” คือ ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) ($r = 0.607$) และปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอยู่ในระดับกลาง ดังนี้ การจูงใจ (X_8) ($r = 0.574$) โครงสร้างองค์กร (X_6) ($r = 0.562$) ภาวะผู้นำ (X_1) ($r = 0.534$) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) ($r = 0.528$) การทำงานเป็นทีม (X_2) ($r = 0.514$) การมีส่วนร่วม (X_4) ($r = 0.493$) และการติดต่อสื่อสาร (X_5) ($r = 0.458$) ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่แยกเป็นรายด้าน เพื่อตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ตัวพยากรณ์	Tolerance	VIF
ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7)	.612	1.635
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X_1)	.591	1.691
ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3)	.560	1.786

จากตารางที่ 25 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันน้อย เนื่องจากค่า *Tolerance* มีค่าไม่น้อยกว่า .10 และค่า *VIF* น้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรพยากรณ์มีค่าสัมพันธ์กันน้อย ไม่มีลักษณะเป็นภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ดังนั้น จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย คือ ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X_1) ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) ผลการวิเคราะห์แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่มีปัญหาเรื่อง ภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ และทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณต่อไปได้

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จากปัจจัยต่าง ๆ

	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
สมการถดถอย	16.51	3	5.50	40.06*	.000
ความคลาดเคลื่อน	20.47	149	.137		
รวม	36.99	152			

* $p < .05$

จากตารางที่ 26 พบว่า ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X_1) และปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 27 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (อำนาจพยากรณ์) ของปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

ตัวแปรต้น	<i>R</i>	<i>R</i> ²	<i>Adjusted R</i> ²	<i>SEB</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
X_7	.607	.369	.365	.39322	88.239	.000
X_7, X_1	.655	.429	.422	.37513	56.437	.000
X_7, X_1, X_3	.668	.446	.435	.37071	40.062	.000

จากตารางที่ 27 พบว่า ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ .60 มีอำนาจในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนร้อยละ 36.90 ($R^2 = 0.36$) เมื่อเพิ่มค่าของ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X_1) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ .65 ทำให้อำนาจพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเพิ่มเป็นร้อยละ 42.29 ($R^2 = 0.42$) เมื่อเพิ่มค่าของปัจจัยด้านทรัพยากร

เพื่อการเรียนการสอน (X_3) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ .66 ทำให้อำนาจพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.60 ($R^2 = 0.44$) แสดงว่า ปัจจัยการบริหารทั้ง 3 ปัจจัย ร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยะเวลาของ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน เมื่อผู้ศึกษานำกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มาสร้างสมการถดถอย โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) รายละเอียดดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ของปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

ตัวแปร	คะแนนดิบ		คะแนน	t	Sig
	B	Std.Error	มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (Constant)	1.724	.245	-	7.040*	.000
ด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7)	.300	.060	.388	4.978*	.000
ด้านภาวะผู้นำ (X_1)	.189	.067	.222	2.803*	.006
ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3)	.143	.067	.175	2.145*	.034

$R = 0.668$, $R^2 = 0.446$, $Adjusted R^2 = 0.435$, $SEB = 0.37071$, $F = 40.062$

* $p < .05$

จากตารางที่ 28 พบว่า มีปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน 3 ปัจจัย คือ ด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) ด้านภาวะผู้นำ (X_1) ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) เข้าสมการถดถอยแล้ว จะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ร้อยละ 66.80 ($R = 0.668$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 44.60 ($R^2 = 0.446$) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อ

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มากที่สุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ (X_1) และด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Beta) เท่ากับ 0.388, 0.222 และ 0.175 ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.724 + 0.300 (X_7) + 0.189 (X_1) + 0.143 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.388 (Z_7) + 0.222 (Z_1) + 0.175 (Z_3)$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน และครูผู้สอน จำนวน 140 คน รวมเป็น 153 คน ซึ่งเป็นจำนวนตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามรายโรงเรียนแล้วจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำนวน 48 ข้อ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .47-.88 และค่าความเชื่อมั่น .98 และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .54-.92 และค่าความเชื่อมั่น .98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อสร้างสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนดิบ (Raw score) และสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized score)

สรุป

จากการศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 8 ปัจจัย คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การทำงานเป็นทีม 3) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 4) การมีส่วนร่วม 5) การติดต่อสื่อสาร 6) โครงสร้างองค์การ 7) การใช้เทคโนโลยี และ 8) การจูงใจ โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยเรียงลำดับได้ดังนี้

1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม 3) ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี 4) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ 6) ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 7) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร และ 8) ปัจจัยด้านการจูงใจ ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละปัจจัย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารใช้ความรู้และความสามารถในการบริหารงาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ในการบริหารงาน และผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุน ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้เต็มความสามารถ ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารสามารถแก้ปัญหา บริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมในการกำหนดวัตถุประสงค์ ร่วมกัน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสร้างความเชื่อถือ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ ทีมงาน และผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายของทีมงานไปในแนวทางเดียวกัน ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารเสริมสร้างความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการทำงานให้แก่ทีมงาน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์การเรียน เพื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน และผู้บริหารมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ และปลอดภัย อยู่เสมอ ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุน

ให้ทุกฝ่ายได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.5 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสารในการปฏิบัติงาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการสื่อสารในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารใช้เทคนิคและสื่อหลายๆ ทางเพื่อให้บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารเน้นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.6 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารให้อำนาจบุคลากรในการตัดสินใจ ตามโครงสร้างของโรงเรียน เพื่อให้การบริหารงานนั้นเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีคะแนนเฉลี่ยสูง รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการกำหนดบทบาท และแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน และผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างของโรงเรียนที่ชัดเจน ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารมีการมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถและความถนัด มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.7 ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากร มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการกำหนดบทบาท และแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน ผู้บริหารมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากร นำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงาน และผู้บริหารและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารมีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.8 ปัจจัยด้านการจูงใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการสนับสนุนจัดหาจัดซื้ออุปกรณ์ให้ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อเกิดปัญหา ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนา

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่มีค่าเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) การจัดทำรายงานประจำปี 6) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 7) การประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของโรงเรียน และโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของชุมชน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความต้องการของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และโรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางวิธีการการประกันคุณภาพ

ภายในที่ชัดเจน และโรงเรียนมีการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามบริบทของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ครอบคลุม ถูกต้อง สมบูรณ์ ง่ายต่อการค้นหาและสะดวกในการนำไปใช้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการที่ชัดเจน และโรงเรียนมีการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงาน เมื่อเสร็จสิ้นโครงการทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน โรงเรียนมีการการติดตามตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการกำหนดวิธีการ มาตรฐานการตรวจสอบ และทบทวนที่ชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2.6 การประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตร กำหนดเป็นรายบุคคลและภาพรวม ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนจัดให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจง่ายและเชื่อถือได้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2.7 การจัดทำรายงานประจำปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการระบุเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียนไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน ตามรูปแบบที่เขตพื้นที่การศึกษากำหนด และโรงเรียนมีการระบุสภาพทั่วไปของโรงเรียน ไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการจัดทำ

รายงานเผยแพร่รายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อสาธารณะชน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียน ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ทำการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนมีการตรวจสอบ ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานตาม โครงการ/ กิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ระยะของ เขต 1 ทั้ง 8 ปัจจัย โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์สูงสุด และมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” คือ ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) ($r = 0.607$) และปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนอยู่ในระดับกลาง ดังนี้ การจูงใจ (X_8) ($r = 0.574$) โครงสร้างองค์การ (X_6) ($r = 0.562$) ภาวะผู้นำ (X_1) ($r = 0.534$) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) ($r = 0.528$) การทำงานเป็นทีม (X_2) ($r = 0.514$) การมีส่วนร่วม (X_4) ($r = 0.493$) และการติดต่อสื่อสาร (X_5) ($r = 0.458$) ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ผลการศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยการบริหารงาน ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน โดยทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

เมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว พบว่า ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ 0.60 มีอำนาจในการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนร้อยละ 36.90 ($R^2 = 0.36$) เมื่อเพิ่มค่าของปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X_1) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ 0.65 ทำให้อำนาจพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเพิ่มเป็นร้อยละ 42.20 ($R^2 = 0.42$) เมื่อเพิ่มค่าของปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ 0.66 ทำให้อำนาจพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเพิ่มเป็นร้อยละ 44.60 ($R^2 = 0.44$) แสดงว่า ปัจจัยการบริหารทั้ง 3 ปัจจัย ร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน กลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เมื่อผู้ศึกษานำกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มาสร้างสมการถดถอย โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Bata) พบว่า มีปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน 3 ปัจจัย คือ ด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) ด้านภาวะผู้นำ (X_1) ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) เข้าสมการถดถอยแล้วจะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ร้อยละ 66.80 ($R = 0.668$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 44.60 ($R^2 = 0.446$) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยการบริหารงาน ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่ม โรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 มากที่สุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยี (X_7) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ (X_1) และด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Beta) เท่ากับ 0.388, 0.222 และ 0.175 ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.72 + 0.30 (X_7) + 0.18 (X_1) + 0.14 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.38 (Z_7) + 0.22 (Z_1) + 0.17 (Z_3)$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารงานของโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร มีความเป็นผู้นำ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานให้เต็มตามความสามารถ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคล ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา การีชุม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาควคูวิชาสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล พบว่า การแสดงพฤติกรรมและการดำเนินงานของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านเทคโนโลยี และด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของคำเตียง กำแกเลี้ยง (2556, หน้า 133-134) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัจจัยภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านบรรยากาศ/ วัฒนธรรมองค์กร ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถในการบริหาร การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอ ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ของผู้บริหาร รวมไปถึงสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพขององค์กร ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณีขององค์กร และการปรับตัวทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน

1.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ พบว่า ผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารงาน ส่งเสริม และสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้เต็มความสามารถ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ (Murray, 1996) ได้ศึกษาศึกษาสภาพของชุมชนออสเตรเลีย ต่อการใช้ระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (Total quality management: TQM) โดยมีเป้าหมาย เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำต่อการพัฒนาการฝึกอบรม ผลการวิจัย พบว่า จุดเน้นสำคัญของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารการพัฒนา ทีมงานความร่วมมือ จะสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ การร่วมมือ ของทีมงานควรให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการมอบ อำนาจบทบาท และมอบหมายความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม ผลการวิจัยให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ การจัดการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำ พัฒนาทีมงานที่มีคุณภาพ พัฒนาวัฒนธรรมของ ความร่วมมือในการทำงานส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ สอดคล้อง กับผลการวิจัยของกฤษฎา การิฐุม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาในด้านภาวะผู้นำ ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานในโรงเรียน เพื่อให้งานสำเร็จตาม เป้าหมาย รองลงมา คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานและเป็นแบบอย่าง ที่ดีในการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และด้านผู้บริหารสถานศึกษา มีความเชื่อมั่นและไว้วางใจครูในโรงเรียนในการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายใน อย่างเต็มศักยภาพ

1.2 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า ผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรม อยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสร้างความเชื่อถือ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ทีมงาน มีการกำหนดเป้าหมายของทีมงานไปในแนวทางเดียวกัน และใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม ในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอริยา คงเพ็ชรภาค (2554) ได้ศึกษา ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ปัจจัยการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่

ผู้บริหารมีการเสริมสร้างความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการทำงาน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา กวีชุม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ปัจจัยการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้ดังนี้ คือ ด้านมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อร่วมกันวางแผนและรับฟังความคิดเห็นจากครูทุกคน เพื่อผสมผสานความคิดและหาข้อสรุปที่ดีในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของครูในโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านครูมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและของกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย และด้านผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการวางแผน และกำกับดูแลการทำงาน เป็นทีมของครูและเจ้าหน้าที่ใกล้เคียงประนีประนอม เมื่อสมาชิกครูมีการขัดแย้งกันในโรงเรียน

1.3 ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ การเรียน เพื่อการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม และมีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ และปลอดภัยอยู่เสมอเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของวราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาควคูวิชาสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล พบว่า ด้านทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 ด้าน คือ ผู้บริหารจัดให้มีอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และผู้บริหารจัดให้มีสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความร่มรื่น สะอาด สวยงาม ปลอดภัยเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ (Hoy & Miskel, 1991) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงระบบ 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ สภาพแวดล้อม บุคลากร ทรัพยากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการเรียนการสอน 2) กระบวนการ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ การบริหาร และการจัดการการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย รู้จักให้การยอมรับและการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 3) ผลผลิต ได้แก่ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ

1.4 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

ในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานและส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกฝ่ายได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของวารสาร ช่วยแก้ว (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาควคูวิชาสามัญระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมมีพฤติกรรมในระดับมาก ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารให้เกียรติยกย่องชมเชยเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ในความสำเร็จของผลงาน ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้บุคลากรแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยมี ผู้บริหารคอยให้ความช่วยเหลือ และผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมคิด ร่วมปฏิบัติและ ร่วมรับผิดชอบ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ (Hoy & Miskel, 1991) ได้ศึกษา เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงระบบ 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ สภาพแวดล้อม บุคลากร ทรัพยากรทางการศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการเรียนการสอน 2) กระบวนการ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ การบริหารและการจัดการ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย รู้จักให้การยอมรับและการสร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 3) ผลผลิต ได้แก่ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ

1.5 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสารในการปฏิบัติงาน ใช้ภาษา ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ใช้เทคนิคและสื่อหลาย ๆ ทาง เพื่อให้บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของอริยา คงเพียรภาค (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยการติดต่อสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้บริหารใช้ภาษา ที่ชัดเจนเข้าใจง่ายในการสื่อสาร ผู้บริหารมีการใช้เทคนิคและสื่อที่หลากหลายในการติดต่อกับ บุคลากร และผู้บริหารมีการกระทำที่สอดคล้องกับสิ่งที่พูด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ ด่านเดชา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา พบว่า การดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัด ยะลา ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยการติดต่อสื่อสาร

ที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ ประเด็นผู้บริหารใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความสนใจ และความเข้าใจตรงกัน ผู้บริหารสื่อความหมายโดยไร้เหตุผล และผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร

1.6 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ พบว่า ผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างของโรงเรียนที่ชัดเจน ให้อำนาจบุคลากรในการตัดสินใจ มีการกำหนดบทบาท และแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน ตามโครงสร้างของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการบริหารงานนั้นเป็นไปด้วยความคล่องตัว สอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ (Hoy & Miskel, 1991) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบเชิงระบบ 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ สภาพแวดล้อม บุคลากร ทรัพยากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการเรียนการสอน 2) กระบวนการ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ การบริหารและการจัดการ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย รู้จักให้การยอมรับ และการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 3) ผลผลิต ได้แก่ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา การิหุม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาในด้านโครงสร้างองค์การในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้ดังนี้ คือ โรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป อย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม และโรงเรียนมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนอย่างชัดเจน เหมาะสม

1.7 ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานของโรงเรียน ดังที่ Good (1973) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษาเป็นการนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ เพื่อการออกแบบและส่งเสริมระบบการเรียนการสอน โดยเน้นที่วัตถุประสงค์เรียนมากกว่ายึดเนื้อหาวิชา มีการใช้การศึกษาเชิงปฏิบัติโดยผ่านการวิเคราะห์ และการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ รวมถึงเทคนิคการสอนโดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการสอนต่าง ๆ ในลักษณะของสื่อประสมและการศึกษาด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัย

ของค่าเฉลี่ย กำแพง (2556) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ปัจจัยการใช้เทคโนโลยี/ สารสนเทศ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยการใช้เทคโนโลยีมีค่ามากที่สุด 2 ด้าน คือ โรงเรียนมีการนำอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีมาใช้กับงานที่เหมาะสม และโรงเรียนมีการสนับสนุนครูและนักเรียนใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการค้นคว้าข้อมูล และเป็นแหล่งการเรียนรู้

1.8 ปัจจัยด้านการจูงใจ พบว่า ผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อเกิดปัญหา ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอริยา คงเพ็ชรภาค (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ปัจจัยการจูงใจ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยการจูงใจที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงาน ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ Hoy and Miskel (1991) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงระบบ 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ สภาพแวดล้อม บุคลากร ทรัพยากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการเรียนการสอน 2) กระบวนการ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ การบริหารและการจัดการ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย รู้จักให้การยอมรับและการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 3) ผลผลิต ได้แก่ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ

2. ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จ

ของการพัฒนาที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมศักดิ์ ด้านเดชา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัดยะลา พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของอริยา คงเพียรภาค (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอนแก่น เขต 4 พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานการประกันคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา การิฐุม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของชุมชน และกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของโรงเรียน และยังมีกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของคำเตียง กำแกเลี้ยง (2556) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอนแก่น เขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอนแก่น เขต 1 ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า

โรงเรียนมีการกำหนดเอกลักษณ์ของโรงเรียนที่ชัดเจน และโรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา การีชุม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ชุมชนท้องถิ่นและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้านโรงเรียนมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

1.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางวิธีการการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน โดยมีการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามบริบทของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอริยา คงเพ็ชรภาค (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สะดวกในการนำไปใช้ โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศอย่างเพียงพอถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน และโรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในไว้อย่างชัดเจน

1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานโครงการและกิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียน

อย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการที่ชัดเจน ทำให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การศึกษามีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา การิฐม (2554) ได้ศึกษาปัจจัย ทางการบริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้าน โรงเรียน ได้ใช้แผนปฏิบัติการประจำปีเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการ/ กิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านโรงเรียน มีการรายงานผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้น โครงการ และผลการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา บรรลุตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการประจำปี และด้าน โรงเรียนมีการกำหนดครู ผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน ตรงตามความสามารถ

1.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนกำหนดผู้รับผิดชอบ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน อีกทั้งมีการติดตามตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพ ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และยังมีการสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของคำเตียง กำเกื้อยง (2556) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ ขอนแก่น เขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษaxonแก่น เขต 1 ในการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า โรงเรียนมีการรายงานโครงการ/ กิจกรรม มีค่าเท่ากัน และโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และรายงานคุณภาพการศึกษาไว้อย่างชัดเจน

1.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายใน ของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดเป็นรายบุคคล และภาพรวม สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา การิฐม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ในด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านโรงเรียน มีการกำหนดเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้อย่าง

ชัดเจน เหมาะสม ด้านครูมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย และด้านโรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

1.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน ตามรูปแบบที่เขตพื้นที่การศึกษากำหนด โดยระบุสภาพทั่วไป ระบุเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียนไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมศักดิ์ ด่านเดชา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัดยะลา พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัดยะลา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นผู้บริหารมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีที่มีการระบุความสำเร็จตามเป้าหมาย ในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และผู้บริหารจัดให้มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงาน ทำการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎา การิซุม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้าน โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงผลการวิเคราะห์ จุดเด่นจุดที่ควรพัฒนาปรับปรุง สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง ด้านครูในโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญที่หลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง และด้าน โรงเรียนมีการรักษาภาพผลการประกันคุณภาพการศึกษา และพัฒนาให้เป็นระบบในปีการศึกษาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ทั้ง 8 ปัจจัย โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในข้อที่ 1 และ 2 ข้างต้นอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ประกอบกับผู้บริหารมีการบริหารงานโดยใช้ปัจจัยการบริหารงานในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติได้จริง ฉะนั้น การที่ผลการหาความสัมพันธ์ออกมาในลักษณะที่มีความสัมพันธ์กันไปในทางบวกและอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าปัจจัยการบริหารงานและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเป็นการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ Maciel (2008) ได้ทำการวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา โดยทำการสำรวจประสิทธิภาพของโรงเรียน ความสำเร็จของนักเรียน และพฤติกรรมของผู้บริหารว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไร พบว่า พฤติกรรมผู้บริหาร ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนการสอน การนิเทศ วัสดุทัศน และการทุ่มเทในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และพฤติกรรมผู้บริหารมีผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนที่วัดด้วยความสำเร็จของนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของวารภรณ์ ช่วยแก้ว (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาควคู่วิชาสามัญระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานประกันคุณภาพภายในด้านต่าง ๆ กับการดำเนินงานประกันคุณภาพ ของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาควคู่วิชาสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกปัจจัย เช่นเดียวกับกฤษฎา การิฐุม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยทางการบริหารระดับครูกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของมลิวัดย์ พาศรี (2552) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ในทางบวกและอยู่ในระดับสูง

ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารงานที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ร้อยละ 66.80 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 44.60 โดยมีปัจจัยทางการบริหารเพียง 3 ปัจจัย ที่เป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 คือ ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน กำหนดไว้ว่า ปัจจัยการบริหารงานสามารถส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน} = & 1.72 + 0.30 * (\text{การใช้เทคโนโลยี}) \\ & + 0.18 * (\text{ภาวะผู้นำ}) + 0.14 * \\ & (\text{ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน}) \end{aligned}$$

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ดังนี้

3.1 ด้านการใช้เทคโนโลยี สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน และตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนีย์ ทองห่อ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 คือ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยย่อยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการเมือง ด้านสังคม และด้านงบประมาณ และผลการวิจัยของวารสาร ผู้ช่วยแก้ว (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาควบคู่วิชาสามัญระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล พบว่า ปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาควบคู่วิชาสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านการจูงใจ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน และด้านการติดต่อสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับอริยา คงเพียรภาค (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาก่อนแก่น เขต 4 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก มี 6 ปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็กที่ดี คือ การจูงใจ การใช้เทคโนโลยี การทำงานเป็นทีม ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การติดต่อสื่อสาร และโครงสร้างของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ด้านภาวะผู้นำ สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นผู้มีศิลปะในการบริหารงาน โดยใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหาร มีความเป็นผู้นำ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานให้เต็มตามความสามารถ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคล ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับสลมาน สะบูดิง (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารด้านการทำงานเป็นทีม ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านภาวะผู้นำ และด้านโครงสร้างองค์กร สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับสมศักดิ์ ผ่านเดชา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบในจังหวัดยะลา พบว่า ปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัดยะลา

ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ การทำงาน เป็นทีม และการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ สอดคล้องกับสุชาย จินะเสนา (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภูเก็ต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีจำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่ ระบบคุณภาพและขอบข่ายความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจในการทำงาน การสื่อสาร ตำแหน่ง เพศและขนาดโรงเรียน และสอดคล้องกับสุนีย์ ทองห่อ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 คือ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยย่อยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการเมือง ด้านสังคม และด้านงบประมาณ

3.3 ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน อย่างเหมาะสม จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ และปลอดภัย ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับสมถวิล กำแหงมิตร (2546) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนแกนนำประกันคุณภาพ การศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่สามารถอธิบายความสำคัญได้ 10 อันดับแรก การวางแผนการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อันดับที่ 2 การจัด นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย มีจำนวนเพียงพอ อันดับที่ 3 การนำผลการประเมิน ตนเองมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุง อันดับที่ 4 การจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด อันดับที่ 5 บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างทีมงาน อันดับที่ 6 การเลือกใช้ ผลิต พัฒนาสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหากระบวนการเรียน อันดับที่ 7 มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพ อันดับที่ 8 จัดเอกสารวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน อันดับที่ 9 จัดทำธรรมเนียมโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และอันดับที่ 10 มีการวิเคราะห์ตามโครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้และมาตรฐานการศึกษา และสอดคล้องกับอริยา คงเพ็ชรภาค (2554) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก มี 6 ปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็กที่ดี คือ การจูงใจ การใช้เทคโนโลยี การทำงานเป็นทีม ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การติดต่อสื่อสาร และโครงสร้างของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวราภรณ์ ช่วยแก้ว (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาควบลู่วิชาสามัญระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล พบว่า ปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาควบลู่วิชาสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล มี ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านการจูงใจ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน และด้านการติดต่อสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ทั้ง 8 ปัจจัย ได้แก่ 1.1) ภาวะผู้นำ 1.2) การทำงานเป็นทีม 1.3) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 1.4) การมีส่วนร่วม 1.5) การติดต่อสื่อสาร 1.6) โครงสร้างองค์กร 1.7) การใช้เทคโนโลยี และ 1.8) การจูงใจ ซึ่งแต่ละด้านผู้วิจัยได้นำข้อลำดับสุดท้ายมาเสนอ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน จึงต้องมีการกำหนดนโยบายหรือมาตรการส่งเสริมปัจจัยการบริหารงานให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานโรงเรียนต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินงานปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ไว้ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ พบว่า ผู้บริหารควรเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ในการแก้ปัญหา และบริหารความขัดแย้งระหว่างตัวบุคคล

1.2 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า ผู้บริหารควรเสริมสร้างความกระตือรือร้น และความตั้งใจในการทำงานให้แก่ทีมงาน รวมถึงสร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้บริหารกับครู และครูกับครู เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.3 ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณ ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและเหมาะสม

1.4 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารควรใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินงานของโรงเรียน

1.5 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ผู้บริหารควรเน้นการติดต่อสื่อสารในการปฏิบัติงานแบบเผชิญหน้า

1.6 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ พบว่า ผู้บริหารควรมีการมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ ความถนัด และควรส่งเสริม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

1.7 ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีให้บุคลากรได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน และมีการตรวจสอบประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

1.8 ปัจจัยด้านการจูงใจ พบว่า ผู้บริหารควรใช้เทคนิควิธีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม รวมถึงการให้เกียรติยกย่องชมเชยบุคลากรทุกคนโดยเสมอภาค

2. ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 2.1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2.4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2.5) การจัดทำให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2.6) การจัดทำให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 2.8) การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแต่ละด้านผู้วิจัยได้นำข้อลำดับสุดท้ายมาเสนอ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ควรมีมาตรการส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษามีระดับคุณภาพที่สูงขึ้นต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ไว้ดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนควรกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนโดยคำนึงถึงความต้องการของ โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และศักยภาพของผู้เรียน

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ

ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนควรจัดหาแหล่งเรียนรู้ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และควรประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม ถูกต้อง สมบูรณ์ ง่ายต่อการค้นหา สะดวกในการนำไปใช้ และควรมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนควรมีการรายงานผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้น โครงการทุกครั้ง และควรมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

2.5 ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่า โรงเรียนควรมีการกำหนดวิธีการ มาตรฐานการตรวจสอบและทบทวนที่ชัดเจน และนำไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.6 ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนควรจัดให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจง่ายและเชื่อถือได้ และควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ

2.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดทำรายงานเผยแพร่รายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อสาธารณะชน และควรมีการระบุความต้องการการช่วยเหลือไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน

2.8 ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่า โรงเรียนควรมีการตรวจสอบ ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในรูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ถูกต้อง ชัดเจน และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน ได้ดียิ่งขึ้น

2. ควรทำการศึกษาปัจจัยการใช้เทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

3. ควรทำการศึกษาสภาพปัญหา/ อุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และตรงตามนโยบายการศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- กนิษฐา กลิ่นสุวรรณ. (2551). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กรมวิชาการ. (2545). *ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา: กรอบและแนวทางการดำเนินงาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553 ก). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553, หน้า 22-35.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553 ข). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤษฎา การีชุม. (2554). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กฤษณพงษ์ เหมบุรุษ. (2547). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คำทร ปุณณวัฒน์กุล. (2550). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารการศึกษากับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- กุสุมา วิเศษ. (2548). *การศึกษาปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- คำเตียง กำแกเลี้ยง. (2556). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คำธณ ศรีน้อย. (2549). *การจัดการเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: ชรรมดาเพรส.
- จิราภา วิชาชาญ. (2550). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เขตภูมิภาคตะวันตก*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชวนชม ชินะตั้งกูร. (2548). *ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชาญวุฒิ เจริญบุญ. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรการ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เจดชัย สวดศรี. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. รายงานการศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐน้อย ดวงใจ. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถวิล อรัญเวศ. (2544). *นักบริหารมืออาชีพในยุคเขตพื้นที่การศึกษา*. *วารสารวิชาการ*, 4(2), 17-19.

- ทรงศักดิ์ สู้สุข. (2550). *ปัจจัยทางการบริหารบางประการที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์* ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทัศนีย์ หมู่คำ. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน ในจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์* ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ธงชัย หมื่นสา. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3. รายงานการศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- ชนะศักดิ์ พรหมจันทร์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง. วิทยานิพนธ์* ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ธนิต ภูศิริ. (2546). *บทบาทของผู้บริหารด้านเทคโนโลยี. ใน เอกสารประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา หน่วยที่ 13. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- ธร สุนทรายุทธ. (2550). *การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.*
- ธวัช บุญยมนิ. (2550). *ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.*
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.*
- นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์. (2549). *คู่มือพัฒนานุคลิกภาพและกลยุทธ์การบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สนุกอ่าน.*
- นุชจรรย์ พรหมลา. (2554). *การศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในอำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโวทัย เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*

- พงศ์เทพ จิระโร. (2559). *หลักการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). ชลบุรี: บัณฑิตเอกสาร.
- พงศ์ศักดิ์ ทิพย์วันทน. (2552). *การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พชันี นนทศักดิ์. (2549). *การจัดการสมัยใหม่ Modern management*. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- เพ็ญศรี พิทักษ์ธรรม มัชฌิมาภิโร. (2545). *พฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ*. สงขลา: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคใต้.
- ภิญญา เลขาบรรณวิเศษ. (2552). *ปัจจัยระบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและปัจจัยกำหนดประสิทธิผลขององค์การ ที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มลิวัดย์ พาศรี. (2552). *ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2549). *ข้อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม*. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- มณฑิกา พัยมกุล. (2551). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มานะ พจนะแก้ว. (2549). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

- รัตน์า มณฑลเพชร. (2551). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อกระบวนการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนที่ได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- วราภรณ์ ช่วยแก้ว. (2555). ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ควบคู่วิชาสามัญระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- วินัย ดิสสงศ์. (2550). การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- วินัย วิทย์ไพบุณย์สกุล. (2553). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- วินัยพงษ์ คำแหง. (2553). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- วิรัตน์ พงษ์มิตร. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). การบริหารการศึกษา หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็นและบทวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศานิตย์ ศรีคุณ. (2551). การพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ศิริพร ชนะสมบุญ. (2552). *การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. รายงานการศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). *การจัดการและพฤติกรรมองค์การ Management and organizational behavior.* กรุงเทพฯ: วีระพิมพ์และไซเท็กซ์.
- ศุภิกา จักคาม. (2555). *ปัจจัยการบริหารที่พยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรังสิต.*
- โสภษา อรัญวัฒน์. (2549). *การจูงใจ. ใน เบญจมาภรณ์ อิศรเดช (บรรณาธิการ), หลักการจัดการ.* กรุงเทพฯ: แมคกรอฮิล.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. (2546). *เรียนรู้สู่...คุณภาพสถานศึกษา. ใน เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการที่พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในโครงการวิจัยและการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้.
- สนาน ลิ้มปี่เสวตกุล. (2548). *ภาวะผู้นำ. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.*
- สมคิด บางโม. (2550). *องค์การและการจัดองค์การ.* กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สมถวิล กำแพงมิตร. (2546). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนแกนนำประกันคุณภาพการศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.*
- สมบัติ บุญประเคน. (2544). *ผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษาตามลักษณะ 5 ป. วารสารครูขอนแก่น. 1(2), 20-21.*
- สมโภชน์ หลักฐาน. (2548). *การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกระบวนการมีส่วนร่วม. วารสารข่าวครูศรีสะเกษ, 32(345), 7-11.*
- สมศักดิ์ ดำนเดชา. (2553). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาวะความไม่สงบ ในจังหวัดยะลา. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.*
- สมาน เพชรนาวา. (2549). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.*

- สัทมาน สะบุติง. (2551). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2559). *รายงานสรุปผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558*. ระยอง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การพัฒนาระบบการประเมินตนเอง เล่ม 5*. กรุงเทพฯ: จี เอ็น ที.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). *รายงานการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *แนวทางการประเมินตามสภาพที่แท้จริง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2542). *คุณภาพโรงเรียนเอกชนที่พึงประสงค์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน..
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2545). *คู่มือแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชนประเภทอาชีวศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2544). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2544). *กรอบการประเมินคุณภาพ
ภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ. 2552-2561)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุชาย จินะเสนา. (2548). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากว๋งใต้*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกว๋งใต้.
- สุธรรม ธรรมพัฒนานนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎี และนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*.
มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์.
- สุนทร สุวัชรชัยดิวงส์. (2549). *การศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4*. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สุนีย์ ทองห่อ. (2548). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี.
- สุภาพร จงรักษ์. (2556). *ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอ
แก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2549). *ก้าวเข้าสู่สู่การเลื่อนวิทยฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา
และศึกษานิเทศก์*. กรุงเทพฯ: อี เล บุคส์.

- อริยา คงเพียรภาค. (2554). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. รายงานการศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- Bateman, T. S., & Snell, S. A. (1999). *Management: Building competitive advantage*. Boston: McGraw-Hill.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). *Effective behavior in organization*. New York: Richard D. Irwin.
- Gibson, G. L., Ivancevich, J. M., & Donnelly, J. H. (1997). *Organizations: Behavior, structure, processes*. n.p.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Gustavo, W. C. (1992). *The meaning of participation*. Colombia: Habinet.
- Hodge, B. J., & Anthony, W. P. (1990). *Organization theory* (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). *Educational administration, theory, research and practice*. New York: McGraw-Hill.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice*. (6th ed). New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-609.
- Likert, R. A. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.
- Maciel, R. G. (2008). *Do principals make a difference? An analysis of leadership behaviors of elementary principals in effective school*. Retrieved from <http://sunzi.lib.hku.hk/ER/detail/hkul/3634935>.
- Murgatroyd, S., & Morgan, C. (1994). *Total quality management and the school*. Philadelphia: Open University Press.
- Murray, B. (1996). Total quality management in education: The empowerment of a school community. *Dissertation Abstract International*, 57(04), 1428-A.
- Nelson, D. L., & Quick, J. C. (1997). *Organizational behavior: Foundations realities, and challenges*. New York: West.

- Purkey, S. C., & Smith, M. S. (1982). Too soon to cheer? Synthesis of research on effective school. *Educational Leadership*, 40(12), 64-69.
- Ragan, E. M., & Leithwood, K. A. (1974). *Effecting curriculum change*. Toronto The Ontario Institute for Studies in Education.
- Ruben, J. J. (1994). Perceived factors associated with high and low job satisfaction among teachers. *Dissertation Abstracts International*, 58(8), 2835-A.
- Sammons, P., Hillman, J., & Mortimore, P. (1994). *Key characteristics of effective school: A review of school effectiveness research*. London: Office for Standards in Education.
- Schermerhorn, J. R., Hunt, J. G., & Osborn, R. N. (1991). *Managing organizational behavior* (4th ed). New York: John Wiley & Sons.
- Steers, R. M. (1977). *Organizations effectiveness: A behavioral view*. Santa Monica, California: Good Year.
- United Nation. (1981). *Development of international economic and social affairs: Popular participation as a strategy for promoting community level action and national development report of the meeting or the adhoc group of experts held at UN. Midquarter from May 22-26*. New York: United Nation.
- Wang, I. (1981). *Department of rural change in Korea: The sea maul undone*. Seoul National University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 589

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

15 มีนาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำขอร้องวิทยานิพนธ์
2. เครื่องมือเพื่อการวิจัย

ด้วย นายพงษ์พันธ์ แซ่เต๋ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920320 ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในความควบคุมดูแล ของ รองศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ทองนุช เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ใน ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

วิเชษฐ์ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชษฐ์ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์. 0-3839-3486 โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 918

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นายพงษ์พันธ์ แซ่เต๋ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920320 ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในความควบคุมดูแล ของ รองศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ทองนุช เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ ผู้วิจัย จะขอความร่วมมือจากท่านในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

วิเศษฐ์ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเศษฐ์ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์. 0-3839-3486 โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 918

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นายพงษ์พันธ์ แซ่เต๋ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920320 ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในความควบคุมดูแล ของรองศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ทองนุช เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

วิเศษฐ์ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเศษฐ์ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์. 0-3839-3486 โทรสาร 0-3874-5811

ผู้วิจัยโทร. 087-1446180

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 1

1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

2. ใคร่ขอความกรุณาจากท่านในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ได้โปรดตอบแบบสอบถาม
ตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ในภาพรวม ผลการวิจัยจะไม่มีผลกระทบ
ต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสนี้

(นายพงษ์พันธ์ แซ่เต๋)

นิติบัญญัติโท สาขาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าโรงเรียนของท่านมีปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ความคิดเห็น ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติมาก
3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติปานกลาง
2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติน้อย
1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
1. ภาวะผู้นำ							
1.	ผู้บริหารใช้ความรู้และความสามารถในการบริหารงาน						
2.	ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ในการบริหารงาน						
3.	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้เต็มความสามารถ						
4.	ผู้บริหารติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง						
5.	ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหา บริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคล ได้เป็นอย่างดี						
6.	ผู้บริหารใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน						

ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
7.	ผู้บริหารสามารถประสานงานกับบุคคลหรือ หน่วยงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี						
8.	ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนไปได้เป็นอย่างดี						
9.	ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี						
2. การทำงานเป็นทีม							
10.	ผู้บริหารสร้างความเชื่อถือ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ ทีมงาน						
11.	ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายของทีมงานไป ในแนวทางเดียวกัน						
12.	ผู้บริหารใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม ในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน						
13.	ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมงานมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเพื่อเลือกแนวปฏิบัติ						
14.	ผู้บริหารเสริมสร้างความกระตือรือร้นและ ความตั้งใจในการทำงานให้แก่ทีมงาน						
15.	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกัน และกัน ทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย						

ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
3. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน							
16.	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์การเรียน เพื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม						

ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
17.	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณปรับปรุงซ่อมแซม อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอน อย่างเหมาะสม						
18.	ผู้บริหารมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและ ภายนอกชั้นเรียน ให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ และปลอดภัยอยู่เสมอ						
19.	ผู้บริหารมีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ทั้ง ภายในและภายนอกชั้นเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน						
4. การมีส่วนร่วม							
20.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ						
21.	ผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน						

ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
22.	ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย						
23.	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายได้แสดง ความสามารถอย่างเต็มที่						
24.	ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้บุคลากรแก้ปัญหา ด้วยตนเอง						
25.	ผู้บริหารให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยในความสำเร็จ ของบุคลากร						
5. การติดต่อสื่อสาร							
26.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร ในการปฏิบัติงาน						
ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
27.	ผู้บริหารใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการสื่อสาร ในการปฏิบัติงาน						
28.	ผู้บริหารเน้นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า						
29.	ผู้บริหารใช้เทคนิคและสื่อหลาย ๆ ทาง เพื่อให้ บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ทำให้ เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและนำไปสู่การปฏิบัติ ที่ถูกต้อง						
6. โครงสร้างองค์การ							
30.	ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างของโรงเรียนที่ชัดเจน						

ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
31.	ผู้บริหารให้อำนาจบุคลากรในการตัดสินใจตามโครงสร้างของโรงเรียนเพื่อให้การบริหารงานนั้นเป็นไปด้วยความคล่องตัว						
32.	ผู้บริหารมีการกำหนดบทบาทและแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน						
33.	ผู้บริหารมีการมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ และความถนัด						
34.	ผู้บริหารส่งเสริม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง						
7. การใช้เทคโนโลยี							
35	ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีให้บุคลากรได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน						

ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
36.	ผู้บริหารมีการส่งเสริม และสนับสนุน ให้บุคลากรนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงาน						
37.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง						

ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
38.	ผู้บริหารและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน						
39.	ผู้บริหารมีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง						
8. การจูงใจ							
40.	ผู้บริหารใช้เทคนิควิธีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน						
41.	ผู้บริหารตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม						
42.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ						
43.	ผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยความถูกต้องเป็นธรรม						
44.	ผู้บริหารให้เกียรติยกย่องชมเชยบุคลากรทุกคนโดยเสมอภาค						
45.	ผู้บริหารมีความสุขรอบคอบ รู้จักการครองใจคน						
46.	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิด กล้าตัดสินใจช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อเกิดปัญหา						
		ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					

ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
ข้อ	ปัจจัยทางการบริหารงาน	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
47.	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน ร่วมกัน						
48.	ผู้บริหารมีการสนับสนุนจัดหาจัดซื้ออุปกรณ์ให้ครู สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เอื้อต่อการปฏิบัติงาน						

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าโรงเรียนของท่านมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติมากที่สุด
 4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติมาก
 3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติปานกลาง
 2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติน้อย
 1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
1.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของชุมชน						
2.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเอกลักษณ์ของโรงเรียน						

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
3.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้						

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
4.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียน โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน						
5.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความต้องการ ของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น						
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา							
6.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน						
7.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี						
8.	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาที่ชัดเจน โดยคำนึงถึง หลักการมีส่วนร่วม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง						
9.	โรงเรียนมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้เป็นไปตาม แผนที่กำหนดไว้						

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
10.	โรงเรียนได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและ ผู้เรียน รวมถึงกำหนดบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองไว้อย่างชัดเจน						
11.	โรงเรียนมีการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด						
12.	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ							
13.	โรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการบริหารงาน ของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนางานที่ชัดเจน						
14.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ ภายใน และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน						
15.	โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางวิธีการการประกัน คุณภาพภายในที่ชัดเจน						

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
16.	โรงเรียนมีการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามบริบทของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน						
17.	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบเป็นหมวดหมู่ครอบคลุม ถูกต้อง สมบูรณ์ ง่ายต่อการค้นหาและสะดวกในการนำไปใช้						
18.	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน						
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
19.	โรงเรียนมีการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน						
20.	โรงเรียนมีการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ						
21.	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน						
22.	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง						

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
23.	โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการที่ชัดเจน						
24.	โรงเรียนมีการดำเนินงานโดยเน้นหลักการ						

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
	มีส่วนร่วมของทุกฝ่าย						
25.	โรงเรียนมีการกำกับติดตามการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ						
26.	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้น โครงการทุกครั้ง						
5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา							
27.	โรงเรียนมีการการติดตามตรวจสอบ และทบทวน คุณภาพของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง						
28.	โรงเรียนมีการกำหนดวิธีการ มาตรฐานการตรวจสอบ และทบทวนที่ชัดเจน						
29.	โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน						
30.	โรงเรียนมีการ สรุปผล การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน						
31.	โรงเรียนมีการนำผลไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
32.	โรงเรียนมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ ภายในโรงเรียนทุกปี โดยดำเนินการอย่างจริงจัง และเป็นระบบ						
33.	โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและ ผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน						

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
34.	โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
35.	โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
36.	โรงเรียนมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดเป็นรายบุคคลและภาพรวม						
37.	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ						
38.	โรงเรียนจัดให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจง่ายและเชื่อถือได้						
39.	โรงเรียนมีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง						
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน							
40.	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียนตามรูปแบบที่เขตพื้นที่การศึกษากำหนด						
41.	โรงเรียนมีการระบุสภาพทั่วไปของโรงเรียนไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน						
42.	โรงเรียนมีการระบุเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียนไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน						

ข้อ		ความคิดเห็นต่อระดับ การปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
43.	โรงเรียนมีการระบุความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน						
44.	โรงเรียนมีการระบุจุดเด่น-จุดด้อยไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน						
45.	โรงเรียนมีการระบุความต้องการการช่วยเหลือไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน						
46.	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานเผยแพร่รายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อสาธารณะชน						
8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง							
47.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานทำการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา						
48.	โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง						
49.	โรงเรียนมีการตรวจสอบ ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ/ กิจกรรมอย่างเป็นระบบ						
50.	โรงเรียนมีการนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น						

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1. ภาวะผู้นำ									
1.	ผู้บริหารใช้ความรู้และความสามารถในการบริหารงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ในการบริหารงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้เต็มความสามารถ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสามารถประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนไปได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2. การทำงานเป็นทีม									
10.	ผู้บริหารสร้างความเชื่อถือและสร้างแรงจูงใจให้แก่ทีมงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
11.	ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายของทีมงานไปในแนวทางเดียวกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
13.	ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อเลือกแนวปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารเสริมสร้างความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการทำงานให้แก่ทีมงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน									
16.	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์การเรียน เพื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ และปลอดภัย อยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารมีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
4. การมีส่วนร่วม									
20.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
21.	ผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23.	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่าย ได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้บุคลากร แก้ปัญหาด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
25.	ผู้บริหารให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชยใน ความสำเร็จของบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5. การติดต่อสื่อสาร									
26.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการสื่อสารในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารเน้นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารใช้เทคนิคและสื่อหลาย ๆ ทาง เพื่อให้บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสาร อย่างครบถ้วน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6. โครงสร้างองค์การ									
30.	ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างของโรงเรียน ที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
31.	ผู้บริหารให้อำนาจบุคลากรในการตัดสินใจตามโครงสร้างของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการบริหารงานนั้นเป็นไปด้วยความคล่องตัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารมีการกำหนดบทบาทและแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
33.	ผู้บริหารมีการมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถและความถนัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
34.	ผู้บริหารส่งเสริม กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7. การใช้เทคโนโลยี									
35.	ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีให้บุคลากรได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
36.	ผู้บริหารมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
37.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
38.	ผู้บริหารและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
39.	ผู้บริหารมีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
8. การจูงใจ									
40.	ผู้บริหารใช้เทคนิควิธีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
41.	ผู้บริหารตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
42.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน แสดงความคิดเห็นรับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
43.	ผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
44.	ผู้บริหารให้เกียรติยกย่องชมเชยบุคลากรทุกคนโดยเสมอภาค	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
45.	ผู้บริหารมีความสุขรอบคอบ รู้จักการครองใจคน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
46.	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิดกล้าตัดสินใจ ช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชาเมื่อเกิดปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
47.	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
48.	ผู้บริหารมีการสนับสนุนจัดหาจัดซื้ออุปกรณ์ให้ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เชื้อต่อการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา									
1.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนโดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนโดยคำนึงถึงความต้องการของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา									
6.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
7.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
8.	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของการพัฒนาที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
9.	โรงเรียนมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
10.	โรงเรียนได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและผู้เรียน รวมถึงกำหนดบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไว้ อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
11.	โรงเรียนมีการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12.	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ									
13.	โรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนางานที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
14.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
15.	โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางวิธีการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
16.	โรงเรียนมีการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามบริบทของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
17.	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบเป็นหมวดหมู่ครอบคลุม ถูกต้อง สมบูรณ์ ง่ายต่อการค้นหาและสะดวกในการนำไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
18.	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา									
19.	โรงเรียนมีการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
20.	โรงเรียนมีการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
21.	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
22.	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23.	โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
24.	โรงเรียนมีการดำเนินงานโดยเน้นหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
25.	โรงเรียนมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
26.	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการทุกครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา									
27.	โรงเรียนมีการติดตามตรวจสอบและทบทวนคุณภาพของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
28.	โรงเรียนมีการกำหนดวิธีการ มาตรฐาน การตรวจสอบและทบทวนที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
29.	โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
30.	โรงเรียนมีการ สรุปผล การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
31.	โรงเรียนมีการนำผลไปปรับปรุงพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
32.	โรงเรียนมีการตรวจสอบและทบทวน คุณภาพภายในโรงเรียนทุกปี โดยดำเนินการ อย่างจริงจัง และเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
33.	โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา									
34.	โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายในของ โรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
35.	โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพภายใน ของโรงเรียน ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
36.	โรงเรียนมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทาง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	การเรียนรู้ตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดเป็นรายบุคคลและภาพรวม								
37.	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
38.	โรงเรียนจัดให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างชัดเจน เข้าใจง่ายและเชื่อถือได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
39.	โรงเรียนมีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน									
40.	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน ตามรูปแบบที่เขตพื้นที่การศึกษา กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
41.	โรงเรียนมีการระบุสภาพทั่วไปของโรงเรียนไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
42.	โรงเรียนมีการระบุเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียนไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
43.	โรงเรียนมีการระบุความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
44.	โรงเรียนมีการระบุจุดเด่น-จุดด้อย ไว้ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
45.	โรงเรียนมีการระบุความต้องการการช่วยเหลือไว้ ในรายงานประจำปีของโรงเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
46.	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานเผยแพร่รายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อสาธารณชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
8. การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง									
47.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานทำการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
48.	โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
49.	โรงเรียนมีการตรวจสอบ ติดตามและทบทวนการดำเนินงานตาม โครงการ/ กิจกรรมอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
50.	โรงเรียนมีการนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

6.	.68	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม		ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี	
7.	.66	20.	.80	35.	.82
8.	.81	21.	.87	36.	.84
9.	.82	22.	.75	37.	.83
	ปัจจัยด้านการทำงานเป็น ทีม	23.	.89	38.	.90
10.	.83	24.	.81	39.	.77
11.	.77	25.	.75	ปัจจัยด้านการจูงใจ	
12.	.77	ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร		40.	.86
13.	.70	26.	.86	41.	.87
14.	.70	27.	.83	42.	.84
15.	.83	28.	.84	43.	.82
		29.	.65	44.	.82
				45.	.88
				46.	.78
				47.	.89
				48.	.72

หมายเหตุ: ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

ปัจจัยด้านการจูงใจ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 1 ทั้งฉบับเท่ากับ .98

4	.86	22	.78	37	.79
5	.78	23	.88	38	.85
	ด้านการจัดทำแผนพัฒนา	24	.64	39	.83
	การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	25	.82		ด้านการจัดทำรายงานประจำปี
6	.74	26	.76		ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ
7	.63		ด้านการจัดให้มีการติดตาม		ภายใน
8	.69		ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	40	.88
9	.76	27	.81	41	.86
10	.74	28	.86	42	.86
11	.78	29	.79	43	.83
12	.79	30	.87	44	.87
	ด้านการจัดระบบบริหาร	31	.87	45	.77
	และสารสนเทศ	32	.86	46	.79
13	.71	33	.81		การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพ
14	.76				การศึกษาอย่างต่อเนื่อง
15	.85			47	.78
16	.86			48	.87
17	.86			49	.86
18	.85			50	.82

หมายเหตุ: ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 ทั้งฉบับเท่ากับ .98

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายพงษ์พันธ์ แซ่เต๋
วัน เดือน ปีเกิด	27 มิถุนายน พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 91/1 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองอิรุณ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 20220
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2552	ครูจ้างสอนโรงเรียนบ้านป่าแดง (ไชยอุปถัมภ์) อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2555	ครูธุรการ โรงเรียนบ้านป่าแดง (ไชยอุปถัมภ์)

	อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี และโรงเรียนบ้านหนองประดู่ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2556	พนักงานราชการ โรงเรียนบ้านป่าแดง (ไชยอุปถัมภ์) อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 2 อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	การศึกษาระดับบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี